

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1534 Budapest, Pf. 958
KRID: 213396918
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/20/2022.
Iktatószám: VJ/20-105/2022.

Betekintheső

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a [SZEMÉLYES ADAT] ügyvezető által képviselt **MANOK-Növényorvos Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság** (7019 Sárbogárd, Ország út 4.; cégkapu azonosító.: 25117309) eljárás alá vont vállalkozással szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

I. A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a MANOK-Növényorvos Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 2016. április 1. napjától 2023. december 31-éig az általa működtetett Növényvédő Gép Ellenőrző Állomás franchise rendszer keretében alkalmazott, a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység területi alapon történő korlátozására, illetve 2016. április 1. napjától 2023. május 1-jéig a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenységgel kapcsolatos árak meghatározására vonatkozó kikötések révén a piac felosztására és az árak rögzítésére irányuló versenykorlátozó célú jogsértést tanúsított, megsértve ezáltal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 11. § (2) bekezdés a) és d) pontját.

II. Az eljáró versenytanács a fentiekre tekintettel 5.250.000,- Ft (azaz ötmillió-kettőszázötvenezer forint) versenyfelügyeleti bírságot szab ki az eljárás alá vont vállalkozással szemben.

A versenyfelügyeleti bírságot a kötelezett a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára köteles megfizetni a jelen határozat átvételét követő 30 napon belül. Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (versenyfelügyeleti bírság).

Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti a MANOK-Növényorvos Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 2016. április 1-jét megelőző, illetve az ezt követően tanúsított, a beszerzési források korlátozására és a franchise rendszerből kiváló vállalkozások versengő szolgáltatásnyújtásának korlátozására vonatkozó magatartása, illetve a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 11. § (2) bekezdés c) és f) pontjai tekintetében, mivel az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A végzés ellen a közlésétől számított nyolc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap² használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

² http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

A VIZSGÁLAT MEGINDÍTÁSÁNAK KÖRÜLMÉNYEI, AZ ELJÁRÁS TÁRGYA

1. A Gazdasági Versenyhivatal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 70. § (1) bekezdésének alkalmazásával 2022. június 21-én versenyfelügyeleti eljárást indított a MANOK-Növényorvos Kft.-vel szemben.
2. A vizsgálatot elrendelő, a versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés³ indokolása szerint a Gazdasági Versenyhivatal észlelte, hogy az eljárás alá vont MANOK-Növényorvos Kft. az általa működtetett Növényvédő Gép Ellenőrző Állomás franchise rendszer (a továbbiakban: NGEÁ) keretein belül a rendszerben részt vevő vállalkozásokkal 2014 óta feltehetően olyan kikötéseket alkalmazott, amelyek – különösen a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenységgel kapcsolatos árak meghatározására, a beszerzési források korlátozására, a növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység területi alapon történő korlátozására, valamint az NGEÁ-ból kiváló vállalkozások versengő szolgáltatásnyújtásának korlátozására vonatkozó megállapodások – feltehetően tiltott versenykorlátozásnak minősülnek, így az eljárás alá vont vállalkozás ezen magatartása a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) és c) – d) pontjában foglalt tényállások megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
3. A vizsgálat a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően észlelte, hogy a vizsgálatot elrendelő végzésben rögzített magatartás valószínűsíthetően megvalósíthatta a Tpv. 11. § (2) bekezdés f) pontjában foglalt tényállást, megsértve ezzel a Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel a vizsgált magatartás – különösen a MANOK-Növényorvos Kft. által az NGEÁ-ból kiváló vállalkozások versengő szolgáltatásnyújtásának korlátozására vonatkozó kikötések alkalmazása – a piacra lépés akadályozását is érinthette. Erre tekintettel a vizsgálat a 2023. november 30-án kelt, VJ/20-76/2022. számú végzéssel a versenyfelügyeleti eljárást kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az eljárás alá vont

³ VJ/20-3/2022. számú végzés.

vállalkozásnak a vizsgálatot elrendelő végzésben⁴ megjelölt magatartása a Tpv. 11. § (2) bekezdésének f) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e a Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.

4. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed a MANOK-Növényorvos Kft. által működtetett NGEÁ keretein belül 2014 óta létrejött, a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenységgel kapcsolatos árak meghatározására, a beszerzési források korlátozására, a növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység területi alapon történő korlátozására, valamint a versengő szolgáltatásnyújtások korlátozására irányuló kikötésekre.
5. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban a MANOK-Növényorvos Kft. és az általa működtetett NGEÁ-hálózat tagjai között létrejött megállapodások egyes, feltételezhetően versenykorlátozó kikötései kerültek vizsgálatra. A megállapodások tárgya a MANOK-Növényorvos Kft. által kidolgozott védett ismeret (know-how) jogbérletbe vevők részére történő rendelkezésére bocsátása (védett ismeret hasznosítására vonatkozó engedély adása), valamint az ehhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatás nyújtása díjazás ellenében.
6. A versenyfelügyeleti eljárás a Tpv. 65/A. § (1) bekezdése szerinti, a MANOK-Növényorvos Kft. eljárás alá vont székhelyén (7019 Sárbogárd, Ország út 4.), a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara székhelyén (1112 Budapest, Budaörsi út 141-145.) és a SZÉRA Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft. székhelyén (7018 Sárbogárd, Ország út 4.) megtartott vizsgálati cselekmény foganatosításával indult. A vizsgálati cselekményt a Fővárosi Törvényszék a 21.Kpk.750.234/2022/2. számú végzésével engedélyezte.
7. A vizsgálók 2023. december 12-én terjesztették a Versenytanács elé az ügyben készült vizsgálati jelentést⁵ és az ügy iratait, ezzel az eljárás a Tpv. 47. §-a szerint versenytanácsi szakaszba lépett.
8. Az eljáró versenytanács 2024. július 31-én közölte az eljárás alá vont vállalkozással az előzetes álláspontját,⁶ illetve felhívta az eljárás alá vontat, hogy nyilatkozzon arról, részt kíván-e venni a Tpv. 73/A. §-a szerinti egyezségi eljárásban.⁷
9. A felhívásra a MANOK-Növényorvos Kft. jelezte azon szándékát, hogy részt kíván venni egyezségi eljárásban.⁸ Az egyezségi eljárás eredményeként az eljárás alá vont egyezségi

⁴ 2022. június 21-én kelt VJ/20-3/2022. számú végzés.

⁵ VJ/20-84/2022. számú irat.

⁶ VJ/20-94/2022.

⁷ VJ/20-96/2022.

⁸ VJ/20-97/2022.

nyilatkozatot tett, az előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan elismerve a jogsértő magatartást.⁹

10. Ezt követően az eljáró versenytanács megküldte kiegészítő előzetes álláspontját az eljárás alá vontnak.¹⁰ A kiegészítő előzetes álláspontra a MANOK-Növényorvos Kft. úgy nyilatkozott, hogy a kiegészítő előzetes álláspontban foglaltak megfelelnek az egyezségi nyilatkozatban rögzítetteknek.¹¹

II.

AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VÁLLALKOZÁS

II.1. MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT.

11. A MANOK-Növényorvos Kft. a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezete és kilenc természetes személy részvételével 2014. december 10-én alakult meg és 2015. január 16-án került bejegyzésre a cégnyilvántartásba. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ekkor átmenetileg [SZEMÉLYES ADAT] került feltüntetésre tagként a cégnyilvántartásban, mivel a cégbíróság ekkor nem jegyezte be az általa elnökkölt Fejér Megyei területi szervezeti egységet. Ezt az állapotot 2019-ben rendezte a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara.¹²
12. A vállalkozás tagjai így 2019-től a következők: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Fejér megyei Területi Szervezete, Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezete, Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Komárom-Esztergomi megyei Területi Szervezete és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Békés megyei Területi Szervezete.
13. A MANOK-Növényorvos Kft. létrehozását az indokolta, hogy voltak a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarának olyan gazdasági feladatai (pl.: könyvkiadás, kiadványok szerkesztése), amiket nem kívánt közvetlenül ellátni, így ezeket egy gazdasági társaságba, a MANOK-Növényorvos Kft.-be szervezte ki.¹³ [SZEMÉLYES ADAT]¹⁴ előadása szerint tehát a társaság nem kifejezetten a felülvizsgálati tevékenység

⁹ VJ/20-100/2022.

¹⁰ VJ/20-101/2022.

¹¹ VJ/20-103/2022.

¹² VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

¹³ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

¹⁴ Lásd: 24. pont.

miatt jött létre,¹⁵ ugyanakkor a vállalkozás megalakulásának céljai között szerepelt a permetezőgépek műszaki felülvizsgálatának országos hálózattá történő fejlesztése is.¹⁶

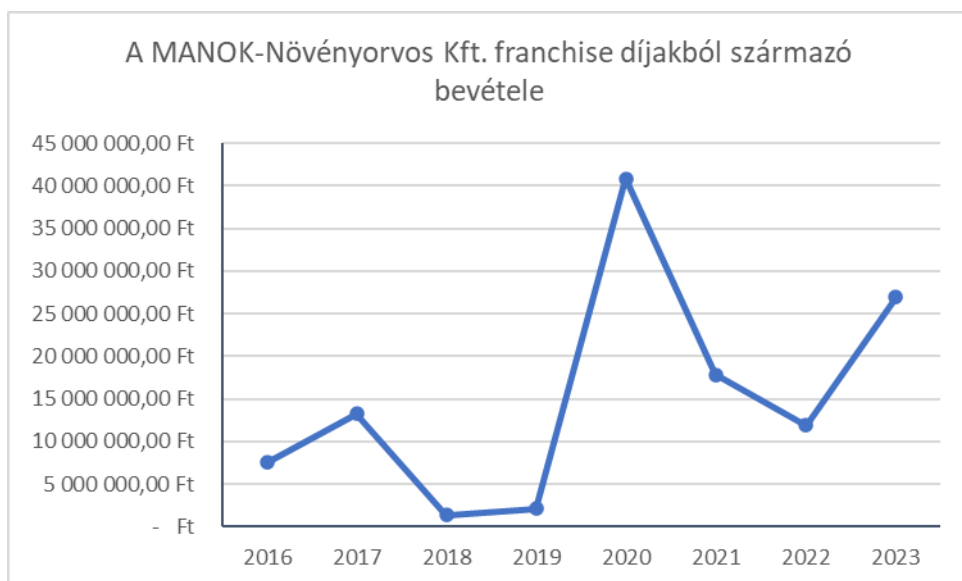
14. A jogalkotó 2015-ben a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarára telepítette a növényvédő gépek felülvizsgálatával kapcsolatos tevékenység ellátásával kapcsolatos feladatokat (lásd részletesen a következő, III. fejezetet). A Kamara döntése alapján ezt a feladatot a már ekkor működő MANOK-Növényorvos Kft.-n keresztül kívánták ellátni.¹⁷
15. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara minősített többségű befolyással rendelkezik a vállalkozásban.
16. A MANOK-Növényorvos Kft. legutolsó, 2023. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakra vonatkozó általános üzleti évet záró egyszerűsített éves beszámolója szerint az eljárás alá vont vállalkozás értékesítésből befolyt nettó árbevétele 62.446.000,- Ft volt, amely az előző évi értéket mintegy 4 millió forinttal haladta meg.
17. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: KKV-törvény) alapján KKV-nak minősül.¹⁸
18. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2016 és 2023 között összesen 121.699.000,- Ft díjbevételekre tett szert a franchise rendszer tagjaitól. A díjbevételek részletes ismertetését az ügyben készített, VJ/20-84/2022. számú vizsgálati jelentés (a továbbiakban: vizsgálati jelentés) 5. számú melléklete, illetve az eljárás alá vont VJ/20-88/2022. számú beadványa tartalmazza.
19. A belépési és felülvizsgálati díjbevételek általános alakulását 2016-tól kezdődően az alábbi ábra tartalmazza:

¹⁵ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

¹⁶ VJ/20-10/2022. sz. MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal.

¹⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

¹⁸ VJ/20-88/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

20. A franchise partnerek a MANOK-Növényorvos Kft. részére ún. franchise díjat fizettek a felülvizsgált gépek után. Amennyiben a felülvizsgálat sikertelen volt, úgy a franchise partnernek nem kellett megfizetnie a franchise díjat. A franchise díj 2019 júliusa előtt két tételből állt: tanúsítási díjből (4.000,- Ft) és a rendszerfenntartási díjből (6.000,- Ft). 2019 júliusában a tanúsítási díj beolvadt a rendszerfenntartási díjba. A franchise partner által fizetendő franchise díj mértéke fix volt, függetlenül attól, hogy mekkora összeget számlázott ki a megrendelőnek.¹⁹ A franchise-partnerek emellett az NGEÁ-hálózatba történő belépésükkor ún. belépési franchise díjat fizettek, amelynek összege (1.195.000,- Ft) 2016 óta változatlan. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint több franchise-partner nem fizette be²⁰ a belépési franchise díjat a bizonytalan gazdasági helyzetre tekintettel.²¹
21. A MANOK-Növényorvos Kft. felé befizetett további összegekről (munkaruhák esetleges rendelése, vagy a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal [a továbbiakban: Nébih] által kiadott, az NGEÁ-tól átvett Növényvédő Gép Azonosító Jelek (táblák) kiadásáról részlegesen, vagy egyáltalán nem rendelkezik az eljárás alá vont vállalkozás

¹⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 15. kérdés.

²⁰ A VJ/20-84/2022. számú vizsgálati jelentés 5. számú mellékletében foglaltak szerint a legtöbb franchise-partner 298.750,- Ft-ot fizetett be „belépési franchise díj” összeg címén. Ez az összeg a teljes 1.195.000,- Ft-os belépési díj negyede, a jogbérletbe vevők többsége tehát csak az első negyedévi rész-összeget fizette be.

²¹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 15. kérdés.

nyilvántartással. Azt az adatot sem tudja szolgáltatni a vállalkozás, hogy mely franchise-partner mely tételből rendelt a MANOK-Növényorvos Kft.-n keresztül.²²

II.2. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT.-VEL EGY VÁLLALKOZÁSCSOPORTBA TARTOZÓ VÁLLALKOZÁSOK ÉS A FRANCHISE-HÁLÓZAT

22. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata²³ szerint az NGEÁ-hálózat keretében működő vállalkozásoktól (jogbérletbe vevőktől) független vállalkozásnak minősül, az egyetlen kapcsolat e vállalkozások és a MANOK-Növényorvos Kft. között a franchise-hálózat keretében a jogbérletbe vevők és a MANOK-Növényorvos Kft. mint jogbérletbe adó között létrejött szerződéses jogviszony.

II.3. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. VEZETÉSE

23. A vállalkozás minden tevékenységét külön projektként kezeli, azok irányítása is elkülönül. A vállalkozás tevékenységei és az azokért felelős személyek a következők:
- a. A Növényvédő Gép Ellenőrző Állomás hálózat (NGEÁ) működtetése (projektvezető: [SZEMÉLYES ADAT])
 - b. Oktatás és rendezvény-szervezés (projektvezető: [SZEMÉLYES ADAT])
 - c. Kiadvány készítés és nyomtatott anyagok megjelenése (projektvezető: [SZEMÉLYES ADAT])
24. A MANOK-Növényorvos Kft. egyedüli vezető tisztségviselője [SZEMÉLYES ADAT], ugyanakkor az NGEÁ operatív működéséért [SZEMÉLYES ADAT] felel, amit megbízási szerződés keretében lát el a kezdetek óta. [SZEMÉLYES ADAT], a SINVED Kft. útján szerződik a MANOK-Növényorvos Kft.-vel, tehát nem közvetlenül ő áll megbízási jogviszonyban az utóbbi vállalkozással. Korábban egyéni vállalkozóként látta el ezt a feladatot a MANOK-Növényorvos Kft. részére, szintén megbízási jogviszony keretében.²⁴ [SZEMÉLYES ADAT]²⁵
25. A MANOK-Növényorvos Kft. egy központot üzemeltet, amely a vállalkozás belső rendszerében „Igazgatóság” néven szerepel, és melyet mindössze két személy alkot (megbízási jogviszony keretein belül).²⁶
26. Az Igazgatóság tagjai [SZEMÉLYES ADAT] igazgató és [SZEMÉLYES ADAT] igazgatóhelyettes. [SZEMÉLYES ADAT] előadása szerint ez nem egy formális szerv, csak egy elnevezés. Az Igazgatóság feladatköre és döntési jogosítványai megegyeznek

²² VJ/20-10/2022. sz. MANOK-Növényorvos Kft. 25. oldal utolsó bekezdés.

²³ VJ/20-40/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1-2. oldalak.

²⁴ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 1. kérdés 3. oldal.

²⁵ VJ/20-4/2022. számú jegyzőkönyv 3. oldal 3. bekezdés.

²⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 9. oldal.

[SZEMÉLYES ADAT] feladataival és jogkörével. [SZEMÉLYES ADAT] feladata a vizsgálati eredmények megérkezése után a dokumentumok áttekintése és egyéb napi operatív feladatok, inkább adminisztráció. [SZEMÉLYES ADAT] az OLI-ZOR Bt.-n keresztül [SZEMÉLYES ADAT] keresztül a MANOK-Növényorvos Kft. részére.²⁷

27. Az Igazgatóság feladatai közé tartozik továbbá a Nébih munkatársaival való folyamatos kapcsolattartás, a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása (képzések, határidők, jelentések stb.), az érdekképviselő, egyes beszerzések koordinálása (műszerek, kalibrációk stb.), vagy egyedi rendszer-dokumentumok, illetve anyagok készíttetése (jegyzőkönyvek, matricák, azonosító táblák, munkaruhák stb.), elosztása, adminisztrálása.

II.4. EGYÉB SZERVEZETEK – MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA

28. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2022. május 4. napján kelt és ugyanezen időponttól hatályos Alapszabályának 6. bekezdése alapján a Növényvédő Gép Ellenőrző Állomás a kamara országos szervezetének minősülő testületi szerve. Az Alapszabály 15. bekezdése alapján a kamara működteti az NGEÁ-t, amely a kamara szervezeti egysége, feladata a növényvédelmi gépek felülvizsgálatából adódó feladatok ellátása. A kamara elnöksége az NGEÁ üzemeltetésére, működtetésére és az ellenőrző állomások rendszerének kialakítására külön megbízási szerződést köt. Az NGEÁ vezetőjének kinevezésére és leváltására a kamara elnöke jogosult. Az állomás munkarendjét és működésének feltételeit a kamara elnökségének jóváhagyásával az üzemeltető által kiadott szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.²⁸
29. [SZEMÉLYES ADAT] a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara permetezőgép vizsgáló állomás szervezeti egységének vezetője 2017 óta. Azonban [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint ez a szervezeti egység a gyakorlatban nem aktív.²⁹ [SZEMÉLYES ADAT] előadta továbbá, hogy az NGEÁ működtetésével kapcsolatos valamennyi feladatot a MANOK-Növényorvos Kft.-n keresztül látják el, és nem a kamara ezen szervezeti egységén keresztül.³⁰

²⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 8. kérdés.

²⁸ Magyar Növénymérnöki és Növényorvosi Kamara 2020. augusztus 5-től hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata (elektronikus elérhetőség: <https://magyarnovenyorvos.hu/dokumentumok/hivatalos-dokumentumok> utolsó letöltés: 2024. december 3.). VJ/20-91/2022. 1. melléklet

²⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 1. kérdés.

³⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 5. kérdés.

30. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Szervezeti és Működési Szabályzatának II. cikkely 9. bekezdése megismétli az Alapszabály fenti, 28. pontban részletezett rendelkezéseit.³¹
31. Az NGEÁ állomásait, amelyek a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által kiadott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint működnek, a MANOK-Növényorvos Kft.-vel szerződéses (franchise-szerződés) viszonyban álló gazdasági társaságok üzemeltetik.
32. Az NGEÁ vezetőjét a Kamara elnöke jelöli ki, aki a MANOK-Növényorvos Kft. projektvezetőjeként látja el a vezetői feladatokat megbízás útján.
33. A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara 2014. szeptember 24-i nagybírási ülésének döntése, majd a 2015. december 10-i nagybírási ülésének megerősítése után 1.000.000,- Ft-tal tagként 1/3-os tulajdonrészrel csatlakozott a MANOK-Növényorvos Kft.-hez. 2016. szeptember 15-i hatállyal a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara névértéken megvásárolta a MANOK-Növényorvos Kft.-ben lévő magánszemély tagok üzletrészeit.³² Ettől az időponttól kezdve a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara – közvetlenül, illetve területi szervezetein keresztül közvetve – minősített többséget biztosító részesedéssel rendelkezik a MANOK-Növényorvos Kft.-ben.³³
34. Az NGEÁ Szervezeti és Működési Szabályzatát a küldött közgyűlés keretében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara országos szerve fogadta el, és a szabályzat módosításához is a kamara jóváhagyása szükséges.³⁴
35. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara dönt arról, hogy ki legyen az NGEÁ vezetője, aki a MANOK-Növényorvos Kft.-n belül projektvezetőként látja el az NGEÁ vezetését. Ezt a pozíciót létrejötté óta [SZEMÉLYES ADAT] tölti be, így arra vonatkozóan nem alakult ki gyakorlat, hogy ez a döntés hogyan és milyen formában születik, ugyanakkor a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint valószínűleg a küldöttgyűlés vagy az elnök hozná meg a döntést.³⁵
36. A jelen versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgált időszak során [SZEMÉLYES ADAT] a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Fejér megyei területi szervezeti

³¹ Magyar Növénymérnöki és Növényorvosi Kamara 2020. augusztus 5-től hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata (elektronikus elérhetőség: <https://magyarnovenyorvos.hu/dokumentumok/hivatalos-dokumentumok> utolsó letöltés: 2024. december 3.). VJ/20-91/2022. 1. melléklet

³² VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. számú melléklet 3. oldal.

³³ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 6. oldal.

³⁴ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 4. kérdés.

³⁵ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 6. kérdés.

egységének elnöke vagy titkára volt. [SZEMÉLYES ADAT] emellett az országos növény és környezetvédelmi bizottság tagja volt a kamarán belül, az egész vizsgált időszak során. Ezen felül [SZEMÉLYES ADAT] a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara országos elnökségének is tagja 2021 óta.³⁶

37. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint továbbá a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara nem szól bele a MANOK-Növényorvos Kft. működésébe; mint tulajdonos, rálát a társaság működésére, látja az eredményeit, de irányítási vagy operatív döntéseket nem hoz.³⁷

III.

AZ ÉRINTETT TERMÉKEK, SZOLGÁLTATÁSOK

III.1. A PIACMEGHATÁROZÁS SZEMPONTJAI

38. A Tptv. 14. § (1) bekezdése alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – észszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.
39. Az érintett piac meghatározásának a célja az adott vizsgált magatartás kapcsán a versenynyomás feltérképezése a releváns tények és körülmények alapján. Az érintett piac az a piac, amely tekintetében a versenykorlátozó, kizáró, illetőleg torzító hatás jelentkezik, figyelemmel arra, hogy az érintett piac a Tptv. 14. § (1) bekezdése szerint a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület által determinált.
40. Az eljáró versenytanács az alábbiakban a vizsgált magatartás megértéséhez, értékeléséhez szükséges mértékben mutatja be az érintett termékek, szolgáltatások jellemzőit, keresleti és kínálati viszonyait, az egyes piaci szereplők helyzetét.

III.2. A VIZSGÁLT MAGATARTÁS ÁLTAL ÉRINTETT TERMÉKEK, SZOLGÁLTATÁSOK

41. Jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgyát a MANOK-Növényorvos Kft. által a vizsgált időszakban működtetett, jogszabály alapján kötelezően igénybe veendő növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység ellátása céljából alakult NGEÁ elnevezésű franchise-hálózat keretében a franchise partnerek és a MANOK-Növényorvos Kft. között létrejött franchise-szerződésekben alkalmazott egyes szerződéses kikötések képezik.

³⁶ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 1. kérdés.

³⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 4. kérdés.

42. A növényvédelmi vagy növényvédő gépek olyan berendezések, amelyeket peszticidek (növényvédő szerek) kijuttatására használnak. A peszticidek jelentős környezeti kockázata miatt az ilyen berendezések felülvizsgálatára vonatkozóan az Európai Unió másodlagos jogforrások útján részletes szabályozási keretrendszert alkotott, amelyet a magyar jogalkotó a következő fejezetben írtak szerint ültetett át a magyar jogrendszerbe.
43. A peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 3. cikk 4. pontja szerinti „peszticid kijuttatásához használt berendezés” fogalmi körébe tartozik „[...] bármely, kifejezetten a peszticidek kijuttatására szolgáló berendezés, ideértve az ilyen berendezések hatékony működéséhez elengedhetetlen tartozékokat, úgymint a szórófejeket, nyomásmérőket, szűrőket, szitákat és a tartályok tisztítására szolgáló eszközöket is.” A növényvédő (vagy növényvédelmi) gépek az Irányelv e fogalma alá tartozó eszközöknek minősülnek.
44. Az Irányelv 3. cikk 10. pontja alapján peszticid a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott növényvédő szer, valamint a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott biocid termék.
45. Az alábbiakban ismertetett szigorú jogszabályi környezetből eredő, a kínálati és keresleti helyettesíthetőség tekintetében mutatkozó rugalmatlanság alapvetően leszűkíti az érintett földrajzi piacot Magyarország területére, mivel az Irányelvet átültető hazai jogszabályok alapján a vizsgálattal érintett időszak egy része vonatkozásában egy szervezet kizárólagos felhatalmazása érvényesült a felülvizsgálat elvégzésére jogosultak vonatkozásában, illetve ezt követően is csak a Nébih által szervezett képzést elvégző, a Nébih által nyilvántartásba vett személy jogosult. Ennek megfelelően a rendelkezésre álló adatok alapján – különösen a Nébih erre vonatkozó nyilvántartásában foglalt információ szerint – külföldi székhellyel rendelkező vállalkozás Magyarország területén ilyen tevékenységet nem végez.

III.3. A NÖVÉNYVÉDŐ GÉPEK FELÜLVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI HÁTTÉR TÖRTÉNETI BEMUTATÁSA

III.3.1. AZ IRÁNYELV RELEVÁNS RENDELKEZÉSEI ÉS HAZAI ÁTÜLTETÉSE

46. Az Irányelv 2009. október 21-én jelent meg. Az Irányelv 8. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy a hivatásos felhasználásban alkalmazott, a peszticid kijuttatásához használt berendezéseket és tartozékokat rendszeres időközönként megvizsgálják. A vizsgálatok közötti időköz 2020-ig legfeljebb öt év, majd azt követően legfeljebb három év lehet.

47. Az Irányelv 8. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak 2016. december 14-ig szükséges biztosítaniuk, hogy a peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálata legalább egyszer megtörtént, ezen időpontot követően pedig kizárólag azok a peszticid kijuttatásához használt berendezések használhatók professzionális felhasználás keretében, amelyek sikeresen teljesítették a vizsgálatot. Az új berendezéseket a beszerzésüket követő öt éves időszak során legalább egyszer kell vizsgáltatni.
48. A vizsgálatok során ellenőrizendő követelményeket az Irányelv II. melléklete tartalmazza.
49. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17/B. § (1) bekezdése szerint a növényvédelmi gépeket a forgalomba hozatalukat megelőzően típusminősítés, a használatuk során pedig időszakos műszaki felülvizsgálatnak kell alávetni, az ugyanezen törvény végrehajtására kiadott, a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet (a továbbiakban: Növényvédelmi Rendelet) 32 – 35. §-aiban foglaltak szerint.
50. A hatályos szabályozás megkülönbözteti a növényvédelmi gépek forgalomba hozatalához szükséges engedély megszerzésére irányuló eljárást, valamint a növényvédelmi gépek (időszakos) műszaki felülvizsgálatát. A forgalomba hozatalhoz szükséges engedélyt a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem adja ki, míg műszaki felülvizsgálati tevékenységet a Növényvédelmi Rendelet 35. § (3) bekezdés a) és b) vagy c) pontjában szereplő felülvizsgálatra jogosult végezhet, így a MANOK-Növényorvos Kft. a forgalomba hozatalhoz szükséges engedély kiadása iránti eljárást nem folytat; az eljárás alá vont a növényvédő gépek műszaki felülvizsgálatával kapcsolatos szolgáltatást nyújt.

III.3.2. A NÖVÉNYVÉDELMI RENDELET ÉS MÓDOSÍTÁSAI

51. A növényvédő gépek felülvizsgálatának részletszabályait 2016. október 28-ig a Növényvédelmi Rendelet harmadik mellékletének 9. függeléke tartalmazta. Ezt követően a Növényvédelmi Rendelet 2019. július 19-ig nem tartalmazott rendelkezést a növényvédelmi gépek műszaki felülvizsgálata tekintetében a felülvizsgálat tartalmára vonatkozóan.
52. 2019. július 20. napjától a Növényvédelmi Rendelet a permetezőgépek ellenőrzéséről szóló, megfelelő ISO szabványokra történő utalással írja elő a felülvizsgálati eljárás tartalmi követelményeit.³⁸ Mindezek alapján a növényvédő gépek felülvizsgálatának jelenleg is hatályos pontos leírása és meghatározása a szabványra való hivatkozás beemelésével került a hazai jogrendbe.³⁹
53. A Növényvédelmi Rendelet 35. § (2) bekezdésének 2015. december 25. és 2016. október 28. napjai között hatályos szövege alapján a növényvédelmi gépek felülvizsgálatát

³⁸ Növényvédelmi Rendelet 35. § (2) bekezdése.

³⁹ A Növényvédelmi Rendelet 2019. július 20-tól hatályos 35. § (2) bekezdése.

kérelemre a Növényorvosi Kamara által üzemeltetett felülvizsgáló állomások végezték. A felülvizsgálat elvégzésére feljogosító tanúsítványt a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Mezőgazdasági Gépesítési Intézete adta ki. A Növényvédelmi Rendelet 35. § (5) bekezdése alapján 2016. november 26. napját követően tilos volt a három évnél idősebb, nem felülvizsgált, vagy felülvizsgálaton nem megfelelt növényvédelmi géppel növényvédelmi tevékenységet végezni.

54. A Növényvédelmi Rendelet módosításáról szóló 71/2016. (X. 28.) FM rendelettel módosított Növényvédelmi Rendelet 2016. október 29-től hatályos 35. §-a alapján a növényvédelmi szolgáltatás és árutermelés során használt növényvédelmi gépeken – a kézi, illetve háti növényvédelmi berendezések kivételével – háromévente időszaki felülvizsgálatot kell végezni. Emellett a módosítás hatályon kívül helyezte a Növényvédelmi Rendelet 3. melléklet „növényvédő gépek felülvizsgálata” alcímének 1-5. pontját és 7-10. függelékét.
55. Az előző pontban foglalt módosításokkal a jogalkotó új alapokra helyezte a növényvédő gépek felülvizsgálatának szabályozását, és kizárólag az általánosság szintjén rendelkezett a növényvédő gépek felülvizsgálatának rendjéről. A növényvédő gépek felülvizsgálatának elvégzéséhez ettől kezdve nem volt szükség a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Mezőgazdasági Gépesítési Intézet engedélyére, valamint a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának részletes szabályai is kikerültek a Növényvédelmi Rendeletből. A módosítások következményeként 2016 októberétől a növényvédő gépek felülvizsgálatát már nem csak a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által üzemeltetett felülvizsgáló állomások végezhetik.
56. A Növényvédelmi Rendelet 35. § (5) bekezdésének 2016. október 29. napja előtt hatályos rendelkezése szerint 2016. november 26. napját követően a három évnél idősebb, nem felülvizsgált, vagy felülvizsgálaton nem megfelelt növényvédelmi géppel növényvédelmi tevékenységet tilos lett volna végezni. A Növényvédelmi Rendelet 2016. október 29. napjától hatályos módosítása alapján a 35. § (5) bekezdésében foglalt tilalom kikerült a Növényvédelmi Rendeletből.
57. A jogalkotó a növényvédő gépek felülvizsgáló tevékenységének szabályozását a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet módosításáról szóló 36/2019. (VII. 15.) AM rendelettel ismételten átalakította. A Növényvédelmi Rendelet 2019. július 20-tól hatályos 35. § (2)-(3) bekezdései alapján így
 - i. a felülvizsgáló eljárás meg kell, hogy feleljen a mező- és erdőgazdasági gépekhez kapcsolódó, használatban lévő permetezőgépek ellenőrzéséről szóló MSZ EN ISO 16122-1:2015, MSZ EN ISO 16122-2:2015, MSZ EN ISO 16122-3:2015 és az MSZ EN ISO 16122-4:2015 szabványnak;
 - ii. a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára pedig az jogosult, aki:

- a) mezőgazdasági gépészmérnök vagy növényorvos végzettséggel rendelkezik és saját jogán vagy jogi személy tagjaként vagy munkavállalójaként felülvizsgálati tevékenységet folytat (a továbbiakban együtt: felülvizsgálatra jogosult), és
- b) szerepel a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára jogosultak jegyzékében, és a Nébih által szervezett alapképzésen, valamint az ötévenkénti továbbképzésen részt vesz, vagy
- c) a b) pont szerinti képzéseken részt vett személyt alkalmaz.

58. A 2019. július 20-tól hatályos szabályozás alapján a Nébih által szervezett alapképzés és továbbképzés tematikáját a Nébih hagyja jóvá. Az alapképzés szakmai ismeretanyagának elsajátítása vizsgaköteles. Az alapképzés esetén az eredményes vizsgáról, továbbképzés esetén a képzésen való részvételről a továbbképzést szervező Nébih tanúsítványt állít ki. A felülvizsgálatra jogosult a tanúsítvány alapján kérelmezheti a Nébih-től a felülvizsgálatára jogosultként történő nyilvántartásba vételét, valamint annak Nébih honlapján történő közzétételét.⁴⁰ A felülvizsgálatra jogosult tevékenységének szakmai felügyeletét a Nébih végzi.⁴¹ A felülvizsgálaton megfelelt növényvédelmi gépen tanúsító matricát kell elhelyezni.⁴²
59. A jogalkotó a 2019. július 20-tól hatályos szabályozással ismét kifejezetten nevesítette a felülvizsgálat elmaradása esetére szóló tilalmat, így az öt évnél idősebb, nem felülvizsgált vagy felülvizsgálaton nem megfelelt növényvédelmi géppel növényvédelmi tevékenységet végezni tilos.⁴³
60. Az e módosításokkal kialakított szabályozás kisebb eltérésektől eltekintve⁴⁴ jelenleg is hatályos.
61. A növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló tevékenység általános szabályairól, a vizsgálat elvégzésére jogosultak köréről az alábbi táblázat ad áttekintést:

	2015. december 25-től 2016. október 28-ig	2016. október 29-től 2019. július 19-ig	2019. július 20-tól napjainkig
Növényvédelmi gépek	A Növényorvosi Kamara által	bárki	A kapcsolódó ISO szabványoknak

⁴⁰ A Növényvédelmi Rendelet 35. § (5) bekezdése.

⁴¹ A Növényvédelmi Rendelet 35. § (6) bekezdése.

⁴² A Növényvédelmi Rendelet 35. § (8) bekezdése.

⁴³ A Növényvédelmi Rendelet 35. § (12) bekezdése.

⁴⁴ A Növényvédelmi Rendelet 35. § jelenleg hatályos (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásnak a használatban lévő permetezőgépek ellenőrzéséről szóló MSZ EN ISO 16122 2015. szabványcsalád megfelelő tagjának kell megfelelnie.

felülvizsgálatára jogosultak köre	üzemeltetett felülvizsgáló állomások		megfelelő és a Nébih nyilvántartásában szereplő személy
A felülvizsgálati kötelezettség elmulasztása esetén az érintett eszköz használatát kifejezetten tiltó rendelkezés	Igen (2016. november 26. napjának hatályával)	Nem	Igen

62. A növényvédő gépek felülvizsgálatát, mint szolgáltatást, olyan egyéni gazdálkodók és vállalkozások veszik igénybe, amelyek ilyen gépet üzemeltetnek, és ezen gépek közül bármelyik elérte a jogszabályban előírt életkort.⁴⁵

III.4. A FRANCHISE-HÁLÓZAT TEVÉKENYSÉGÉNEK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

63. Az érintett piac versenyviszonyainak értelmezéséhez feltétlenül szükséges az eljárás alá vont által kialakított franchise hálózat egyes alapvető jellemzőinek bemutatása, ezért az eljáró versenytanács ezen információkat már a vizsgált magatartás bemutatását megelőzően, jelen fejezetben ismerteti.
64. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint az NGEÁ-hálózat legfőbb célja, hogy a növényvédő gépek tulajdonosai, illetve kezelői az ország egész területén elérjék minőségi és megbízható segítséget jelentő szolgáltatásaikat.⁴⁶
65. A MANOK-Növényorvos Kft. mint jogbérletbe adó az NGEÁ-t franchise hálózatként működtette, az NGEÁ tagjai pedig külön-külön megkötött franchise (jogbérleti) szerződések útján álltak jogviszonyban a MANOK-Növényorvos Kft.-vel.
66. A MANOK-Növényorvos Kft. (mint jogbérletbe adó) által a franchise-partnerek (mint jogbérletbe vevők) rendelkezésére bocsátott védett ismeret a jogszabályi kötelezettség alapján kötelező módon igénybe veendő növényvédelmi gépek felülvizsgálatára vonatkozó eljárások lefolytatására vonatkozó gyakorlatot és eljárásrendet (ún. „protokollt”) foglalta magában. Emellett a MANOK-Növényorvos Kft. az általa működtetett NGEÁ-hálózat keretében a franchise-partnerek részére a növényvédelmi gépek felülvizsgálatához szükséges, illetve azt elősegítő szolgáltatást nyújtott (pl.: kapcsolódó informatikai infrastruktúra fenntartása, franchise-partnerek közötti koordinálás, marketing tevékenység

⁴⁵ VJ/20-27/2022. számú AXIÁL Kft. adatszolgáltatás 4. oldal.

⁴⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 21. oldal

stb.). A MANOK-Növényorvos Kft. fő feladata a franchise-hálózat tagjai munkájának koordinálása, valamint az informatikai, műszaki és „support” háttér biztosítása volt.

67. A MANOK-Növényorvos Kft. 2016 áprilisától kezdődően kötött franchise szerződéseket az NGEÁ-hálózat tagjaival a védett ismeret rendelkezésre bocsátására, valamint a kapcsolódó, kiegészítő szolgáltatások nyújtására vonatkozóan. E szerződések 2016-tól az NGEÁ-hálózat megszüntetéséig változatlan tartalommal szabályozták a franchise rendszer szereplői közötti általános viszonyokat, és a szerződések döntő többsége tartalmazta a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált kikötéseket.
68. A növényvédő gépek tulajdonosai a gépek felülvizsgálatát a MANOK-Növényorvos Kft. által működtetett informatikai rendszeren (Összesített Növényvédő Gép Nyilvántartás – ongy.hu) keresztül tudták megrendelni, akik erről elektronikus visszaigazolást kaptak, megjelölve azt az állomást, amelyet a honlapon is elérhető térkép és leírás alapján az adott területen működő franchise-partner működtet.⁴⁷
69. Az NGEÁ-hálózat keretében a jogbérletbe vevők a MANOK-Növényorvos Kft. know-how-jának felhasználásával – így a felülvizsgálati protokoll alkalmazásával – látták el a felülvizsgálati tevékenységüket. Emellett a jogbérletbe vevők kaptak oktatást és „betanítást” is a MANOK-Növényorvos Kft.-től.⁴⁸
70. Az NGEÁ-hálózat keretében végzett növényvédelmi gép felülvizsgálati tevékenységet mobil (mozgatható) bázisok segítségével végezték a jogbérletbe vevők: az NGEÁ koncepciója már a kezdetektől az volt, hogy a vizsgálatához szükséges eszközöket, műszereket és kiegészítőket egy erre a célra berendezett és kialakított zárt rakterű kisteherautóban a vizsgálat helyszínére szállítják. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ez önmagában hatalmas újítása volt a hálózatnak. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint továbbá később ezt a gyakorlatot az országban szinte minden konkurens átvette, és külföldön is terjedőben van, de eredetileg a belső kialakítások és megoldások mind a vállalkozás védett ismeretének (know-how) részét képezik.⁴⁹
71. A folyamat végig ezen a rendszeren keresztül volt követhető, amely összeköttetésben állt a Nébih adatbázisával egy „interface” kapcsolaton keresztül, folyamatosan, valós idejű adatokat szolgáltatva a hatóság felé. A franchise-partnerek a felületükre belépve látták a hozzájuk delegált beérkezéseket, és felvették a megrendelőkkel a kapcsolatot a vizsgálat időpontjának egyeztetése céljából. Mindeközben a MANOK-Növényorvos Kft. által üzemeltetett központ, az Igazgatóság ellenőrizte az állomásokhoz beérkező

⁴⁷ VJ/20-10/2022. sz. MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 9. oldal.

⁴⁸ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés.

⁴⁹ VJ/20-60/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 9. oldal.

megrendeléseket, és az interface visszajelzései alapján javította az abban található hibákat, vagy felhívta az állomás figyelmét egyes hibákra, hiányosságokra.⁵⁰

72. A vizsgálat elvégzését követően a franchise-partner feltöltötte a jegyzőkönyveket és egyéb adatokat a központi rendszerbe ellenőrzés, illetve szükség esetén javítás céljából.
73. A felülvizsgálatok végén a biztonsági tanúsítványok kiállítását és postai úton történő kiküldését szintén az Igazgatóság végezte, mint ahogy az állomások munkatársainak betanítását, az állomások kollégáival való kapcsolattartást, a műszaki segítségnyújtást is.
74. A franchise-partnerek mindegyike felülvizsgálati tevékenységet végzett, akik így alapvetően a felülvizsgálatoknak a beérkező megrendelések alapján történő szervezését és a vizsgálat lebonyolítását látták el közel ugyanazon minőséget biztosítva az ország bármely pontján.⁵¹
75. Az NGEÁ-hálózat franchise tagjainak (partnereinek) felsorolását a vizsgálati jelentés 4. számú melléklete tartalmazza, feltüntetve az adott partner hálózathoz történő csatlakozásának, illetve a hálózathoz való kilépésének dátumát is.

III.5. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. PIACI RÉSZESEDÉSE

III.5.1. AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT PIACI HELYZETÉRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

76. Ha egy jogbérletbe adó nem értékesít szolgáltatásokat viszonteladási céllal, hanem a szolgáltatásokat szellemi tulajdonjogokra vonatkozó rendelkezésekkel összekapcsolva, csomagban nyújtja, amelyek így együttesen alkotják a franchise tárgyat képező üzleti módszert, akkor a jogbérletbe adónak az üzleti módszer szolgáltatójaként elért piaci részesedését kell figyelembe vennie. Ebből a célból a franchise-adónak azon a piacon kell kiszámolnia a piaci részesedését, ahol az üzleti módszert hasznosítják, azaz azon a piacon, ahol a franchise hálózathoz tartozó jogbérletbe vevők hasznosítják az üzleti módszert a végső felhasználóknak történő szolgáltatásnyújtás formájában.⁵² Ezt figyelembe véve az alábbiak szerint határozható meg az eljárás alá vont piaci részesedése.
77. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2014 és 2015 között az országban egyetlen olyan vizsgálóállomás működött, amely növényvédelmi vizsgálatokat végzett és az akkor hatályos jogszabályoknak megfelelő tanúsítással rendelkezett. Ez a vállalkozás a Hajnalpír Kft. volt.⁵³ A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint bár 2009-től

⁵⁰ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 9. oldal.

⁵¹ VJ/20-10/2022. sz. MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 10. oldal 5. bekezdés.

⁵² A Bizottság közleménye – Bizottsági közlemény: A vertikális korlátozásokról szóló iránymutatás (HL C 248., 2022.6.30., 1–85. o.) [a továbbiakban: Vertikális Iránymutatás], (174) bekezdés.

⁵³ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. számú kérdés.

kezdődően elvileg bármely vállalkozásnak lehetősége lett volna a tanúsítványt megszereznie, ezt egyetlen cég sem tette meg.⁵⁴

78. 2016. január 1-től 2016. október 28-ig a Növényvédelmi Rendelet a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarához rendelte a műszaki felülvizsgálati tevékenység elvégzését, így ezen időszakban az NGEÁ franchise-hálózat tagjai végezték a felülvizsgálatokat.⁵⁵ A MANOK-Növényorvos Kft. úgy nyilatkozott, hogy tudomásuk szerint ebben az időszakban az általuk működtetett franchise rendszeren kívül más nem végzett felülvizsgálati tevékenységet.⁵⁶ 2016 októberének végével a jogalkotó elvonta a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarától a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának feladatát, de a kamarának továbbra is joga volt ilyen tevékenységet folytatni a MANOK-Növényorvos Kft.-t keresztül.⁵⁷
79. 2017 és 2019 július között szintén csak az NGEÁ-hálózata végzett felülvizsgálatokat. Ez 2017-ben közel 1400 darab vizsgálatot jelentett országos szinten, majd 2018-ban és 2019-ben csak évenkénti 100-200 vizsgálatot végzett a hálózat. Elviekben a vizsgálatokat bárki végezhetne volna ezen időszakban, de konkurencia meglétéről nem volt tudomása a MANOK-Növényorvos Kft.-nek, illetve ilyen adatot a Gazdasági Versenyhivatal sem tárt fel az eljárás során.⁵⁸
80. 2019 júliusában a jogalkotó szigorította a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára vonatkozó előírásokat; ekkor a Nébih-hez került a képzés és a felügyelet, ezentúl a Nébih képzését kellett elvégeznie annak, aki növényvédelmi gép felülvizsgálati tevékenységet kívánt végezni. A Nébih listájára 100 fő került fel rövid időn belül, mert sokan érdeklődést mutattak a tevékenység iránt.⁵⁹ E jogszabálmódosítás megváltoztatta a piaci helyzetet, és emiatt rövid időn belül nagyszámú új, a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló megrendelést adtak le. Ennek oka feltehetően az lehetett, hogy elterjedt az az információ a piacon, hogy hatósági ellenőrzésekre fog sor kerülni.⁶⁰ A legtöbb felülvizsgálatra ennek megfelelően 2020-ban került sor, mivel ekkor már elkezdődtek az érdemi hatósági ellenőrzések.⁶¹

⁵⁴ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32. oldal.

⁵⁵ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32. oldal.

⁵⁶ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

⁵⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés 6. oldal.

⁵⁸ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32. oldal. A felülvizsgálatok iránti alacsony kereslet abból következhetett, hogy a felülvizsgálat elmaradása esetére a jogalkotó nem írt elő alkalmazandó szankciót, illetve a felülvizsgálat elmaradásának ellenőrzéséről sincs információ. Az alacsony keresleti szintből pedig észszerűen következik, hogy miért nem léptek be új szereplők ebben az időszakban a növényvédő gépek felülvizsgálatának piacára.

⁵⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés 6. oldal.

⁶⁰ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés.

⁶¹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés 6. oldal.

81. A hatályos szabályozás szerint azon növényorvos, vagy mezőgazdasági gépészmérnök, aki a Nébih által vezetett nyilvántartásban a jogosultak közé kéri felvételét, végezhet növényvédő felülvizsgálati tevékenységet. A jogosultak listája a Nébih honlapjáról érhető el.⁶²
82. A MANOK-Növényorvos Kft. saját piaci részesedése kapcsán úgy nyilatkozott, hogy 2019 júliusa után, 2020 végéig valamennyire csökkent az addigi megközelítőleg 100%-os piaci részesedése a vállalkozásnak, míg 2021 óta ez valamennyire „korrigálódott”, de feltehetőleg nem éri el az 50%-ot.⁶³
83. A Nébih által vezetett, jelenleg hatályos nyilvántartás⁶⁴ alapján 53 magánszemély van feltüntetve felülvizsgálatra jogosultként. Ezen személyek közül 13 magánszemély dolgozott az NGEÁ-hálózatba tartozó valamely franchise-partnernél.
84. A MANOK-Növényorvos Kft. éves – nem kizárólag a felülvizsgálatok után neki fizetett díjakból származó – nettó árbevételét és adózott eredményét, valamint kifejezetten az NGEÁ-hálózatból származó nettó bevételét az alábbi táblázat szemlélteti (ezer HUF):

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Éves nettó árbevétel	17 104	51 999	45 938	27 859	28 453	59 937	46 231	58 163	62 446
NGEÁ-hálózatból származó nettó bevétel	-	7 530	13 210	1 320	2 120	40 849	17 820	11 898	23 868
Adózott eredmény	1 031	2 214	3 560	1 966	3 134	4 419	1 547	2 074	1 252

III.5.2. ELVÉGZETT FELÜLVIZSGÁLATOK MENNYISÉGE (VOLUMENEGYSÉG MEGKÖZELÍTÉS)

85. Az eljáró versenytanács a MANOK-Növényorvos Kft. piaci részesedésének kiszámításához az eljárás alá vont vállalkozás és a Nébih adatszolgáltatásait vette alapul. A Nébih által szolgáltatott adatok alapján az eljáró versenytanács volumen-alapú (szolgáltatás mennyisége szerinti) megközelítésben összemérte, hogy a növényvédelmi

⁶² <https://portal.nebih.gov.hu/-/elerheto-a-novenyvedelmi-gepfelulvizsgalat-vegzesere-jogosultak-listaja> (utolsó letöltés: 2024. december 3.).

⁶³ VJ-20-35/2020. számú jegyzőkönyv 2. kérdés.

⁶⁴ <https://portal.nebih.gov.hu/adatbazisok-noveny> (utolsó letöltés: 2024. december 3.).

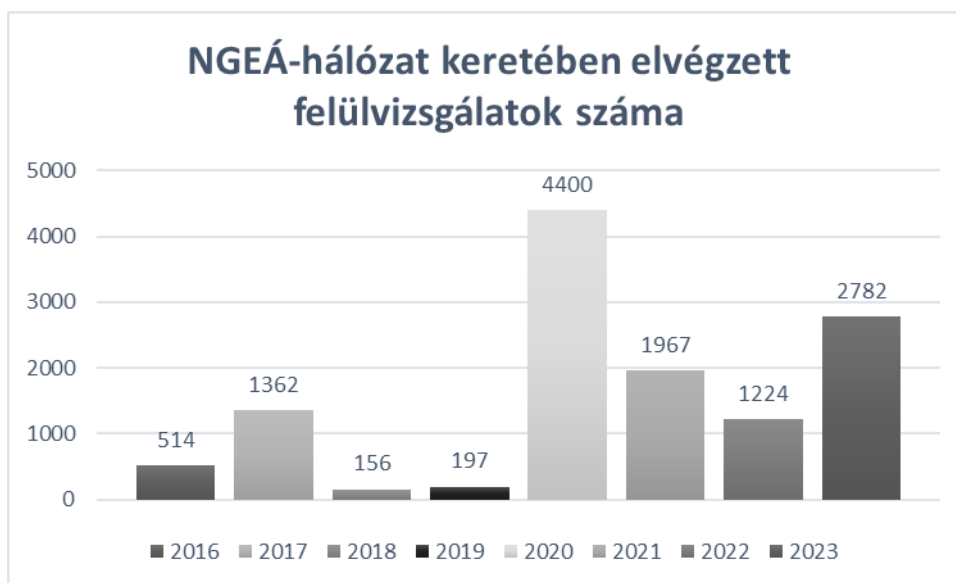
gépek felülvizsgálati piac teljes kibocsátásához hogyan aránylik az NGEÁ-hálózatba tartozó franchise-partnerek által elvégzett gép-felülvizsgálatok száma.

86. A volumen-egység megközelítés alkalmazását indokolja, hogy a tárgyi piac erős hatósági ellenőrzés alatt áll, és a felülvizsgálatokat végző vállalkozások kötelesek tájékoztatni a Nébih-et az elvégzett felülvizsgálatokról, melynek következtében 2019-től pontos adatok állnak rendelkezésre a kibocsátás mértékével kapcsolatban.
87. A Gazdasági Versenyhivatal emellett megkereste a MANOK-Növényorvos Kft.-nek a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának piacán működő versenytársait is, utóbbi vállalkozások azonban a MANOK-Növényorvos Kft. piaci részesedésére vonatkozóan általában nem tudtak adatot szolgáltatni.
88. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata és a Nébih által a 2019. évtől kezdődően⁶⁵ szolgáltatott adatok⁶⁶ alapján az NGEÁ-hálózathoz tartozó franchise-partnerek által összesen elvégzett felülvizsgálatok számát, éves bontásban, a következő táblázat szemlélteti:⁶⁷

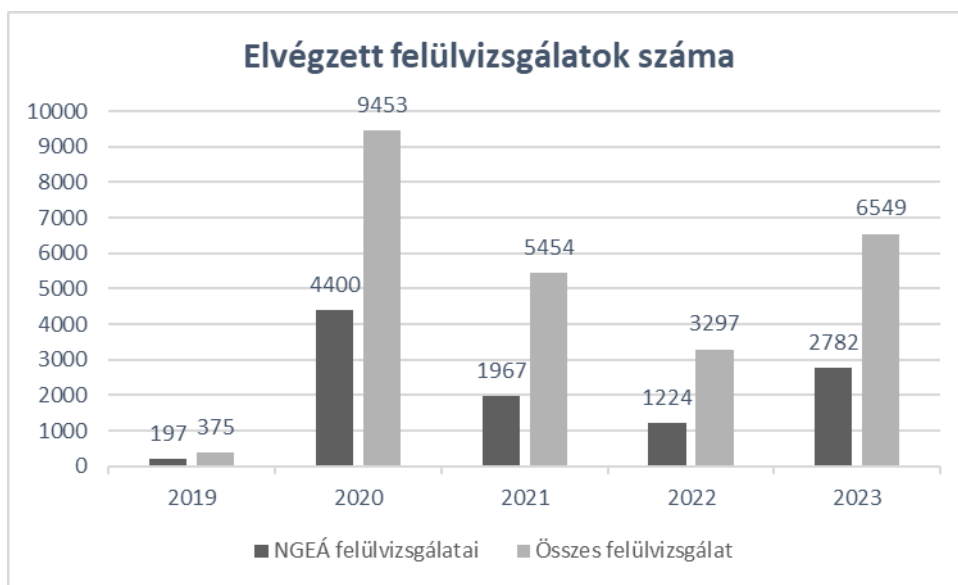
⁶⁵ A Nébih adatszolgáltatása szerint a 2019. évet megelőzően nem rendelkezik adatokkal az elvégzett felülvizsgálatok számára vonatkozóan.

⁶⁶ VJ/20-26/2022. sz. Nébih megkeresésre adott válasz.

⁶⁷ A MANOK-Növényorvos Kft. és a Nébih által szolgáltatott adatok között egyes franchise-partnerek és egyes évek esetén minimális eltérés azonosítható a tekintetben, hogy az NGEÁ-hálózathoz tartozó franchise-partnerek 2019-től kezdődően éves bontásban pontosan hány felülvizsgálatot végeztek el. Az eljáró versenytanács az eltérést a MANOK-Növényorvos Kft. javára értékelte oly módon, hogy minden esetben azt az adatot vette figyelembe, amely az NGEÁ-hálózat piaci részesedését csökkenti. Így az alábbiakban a MANOK-Növényorvos Kft. által a 2019-ben elvégzett felülvizsgálatokra vonatkozóan szolgáltatott 212 darabszám helyett 197-tel, a 2020. évre vonatkozóan szolgáltatott 4406-os adat helyett 4400-zal, a 2021. évre vonatkozóan szolgáltatott 1979-es adat helyett 1967-tel, míg a 2022. évre vonatkozóan szolgáltatott 1322-es adat helyett 1224-gyel számolva kerülnek bemutatásra a részesedések.

89. A Nébih által a 2019. évtől kezdődően szolgáltatott adatok alapján a felülvizsgálaton átesett növényvédelmi gépek össz-darabszámát a következő táblázat szemlélteti:

Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
NGEÁ-hálózat által lefolytatott vizsgálatok száma	514	1362	156	197	4400	1967	1224	2782
Összes felülvizsgált növényvédelmi gép	N/A	N/A	N/A	375	9453	5454	3297	6549
NGEÁ-hálózat által elvégzett felülvizsgálatok %-os aránya	N/A	N/A	N/A	52,5%	46,5%	36,07%	37,12%	42,48%

90. A MANOK-Növényorvos Kft. piaci részesedésének alakulását – 2019-től éves bontásban és százalékos arányban kifejezve – a következő ábra szemlélteti:

91. Az eljárás alá vonttól és a Nébih-től származó adatok, nyilatkozatok, valamint a releváns jogszabályi rendelkezések értelmezése alapján megállapítható, hogy 2019-ig az NGEÁ-hálózat egyedüli szereplőként nyújtott növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló szolgáltatást és egyedüli szereplőként volt jelen a magyarországi növényvédelmi gépek felülvizsgálatának piacán.
92. Ez a piaci adottság alapvetően abból következett, hogy a jogalkotó 2015-ben a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet módosításáról szóló 84/2015. (XII. 17.) FM rendelet 12. § (2) bekezdésében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara feladat- és hatáskörébe utalta a növényvédelmi gépek felülvizsgálatát, amely tevékenységet a kamara a MANOK-Növényorvos Kft.-n keresztül látott el. Újabb jogalkotói módosítás eredményeként 2016. október 29-től a Kamara már nem rendelkezett kizárólagossággal a növényvédelmi gépek felülvizsgálata vonatkozásában, a növényvédelmi gépek felülvizsgálati piacának liberalizálása (a Kamara kizárólagos felülvizsgálati jogkörének elvétele) ellenére azonban a MANOK-Növényorvos Kft. és az általa működtetett NGEÁ-hálózat korábbi kizárólagos piaci helyzetét a 2016. októberi módosításokat követően kialakult környezetben is jelentős piaci részesedéssé tudta átalakítani. A jogszabály által kötelező módon előírt felülvizsgálatok megrendelőinek kereslete így a vizsgált időszakon belül 2019-ig rugalmatlan volt, tekintettel arra, hogy versenytárs hiányában nem volt lehetőségük az NGEÁ-hálózathoz tartozó vállalkozástól eltérő vállalkozással elvégeztetni a felülvizsgálatokat.
93. A 2019. júliusi jogszabálymódosítások és hatósági ellenőrzések fokozása keresletélénkítő hatással volt a növényvédelmi gépek piacán, amit jól mutat az elvégzett felülvizsgálatok számának növekedése is. Az élénkülő kereslet eredményeként azonban megnőtt az NGEÁ-

hálózat versenytársainak száma is, melynek következtében a franchise-hálózat piaci részesedése idővel csökkenésnek indult.

94. A mennyiségi adatok alapján 2019-től kezdődően az NGEÁ-hálózat piaci részesedése 2022-ig csökkent, azonban így is mindvégig 30% fölött maradt, majd 2022-ben a franchise hálózat piaci részesedése, bár kis mértékben, de ismét emelkedni kezdett. E megállapításokat alátámasztja az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata is.⁶⁸

IV.

A MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS

IV.1. A MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYÁLLÁS ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

95. A MANOK-Növényorvos Kft. 2016. április 1. napjától kezdődően kötött jogbérleti szerződéseket franchise-partnerekkel az általa működtetett NGEÁ-hálózat keretében történő szolgáltatásnyújtásra. Az eljárás alá vont vállalkozás emellett 2020. május 1-től egyoldalú jognyilatkozatok (utasítások) útján szabályozta a franchise-hálózat működésének egyes elemeit, ideértve az NGEÁ-hálózat keretében követendő árszabályozás és területi szabályozás egyes részleteit.
96. A MANOK-Növényorvos Kft. 2023 novemberében az NGEÁ-hálózat megszüntetéséről döntött. Ennek keretében 2023. december 31-e után a franchise hálózat keretében további vizsgálatok elvégzésére nem került sor, illetve a franchise szerződések 2024. június 30-i hatállyal megszüntetésre kerültek.
97. Az eljárás alá vont és a jogbérletbe vevők között 2016. április 1-től kezdődően megkötött franchise-szerződésekben előírták az NGEÁ-hálózathoz tartozó franchise-partnerek **működési területét**. A szerződésekben foglalt kikötések alapján a MANOK-Növényorvos Kft. egyoldalúan és azonnali hatállyal jogosult volt felmondani a jogbérleti szerződést, amennyiben a franchise-partner tevékenységét az ellátási területén (vagy ideiglenes ellátási területén) kívül folytatta.
98. 2020. május 1-től került sor a működési területen kívül történő eljárás szabályrendszerének módosítására az ún. „partnerátvételi rendszer” bevezetésével, amely alapján az ellátási területén kívül eljáró („átvevő”) franchise-partner úgynevezett „partnerátvételi” kérelmet volt köteles kitölteni a megrendelő „átvétele” érdekében. Az átadó franchise-partner (azaz amelynek franchise-szerződése alapján a működési területéhez tartozik a megrendelő) indokolás nélkül elutasíthatta a megrendelő átadását egy másik franchise-partner részére: „[a]mennyiben partnerátadó Állomás hozzájárul a

⁶⁸ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 2. kérdés 7. oldal.

*kérelemben foglaltakhoz, úgy a nyomtatvány jelzett helyén, aláírásával és bélyegzőlenyomatával érvényesíti hozzájárulását. A **partnerátadó Állomás** adott kérvényhez való hozzájárulását **indok nélkül megtagadhatja.**⁶⁹ (kiemelés az eljáró versenytanács által).*

99. A partnerátvételtől szóló igazgatói utasítás későbbi, 2020. december 1-től hatályos 2. sz. módosítása szerint már csak az átadó franchise-partner részére fizetendő kompenzációs díj (vizsgálati díj 25%-a) megfizetése mellett voltak végezhetőek az ellátási területen kívüli vizsgálatok. Ezen túlmenően ugyanezen módosítással bevezetésre került, hogy a partnerátvételi szabályzatban foglaltak be nem tartása, különösképpen a partnerátvétel kérelmezése nélkül, vagy a partnerátadó engedélyének hiányában elvégzett vizsgálatok esetén az átvevő állomás az NGEÁ Igazgatósága részére köteles volt a vizsgálati díj 100%-át megfizetni.
100. A partnerátvételtől szóló 1/2020. számú igazgatói utasítás és annak későbbi módosításai irányadók voltak, az azokban foglaltakat követték a franchise partnerek. Arra nem volt példa, hogy a franchise partner kifogásolta volna, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. ilyen utasítást küldött. Arra sem volt példa, hogy valamely franchise partner az igazgatói utasítás tartalmát kifogásolta volna.⁷⁰
101. A működési területre vonatkozó előírásokat – a franchise rendszer megszüntetése keretében – 2023. december 31-ével hatályon kívül helyezték, így e korlátozások 2024. január 1-től már nem voltak alkalmazandóak.
102. A jogbérleti szerződésekben, valamint az igazgatói utasításokban az NGEÁ-hálózat **árszabályozására** vonatkozóan is szerepeltek kikötések. 2016. és 2017. március 31-e között az NGEÁ árlistáját a MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek között megkötendő franchise szerződések 3. számú melléklete tartalmazta. Később az árlistákat a MANOK-Növényorvos Kft. e-mail útján juttatta el a franchise-partnerek részére, illetve azt mindenki számára hozzáférhetővé tette a franchise hálózat honlapján (www.ngea.hu).
103. Valamennyi jogbérleti szerződés utalást tartalmazott az évente kiadott árlistára vonatkozóan, mely szerint a jogbérletbe vevő a kiadott éves áraktól nem térhet el. Emellett a fenti pontokban említett partnerátvételtől szóló 1/2020. számú igazgatói utasítás szerint az ellátási területén kívül eljáró „átvevő” franchise-partner a vizsgálat elszámolásánál kedvezményt nem adhatott, kiváltképpen a vizsgálati, illetve kiszállási díjak tekintetében.
104. A franchise szerződések továbbá olyan kikötést tartalmaztak, amely szerint a **franchise szerződés megszűnése esetén** az a vállalkozás – korábbi franchise partner –, amelynek

⁶⁹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 1. oldal.

⁷⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés.

megszűnik a jogbérleti jogviszonya a MANOK-Növényorvos Kft.-vel, a franchise szerződés megszűnése után **öt évig nem folytathat** az NGEÁ-hálózat tevékenységéhez hasonló tevékenységet.

105. A franchise-szerződések a fentiekén túlmenően olyan kikötést tartalmaztak, amely előírta a franchise-partner részére, hogy a felülvizsgálat során alkalmazott bizonyos technikai eszközöket mással nem helyettesíthet, újabb egység létesítésekor pedig azt a MANOK-Növényorvos Kft. útmutatásai alapján **köteles megvásárolni**, a MANOK-Növényorvos Kft. által megjelölt anyagokat és eszközöket a MANOK-Növényorvos Kft.-től, vagy az általa kijelölt forgalmazótól kell beszereznie.

IV.2. AZ NGEÁ-HÁLÓZAT KERETÉBEN MEGKÖTÖTT SZERZŐDÉSEK ÉS A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. ÁLTAL KIBOCSÁTOTT EGYOLDALÚ SZABÁLYOZÓK

106. A jelen eljárásban vizsgált magatartások a jogbérletbe vevőkkel kötött franchise szerződésekben foglalt rendelkezések, másrészt a MANOK-Növényorvos Kft.-nek a jogbérleti szerződés alapján fennálló jogbérleti jogviszony tartalmát alakító egyoldalú jognyilatkozatai és az azok alapján kialakult gyakorlat útján valósultak meg. A szerződések, valamint az egyoldalú jognyilatkozatok egészen 2024. június 30-áig hatályban voltak.⁷¹
107. Bár a szerződések megszüntetésével kapcsolatos jognyilatkozatok szerint a jogbérletbe vevők 2024. május 31-éig voltak jogosultak a 2023. december 31-ét megelőzően előjegyzett vizsgálatokat elvégezni, 2024-ben az NGEÁ-hálózatban belül növényvédő gépek időszakos műszaki felülvizsgálata már nem történt.⁷²
108. A MANOK-Növényorvos Kft. a vizsgált időszakban jogosult volt egyoldalú jognyilatkozataival (így a területi felosztás tekintetében a partnerátvételtől szóló igazgatói utasítással⁷³ és annak módosításaival,⁷⁴ az árak szabályozása tekintetében pedig a „Növényvédő gépek felülvizsgálati díjai” elnevezésű dokumentum közzétételével)⁷⁵ a jogbérletbe vevőkre nézve kötelező erejű előírást alkalmazni, amely alkalmas volt arra, hogy a felek közötti, a jogbérleti szerződésen alapuló konszenzuális viszonyt, valamint az általa előírt feltételek megsértése esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket alakítsa. A franchise szerződések mellékletét képező, az NGEÁ-hálózat Szervezeti és Működési Szabályzata feljogosította a MANOK-Növényorvos Kft. igazgatóját, hogy döntsön az NGEÁ működésével kapcsolatos minden olyan ügyben, melyeket a franchise szerződés,

⁷¹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 9. és 27. kérdés.; VJ/20-93/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

⁷² VJ/20-93/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

⁷³ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. sz. melléklet.

⁷⁴ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2-3. sz. mellékletek.

⁷⁵ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1-6. sz. mellékletek és VJ/20-83/2022. számú feljegyzés.

kamarai szabályzat, határozat nem utal más hatáskörbe. Kiemelendő, hogy az igazgató jogosult volt a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítésre nem kerülő, de az igazgató döntése alapján egyedi szabályozást igénylő folyamatok, illetve eljárásrendek, valamint jogok és kötelezettségek tekintetében a Szervezeti és Működési Szabályzat pontjaival harmonizáló szabályzatok bevezetésére, illetve azok módosítására és eltörlésére.⁷⁶ A franchise-partnerek e jognyilatkozatok kötelező erejét a rendelkezésre álló adatok alapján nem kifogásolták,⁷⁷ így azt saját magatartásukkal és az általuk kialakított gyakorlattal jóváhagyólag elismerték.

IV.3. AZ NGEÁ keretében alkalmazott területi felosztás

IV.3.1. A TERÜLETI FELOSZTÁS RENDSZERE

109. 2016-ban a MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek között megkötött franchise szerződések 2.2., valamint 2.3. pontjaiban határozták meg a jogbérletbe vevők működési területét (a szerződések szövegében „ellátási terület” megnevezéssel).⁷⁸ E kikötések alapvetően járasonként állapították meg azt a földrajzi területet, ahol az adott jogbérletbe vevő elláthatta a növényvédelmi gép felülvizsgálatára irányuló tevékenységét. A jogbérletbe vevő részére emellett olykor „ideiglenes ellátási területet” is meghatároztak, szintén járási szinten.
110. A franchise-szerződések 16.3. bekezdés (i) pontja alapján a MANOK-Növényorvos Kft. egyoldalúan és azonnali hatállyal jogosult volt a vizsgált időszakban felmondani a jogbérleti szerződést, amennyiben a franchise-partner tevékenységét az ellátási területén (vagy ideiglenes ellátási területén) kívül folytatja.⁷⁹ A jogbérleti szerződések e rendelkezései nem differenciáltak a tekintetben, hogy pontosan miként valósul meg az ellátási területen kívüli tevékenység (például, hogy aktív ügyfélszerzési tevékenységet végez-e a jogbérletbe vevő az ellátási területen kívül stb.).
111. 2020. május 1-től került sor a működési területen kívül történő eljárás szabályrendszerének módosítására az ún. „partnerátvételi rendszer” bevezetésével. A partnerátvételi rendszer szabályait alapvetően a MANOK-Növényorvos Kft. által a franchise-partnerek részére elküldött, a „partnerátvételtől” szóló, 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás⁸⁰ és annak későbbi módosításai⁸¹ tartalmazták. Ezen kívül a MANOK-Növényorvos Kft. és az NGEÁ-hálózatba 2020-tól belépő új

⁷⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

⁷⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 20. kérdés 16. oldal.

⁷⁸ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

⁷⁹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 4. oldal 1. bekezdés.

⁸⁰ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. sz. melléklet.

⁸¹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2 - 3. sz. mellékletek.

jogbérletbe vevők között kötött jogbérleti szerződésekben is szerepelt általános utalás a partnerátvételi rendszer szabályaira.⁸²

112. A partnerátvételi rendszer 2020. májusi bevezetését a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint az indokolta, hogy a „*franchise partneri rendszer és a felülvizsgálati számok is nőttek*”, ami több vitás helyzetet eredményezett, „*egyres franchise partnerek elkezdtek a sajátjuktól eltérő ellátási területről megrendelőket fogadni.*”⁸³ A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint a megnövekedett rendelésszámból következhet, hogy megnőtt az ellátási területen kívüli felülvizsgálatok száma is, ezt a helyzetet volt hivatott kezelni az új partnerátvételtől szóló belső szabályzat. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint továbbá a jogbérletbe vevők nem tiltakoztak az új szabályozás bevezetése ellen.⁸⁴
113. A 2020. május 1-től hatályos szabályozás alapján egy franchise-partner „kiemelt szakmai vagy üzleti” érdeke esetén jogosult volt ellátási (ideiglenes ellátási) területén kívül is eljárni.⁸⁵ A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint ilyen kiemelt érdeknek minősülhet, ha az átvevő franchise-partner üzleti partnere egy másik franchise-partner működési területére esik, esetleg egy megrendelő igényli egyéb okból a más területi illetékességű (átvevő) franchise-partner általi felülvizsgálatot.⁸⁶ Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint üzletpolitikai oknak minősülhet például, ha egy olyan gépet kell felülvizsgálni, amelyet valamelyik franchise partner kizárólagosan forgalmaz, ilyen esetben joggal kérheti a partner, hogy ő maga végezze el ezt a felülvizsgálatot. Kiemelt személyes érdeknek minősülhet például az, ha az egyik franchise partner szaktanácsadóként is eljár az adott megrendelő részére, ilyenkor indokolt lehet, hogy a felülvizsgálatot is ez a partner végezze.⁸⁷
114. A 2023. december 31-éig hatályos eljárásrend szerint az ellátási területén kívül eljáró („átvevő”) franchise-partner úgynevezett „partnerátvételi” kérelmet volt köteles kitölteni a megrendelő „átvétele” érdekében. Az utasítás szövege szerint „*[az] állomás, amint tudomást szerez a megrendelő felől érkező igényről, miszerint megrendelő a felülvizsgálatot nem az illetékes állomással szeretné elvégeztetni, és amennyiben ezen felülvizsgálat elvégzése az állomásnak, illetve az állomást üzemeltetőnek is kiemelt érdeke,*

⁸² Id. például a VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 71. számú mellékleteként benyújtott jogbérleti szerződés 2.5. bekezdését.

⁸³ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

⁸⁴ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés.

⁸⁵ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 1. oldal.

⁸⁶ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal utolsó bekezdés.

⁸⁷ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés. A kiemelt érdek pontosítása, részletezése a partnerátvételtől szóló igazgatói utasításban nem szerepel.

*úgy az kitölti, majd az érintett partnerátadó Állomás valamely elérhetőségére postai, vagy elektronikus úton elküldi a Partnerátvételi Kérelem című nyomtatványt.*⁸⁸

115. A partnerátvétel iránti kérelem minden esetben egyetlen vizsgálatra szólt, több felülvizsgálatra, vagy adott gép újbóli felülvizsgálatára nem volt használható.⁸⁹
116. Az igazgatói utasítás szerint a partnerátvételt kezdeményező jogbérletbe vevő köteles volt a kitöltött partnerátvételi kérelmet postai vagy elektronikus úton eljuttatni az NGEÁ Igazgatósága részére. Az Igazgatóság 5 munkanapon belül bírálta el a kérelmet.
117. Az igazgatói utasítás alapján az NGEÁ Igazgatósága is mérlegelési joggal rendelkezett a „partnerátvétel” megtiltása vonatkozásában: *„[a]z Igazgatóság köteles elutasítani a kérelmet, amennyiben nem helyes formában, és/vagy hiányos tartalommal kerül beküldésre, és/vagy az indoklást az Igazgató és az Igazgatóhelyettes együttesen nem tartják elfogadhatónak. Az Igazgatóság a kérelmet köteles jóváhagyni, ha az formailag helyesen és hiánytalanul került benyújtásra, illetve a kérelem indoklását legalább az Igazgató, vagy az Igazgatóhelyettes elfogadhatónak tartja.*⁹⁰ (aláhúzás a Gazdasági Versenyhivatal által)
118. Az igazgatói utasítás a „partnerátvétel” esetére az „átvevő”, vizsgálatot végző franchise-partner által alkalmazandó díjszabás tekintetében is tartalmazott szabályozást: *„Jóváhagyott kérelmet követően a vizsgálatot végző állomás a vizsgálat elszámolásánál kedvezményt nem adhat, kiváltképpen a vizsgálati, illetve kiszállási díjak tekintetében.*⁹¹
119. A „partnerátvételtől” szóló, 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás alapján az átadó franchise-partner (azaz amelynek franchise-szerződése alapján a működési területéhez tartozik a megrendelő) indokolás nélkül elutasíthatta a megrendelő átadását egy másik franchise-partner részére: *„[a]mennyiben partnerátadó Állomás hozzájárul a kérelemben foglaltakhoz, úgy a nyomtatvány jelzett helyén, aláírásával és bélyegzőlenyomatával érvényesíti hozzájárulását. A partnerátadó Állomás adott kérvényhez való hozzájárulását indok nélkül megtagadhatja.*⁹² (aláhúzás a Gazdasági Versenyhivatal által).
120. Az igazgatói utasítás szerint az Igazgatóság döntése ellen lehetőség volt fellebbezni: *„Az Igazgatóság döntése ellen fellebbezni az SzMSz 4.1.2. pontjának (6) bekezdése alapján lehet. Ugyanazon állomástól, ugyanazon gép felülvizsgálatára vonatkozó újbóli partnerátadási kérelem automatikusan elutasításra kerül.”* A MANOK-Növényorvos Kft.

⁸⁸ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 1. oldal.

⁸⁹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 2. oldal.

⁹⁰ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 2. oldal.

⁹¹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 2. oldal.

⁹² VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 1. oldal.

nyilatkozata szerint az Igazgatóság döntése ellen sosem fellebbeztek a franchise-partnerek.⁹³

121. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2020 óta kb. 100 sikeres partnerátvételre került sor.⁹⁴ A partnerátvételi rendszer bevezetése előtt nem lehetett mindig követni, hogy hány partnerátvételre került sor, de biztosan kevesebb volt, mint 2020 után.⁹⁵
122. Az átvett partnerek (megrendelők) vizsgálatának 2020. december 1. napjáig nem volt az átvevő franchise-partnert terhelő költségvonzata, azt követően a „partnerátvételtől” szóló 03/03/2020. számú, 2020. december 1-től hatályos igazgatói utasítás 2. módosításában meghatározott, az átadó franchise-partner részére fizetendő kompenzációs díj megfizetése mellett végezhetőek az ellátási területen kívüli vizsgálatok:
„A vizsgálat elvégzését követően, partnerátadó állomás a vizsgálati díj (központi díjszabás szerinti vizsgálati alapidj, mely nem tartalmazza a kiszállási díjat, a kitelepülési díjat és a további szolgáltatások és alkatrészek díjait) 25%-ára jogosult, melynek összege a havi elszámolások során kerül kompenzációra úgy, hogy az Igazgatóság a partnerátadó állomás havi fizetendő franchise díját a megadott összeggel csökkenti, míg ugyanezzel az összeggel a vizsgálatot végző állomás franchise díját megemeli.”⁹⁶
123. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ugyanakkor e szabály gyakorlati alkalmazására sosem került sor.⁹⁷ A jelen eljárásban ezzel ellentétes bizonyíték nem került feltárára.
124. 2020. december 1. napjától hatályos rendelkezés alapján továbbá a partnerátvételi szabályokat be nem tartó franchise-partner a vizsgálat díjának 100%-át köteles volt átengedni az „átadó” franchise-partner részére.⁹⁸ A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint e szabály alkalmazására szintén nem került sor,⁹⁹ ezzel ellentétes bizonyítékot a jelen eljárás szintén nem tárt fel.
125. Az NGEÁ-hálózat megszüntetésével összefüggésben az eljárás alá vont vállalkozás és a jogbérletbe vevők között létrejött szerződés alapján a területi felosztásra vonatkozó kikötések 2023. december 31-ével hatályon kívül helyezésre kerültek, így 2024. január 1-

⁹³ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 28. kérdés.

⁹⁴ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 25. kérdés.

⁹⁵ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 6. kérdés.

⁹⁶ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

⁹⁷ VJ/20-70/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. bekezdés.

⁹⁸ A partnerátvételtől szóló igazgatói utasítás 2020. december 1. napjától hatályos 2. számú módosításának 14. bekezdése (VJ/20-15/2022. sz. MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. számú melléklet).

⁹⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 26. kérdés.

től az NGEÁ-hálózat tagjai korlátozás nélkül fogadhattak be és teljesíthettek permetező gép felülvizsgálatra vonatkozó igényeket.¹⁰⁰

IV.3.2. AZ NGEÁ-HÁLÓZATBAN ALKALMAZOTT TERÜLETI FELOSZTÁS TECHNIKAI HÁTTERE

126. A MANOK-Növényorvos Kft. által alkalmazott területi felosztás technikai háttere a következőképp működött:¹⁰¹
- i. a megrendelők a vizsgálatok elvégzését a www.ngea.hu oldalról elérhető www.ongny.hu oldalon található megrendelő űrlap kitöltésével kezdeményezhették;
 - ii. a megrendelés a www.ongny.hu domain alatt működő háttéradatbázisba került oly módon, hogy a franchise szerződésben meghatározott területek alapján megrendelő ügyfél (vállalkozás vagy magánszemély) telephelye szerint az azon a területen működő NGEÁ-állomáshoz, franchise-partnerhez delegálta (a rendszer így a növényvédő gép megtalálhatósági helyét a megrendelő „telephelyéhez” kötötte);
 - iii. a „telephely” minden esetben a megrendelő által manuálisan beírt helység, nem pedig a cégnyilvántartás szerinti telephely;¹⁰²
 - iv. az i. és ii. pontokban leírt automatikus elosztás alapján kijelölt franchise-partner vált jogosulttá arra, hogy kiszolgálja a működési területén telephellyel rendelkező ügyfél megrendelését. A folyamat automatikusan, többnyire két-három másodperc alatt végbement, melynek végén a megrendelő visszaigazolást kapott PDF-dokumentum formájában a leadott megrendelésről.
127. Az állomások az adatbázisba való belépést követően csak a saját területükről érkező megrendeléseket látták, míg az Igazgatóság minden megrendelést látott és kezelt.¹⁰³ A későbbiekben az Igazgatóság át tudott helyezni megrendelést egyik jogbérletbe vevőtől a másikhoz, ez esetben új PDF-dokumentum generálódott és került elküldésre a megrendelő, valamint a franchise-partner(ek) számára is. Ez szintén ellenőrizhető volt, és mind a két jogbérletbe vevő (az átadó és átvevő), valamint a megrendelő és az Igazgatóság számára is látható volt.¹⁰⁴

¹⁰⁰ VJ/20-93/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás

¹⁰¹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal.

¹⁰² VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 24. kérdés.

¹⁰³ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

¹⁰⁴ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal 2. bekezdés.

IV.3.3. A KIJELÖLT TERÜLETEN KÍVÜLI SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS LEHETSÉGES SZANKCIÓI

128. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a működési területen kívüli engedély nélküli vizsgálat végzése esetén az eljárás alá vont vállalkozás a franchise szerződés 16.3. pontjának „a” bekezdése alapján a szerződést egyoldalúan és azonnali hatállyal felmondhatta, melyre a vizsgált időszakban nem volt példa.¹⁰⁵
129. A „partnerátvételtől” szóló 1/2020. számú igazgatói utasítás 2. módosításának hatálybalépése óta (2020. december 1. napjától) az alábbi rendelkezés alapján volt mód a partnerátvétel engedély nélküli elvégzésének szankcionálására:

„Jelen szabályzatban foglaltak be nem tartása, különösképpen a partnerátvétel kérelmezése nélkül, vagy a partnerátadó engedélyének hiányában elvégzett vizsgálatok esetén a vizsgáló állomás az Igazgatóság részére a vizsgálati díj (központi díjszabás szerinti vizsgálati alapidj, mely nem tartalmazza a kiszállási díjat, a kitelepülési díjat és a további szolgáltatások és alkatrészek díjait) 100%-át köteles megfizetni, úgy hogy az Igazgatóság a vizsgálatot végző állomás havi fizetendő franchise díját adott összeggel megemeli, mellyel párhuzamosan a szabálysértés okán befolyó vizsgálati díjak 70%-ának megfelelő összeget, levonja a károsult állomás havi fizetendő franchise díjából.”

IV.3.4. IRATI BIZONYÍTÉKOK

130. A MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatása keretében benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatalnak a franchise-partnerekkel kötött valamennyi jogbérleti szerződést és azok későbbi módosításait.¹⁰⁶
131. A MANOK-Növényorvos Kft. benyújtotta továbbá a Gazdasági Versenyhivatalnak a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítást és annak későbbi módosításait.¹⁰⁷

IV.3.5. ELEKTRONIKUS LEVELEZÉS ISMERTETÉSE

132. A [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről [SZEMÉLYES ADAT]¹⁰⁸ 2020. február 28-án 11 óra 46 perckor a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és másolatban a [SZEMÉLYES ADAT] és az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre „Ügyfélátadás” tárgyú e-mailt küldött, amelyben kifogásolta, hogy az AGROKERT Kft. „[...] komoly szervezést folytatott elsősorban a Cigándi járásban azért, hogy a gazdálkodók hozzájuk jelentsék be a permetezőgépeket vizsgálatra. Olyan ügyfelektől is kaptunk visszajelzést az agitálásra, akikkel nincs konkrét termeltetési kapcsolata az Agrokernelnek. Véleményem szerint más

¹⁰⁵ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

¹⁰⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32 – 72. számú mellékletek.

¹⁰⁷ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1-3. számú mellékletek.

¹⁰⁸ [SZEMÉLYES ADAT] a SZAL-AGRO Kft. és az AGRO-SZUPPORT Kft. (franchise-partner) ügyvezetője és tulajdonosa is egyben.

területéről ügyfelek átemelése, csak kölcsönös egyeztetések eredményeképpen történhet. Természetesen évente 1-2 ügyfél esetében ez nem probléma. A kölcsönös egyeztetés része lehet a viszonyosság. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az Agroker Borsod megyei ügyfelet átvessz, abban az esetben ugyanannyi Szabolcs megyei ügyfelet adjon át. Legcélszerűbb a Tiszavasvári járásból átadni ügyfelet, mert az a terület tőlünk nincs messze. A kölcsönös egyeztetésbe az is beletartozik, hogy azonos körzetbe (szomszédos települések) lehetőleg nem menjünk mindketten, rontva ezzel a hatékonyságot. Tehát azonos járásban csak abszolút egyeztetett menetrend szerint célszerű két vizsgálóállomásnak megjelennie.”¹⁰⁹ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail cím az AGRO-SZUPPORT Kft. ügyvezető tulajdonosának, [SZEMÉLYES ADAT] az e-mail címe. [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott továbbá, hogy érdemben nem foglalkozott ezzel az üggyel, ennek részleteit nem ismeri.¹¹⁰

133. Az előző pontban ismertetett e-mailre [SZEMÉLYES ADAT] (AGROKERT Kft.) a következő választ küldte 2020. március 1-jén 7 óra 52 perckor kelt „Re: Ügyfélátadás” tárgyú e-mailjében: „Szerintem is tisztességes üzleti partnerek vagyunk mindketten és bízom abban h üzleti kapcsolatunkat nem fogjuk ezen téma miatt elrontani A jelzett időpontot követően kereslek és javaslok egy személyes találkozót.”¹¹¹
134. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. március 6-án 10 óra 53 perckor „Re: Ügyfélátadás” tárgyú újabb e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] és másolatban az NGEÁ Igazgatósága részére, amelyben kifogásolta, hogy az AGROKERT Kft. egyik munkavállalója szerinte tisztességtelen módon átcsábította az egyik korábbi ügyfelét. [SZEMÉLYES ADAT] továbbá úgy fogalmazott az e-mailben, hogy „[e]ngem is megkeresett már több barátom más megyéből, hogy vizsgáztassuk le a gépét. Én az ilyen megkereséseket mindig elhárítottam. Lehet, hogy rosszul tettem?” [SZEMÉLYES ADAT] az e-mailben azt kérte továbbá, hogy tartsanak egy háromoldalú egyeztetést az ő, az AGROKERT Kft. és az NGEÁ Igazgatósága részvételével.¹¹² Ezt az e-mailt az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről 2020. március 6-án 11 óra 2 perckor továbbították [SZEMÉLYES ADAT] részére az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre.¹¹³
135. [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és másolatban [SZEMÉLYES ADAT] részére 2020. március 8-án 12 óra 12 perckor küldött „Információ kérés” tárgyú e-mailben afelől

¹⁰⁹ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 2. pontja.

¹¹⁰ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 8. kérdés.

¹¹¹ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 3. pontja.

¹¹² VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 4. pontja.

¹¹³ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 5. pontja. Az e-mailt adatszolgáltatása keretében a MANOK-Növényorvos Kft. is benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére. VJ/20-42/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 5. számú melléklet.

érdeklődött, hogy az NGEÁ informatikai rendszere az ügyfelek franchise-partnerek közötti elosztásánál ellenőrzi-e, hogy az ügyfél által leadott megrendeléskor megadott telephely valós vagy sem.¹¹⁴

136. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. március 11-én 8 óra 28 perckor küldött „RE: Információs kérés” tárgyú e-mailben jelezte továbbá az NGEÁ Igazgatóságának, valamint másolatban [SZEMÉLYES ADAT], hogy szerinte tisztességtelen eljárást folytatott az Agrokert Kft.: *„[a] Tiszamerte ügyintézője nagy valószínűséggel az Agrokert ügyintézőjével közösen találták ki, hogyan lehet kijátszani a rendszert. Meg vagyok győződve, hogy az ilyen típusú ügyintézés az Agrokert részéről abszolút etikátlan, megengedhetetlen. Az, hogy az ügyfél őket kéri, csak az ügyféllel való szintén etikátlan megbeszélés eredménye! Jelen esetben a Tiszamerte Kft vizsgáztatását egyértelműen az Agroszuport Kft-nek kell átadni, visszavonva az Agrokerttől a téves adatszolgáltatásra hivatkozva.”*¹¹⁵
137. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. március 10-én 13 óra 38 perckor „RE: kérés” tárgyú e-mailt küldött [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és másolatban [SZEMÉLYES ADAT], valamint az NGEÁ Igazgatósága részére, amelyben kifogásolja, hogy az AGROÁZIS-MON Kft. át kíván kérni egy olyan ügyfelet, amely elmondása szerint nála szeretné elvégeztetni a vizsgáztatást. [SZEMÉLYES ADAT] szerint *„Szerintem egy jóindulatú félreértés miatt akarják veletek vizsgáztatni. A gép kezelője arra gondolt, hogy az tudja jobban vizsgáztatni akik javítani szervizelni szokták. A telephelyük közelében vizsgáztatunk. Nem lenne szerencsés, ha közeli (pár km-en belüli) helyszínen lenne nektek egy 1-2 gép vizsgálata, illetve nekünk is. Ez költséghatékonyság miatt sem lenne semmiképpen sem célszerű.”*¹¹⁶ Ezt követően [SZEMÉLYES ADAT] a 2020. március 11-én 8 óra 45 perckor kelt „FW: kérés” tárgyú e-mailben¹¹⁷ jelezte az NGEÁ Igazgatóságának, valamint másolatban [SZEMÉLYES ADAT] (AGROZÁIS-MON Kft.), hogy a korábban ismertetett konfliktus megoldódott, továbbá összefoglalta, hogy meglátása szerint mi az ügy tanulsága: *„Az Agroázis szervizese beszélt az ügyfél gépkezelőjével, miszerint célszerű nekik vizsgáztatni, hiszen nekik van a Hardi permetezőhöz minden alkatrészük. Mivel még kezdők, valószínűleg nem tudták, hogy a vizsgáló berendezés egy külön autót igényel, és nem tudják a szerviz autóval vinni. Miután minden érintettel (Agroázis, Ügyfél, illetve a gépkezelő) egyeztettem, teljesen egyértelművé vált, hogy mi fogjuk vizsgáztatni a gépet. Természetesen amennyiben ez a gép Bábólnán*

¹¹⁴ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 6. pontja. Ezt az e-mailt adatszolgáltatása keretében a MANOK-Növényorvos Kft. is benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére. VJ/20-42/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 5. számú melléklet.

¹¹⁵ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 7. pontja. Ezt az e-mailt a MANOK-Növényorvos Kft. is benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére. VJ/20-42/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 5. számú melléklet.

¹¹⁶ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 8. pontja.

¹¹⁷ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 9. pontja.

lett volna javításon, egyértelmű, hogy a javítást vizsgálattal lezárhatják. Az is természetes volt számomra, ha minden információ birtokában az Ügyfél még mindig ragaszkodott volna az Agrázis vizsgáztatásához, azt tudomásul vettem volna, ezzel viszont megnyílt volna az Agroázisnak az a lehetőség, hogy a tényleges kiszállási költséget kiterhelje az ügyfélre. Ebben az esetben ez 608 km, azaz csak a kiszállás több mint 110 000,- Ft. Az eset után az Agroázis vezetője, felhívta a szervizesek figyelmét, hogy a területükön kívül eső ügyfeleknek a vizsgáztatást egyeztetés nélkül ne ajánlják.” Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail cím az Agroszuport Kft.-hez tartozik.¹¹⁸ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy a [SZEMÉLYES ADAT] által az e-mailben felvetett problémával emlékei szerint érdemben nem foglalkoztak, és nem emlékszik, hogy a felülvizsgálatot végül ki végezte el, lehetséges, hogy az NGEÁ hálózaton kívül végezték el végül a növényvédelmi gép felülvizsgálatát.¹¹⁹

138. Az NGEÁ Igazgatósága 2020. március 10-én 14 óra 9 perckor „Tájékoztató partner átadásról” tárgyú e-mailben¹²⁰ arról tájékoztatta a franchise-partnereket, hogy ezentúl lehetőség lesz arra, hogy egyes esetekben a franchise-partner olyan növényvédő gépet is vizsgáttasson üzletpolitikai vagy személyes okokból, amely nem a saját ellátási területén található. Az e-mail megfogalmazása szerint „[e]zidőig ez különösebb koordinálás nélkül megvalósítható volt, hiszen az adott állomások egyeztetve meg tudtak állapodni adott gépek vizsgálatának kérdésében. Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben az ezirányú érdeklődés igencsak megszorodott, és a kommunikáció sajnos nem minden esetben ér célzt, úgy döntöttünk, hogy kidolgozzuk az eljárásrendjét az adott egyedi elbírálás alá eső megrendeléseknek, és partnerátadásnak, amelynek pontos leírását, és a szükséges dokumentumokat hamarosan megküldünk.”
139. A fenti pontban ismertetett e-mail végén az NGEÁ Igazgatósága külön kérte, hogy átmenetileg ne végezzenek a saját ellátási területükön kívül felülvizsgálatot a jogbérletbe vevők („[a]míg az eljárásrend, illetve a hozzá tartozó dokumentumok és útmutató el nem készül, kérem mindenki csak olyan vizsgálatot végezzen, ami a saját ellátási területén lévő gépeket érinti.”).¹²¹ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán ifj. [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy a fent említett átmeneti állapot – amíg a jogbérletbe vevők csak a saját ellátási területükön lévő gépek felülvizsgálatát vállalhatták – addig tarthatott, amíg a partnerátvételtől szóló utasítás hatályba nem lépett, amelynek időpontja 2020. május 1. napja volt. [SZEMÉLYES ADAT] előadása szerint ez csak kérdés volt, de érdemben nem ellenőrizték ennek betartását, továbbá állítása szerint ez nem

¹¹⁸ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 1. kérdés.

¹¹⁹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 1. kérdés.

¹²⁰ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 10. pontja.

¹²¹ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 10. pontja.

akadályozta meg, hogy a franchise partnerek elvégezzék a vizsgálatokat, mivel a megrendelés és a vizsgálat között akár fél év is eltelhetett.¹²²

140. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. április 21-én 16 óra 41 perckor küldött „Ügyfél” tárgyú e-mailben kifogásolta az NGEÁ Igazgatóságának és [SZEMÉLYES ADAT], hogy több ügyfele az AGROKERT Kft.-vel kívánja vizsgáztatni a gépeket.¹²³ Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről [SZEMÉLYES ADAT] 2020. április 21-én 19 óra 24 perckor kelt „Re: Ügyfél” tárgyú e-mailben jelezte, hogy hallott a problémáról és tájékoztatta [SZEMÉLYES ADAT], hogy a szabályozás a következő napon elkészül, és átküldi véleményezésre, amint készen van.¹²⁴ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy nem tudni, hogy hol végezték el a felülvizsgálatot, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálatra szolgáló eszközállomány mobil, mozgatható. Az is lehet, hogy az AGROKERT Kft. a saját ellátási területén, de az is lehet, hogy az AGRO-SZUPPORT Kft. ellátási területén végezte el a felülvizsgálatot.¹²⁵ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint továbbá a [SZEMÉLYES ADAT] által felvetetteket személyesen nem tartotta problémának, csak azért használta a „probléma” kifejezést, mert látszott az e-mail előzményéből, hogy [SZEMÉLYES ADAT] valamilyen okból sértve érzi magát.¹²⁶
141. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. április 22-én 18 óra 3 perckor a „Re: Fw: Permetező vizsg.” tárgyú e-mailben az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről elküldte [SZEMÉLYES ADAT] és másolatban [SZEMÉLYES ADAT], titkos másolatban pedig [SZEMÉLYES ADAT] részére a partnerátvételre vonatkozó szabályozás tervezetét két darab Word-fájlban.¹²⁷ [SZEMÉLYES ADAT] 2020. április 22-én 21 óra 12 perckor kelt „Re: Fw: Permetező vizsg.” tárgyú e-mailben jelezte az NGEÁ Igazgatósága részére, hogy egyetért a tervezet szövegével, ugyanakkor azt javasolta, hogy az átvevő franchise-partner csak akkor vehessen át ügyfelet, ha nem ígér és nem ad kedvezményes feltételt a vizsgálatra.¹²⁸ [SZEMÉLYES ADAT] a MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán úgy nyilatkozott, hogy nem emlékszik arra, hogy más franchise partnernek is megküldték-e észrevételezésre a dokumentumokat.¹²⁹
142. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. április 22-én 11 óra 46 perckor az NGEÁ Igazgatósága, valamint [SZEMÉLYES ADAT] részére küldött „Fw: Permetező vizsg.” tárgyú e-mailben

¹²² VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés.

¹²³ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 11. pontja.

¹²⁴ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 12. pontja.

¹²⁵ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 4. kérdés.

¹²⁶ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 5. kérdés.

¹²⁷ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 13. pontja.

¹²⁸ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 14. pontja.

¹²⁹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 6. kérdés.

kifogásolta, hogy több ügyfél is az AGROKERT Kft.-nél kívánja elvégeztetni a vizsgáztatást.¹³⁰

143. Az eljáró versenytanács jelen pontban bemutat három levelezést, amelyek a MANOK-Növényorvos Kft. és a megrendelők között keletkeztek.¹³¹

- a) Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre 2020. július 27-én 7 óra 31 perckor küldött „Re: Növényvédelmi gép felülvizsgálat” tárgyú e-mailből és előzményeiből kitűnik, hogy az NGEÁ Igazgatósága nem zárkózott el attól, hogy az ügyfél az általa választott franchise-partnernél végeztesse el a vizsgálatot: *„A területen valóban átszervezés történt, így a feladatot az NGEA 0202-es állomás látja el, melynek adatait alább találja. Az állomás felállítása folyamatban van, így elképzelhető, hogy csak ősszel jutnak el Önökhöz. Amennyiben soron kívül kérnék a vizsgálatot, ki tudunk rendelni Önökhöz egy másik állomást, ennek többletköltsége nincsen. Amennyiben a Dráva-Jet Kft.-vel szeretnék a vizsgálatot elvégeztetni, arra is van lehetőség, azt kérjük szintén jelezzék felénk.”*¹³² A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy a megrendelő eredetileg a Tarani Kft. jogbérletbe vevő ellátási területéhez tartozott, így e vállalkozáshoz került volna, annak azonban nem lett volna akadálya, hogy a Dráva-Jet Kft. végezze el a felülvizsgálatot. [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott továbbá, hogy a Tarani Kft.-vel meg lehetett volna beszélni, ha esetleg nem akarta volna engedélyezni a partnerátvételt, bár erre belső szabályzatban nem volt kifejezett eszköze a MANOK-Növényorvos Kft.-nek, ugyanakkor erre nem is volt szükség, mivel ezeket az eseteket meg lehetett beszélni az érintett franchise partnerekkel.¹³³
- b) Azt a körülményt, hogy az NGEÁ Igazgatósága nem zárkózott el attól, hogy az ügyfél az általa választott franchise-partnernél végeztesse el a vizsgálatot, alátámasztja az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről az egyik, növényvédő gép felülvizsgálatot kérő fogyasztónak a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és titkos másolatban a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre 2020. november 30-án 6 óra 37 perckor küldött „Re: növényvédőszer felülvizsgálat megrendelés” tárgyú e-mail is: *„[t]ermészetesen amennyiben mindenképpen más állomásunkkal szeretné a vizsgálatot elvégeztetni arra is van lehetőség. Ebben az esetben kérem vegye fel a kapcsolatot azzal az állomással, amellyel elvégeztetné a vizsgálatot, majd az állomás partnerátvételi kérelmet nyújt be, s ha az átment a rendszeren (kb 2 nap) akkor központilag is módosítjuk a megrendelőlapon a vizsgálatot végző adatait. Csupán*

¹³⁰ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 15. pontja.

¹³¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 9-11. kérdések.

¹³² VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 16. pontja.

¹³³ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 9. kérdés.

annyit kell tennie, hogy megírja a választott állomásnak, hogy ... okok miatt szeretné, ha a vizsgálatot ő végezné."¹³⁴

- c) Ezt támasztja alá továbbá az NGEÁ Igazgatósága által egy másik ügyfélnek [SZEMÉLYES ADAT] és titkos másolatban a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címekre 2021. február 4-én 9 óra 41 perckor küldött „Re: Hiányos visszaigazolás + vizsgáztató állomás módosítás” tárgyú e-mail és előzménye is („[a]belső partnerátvételi szabályok szerint az átvevő állomásnak kell kezdeményeznie a vizsgálói állomás módosítását [...] megküldjük kérését a megjelölt állomás felé. Amint az állomás módosítása megtörténik, újabb levélben fogjuk értesíteni.”)¹³⁵ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy titkos másolatban már rátette azt a franchise partnert az e-mailre, akivel a felülvizsgálatot az ügyfél el kívánta végezni. Az ügyfélnek ezzel további teendője nem volt, a partnerátvétel valószínűleg sikeres volt ezt követően.¹³⁶

144. Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre 2020. augusztus 12-án 7 óra 4 perckor küldött „Re: partnerátvételi kérelem” tárgyú e-mail és előzménye¹³⁷ alapján megállapítható, hogy a partnerátvételi kérelem jóváhagyása nem volt automatizmus, az NGEÁ Igazgatósága a jóváhagyást – ha csak átmenetileg is – de formai okokból is megtagadhatta. Ebben az esetben a MANOK-Növényorvos Kft. különböző formai hibákat észlelt a partnerátvételi kérelemben. Formai hibaként kezelte a MANOK-Növényorvos Kft. például – a megrendelő feltüntetésének elmaradása mellett – a vizsgálandó gép gyártó-azonosítószámának hiányát. Ilyen esetekben vagy hiánypótlásra adták vissza a kérelmet, vagy a kérelem visszautasításra került, és azt a partnerátvételi kérelemmel élő vállalkozás – a formai hibák kezelését követően – ismét benyújtotta.¹³⁸
145. Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről 2020. november 25-én 11 óra 2 perckor [SZEMÉLYES ADAT] részére küldött „RE: FW: Diesel-Tank Kft. partnerátvételi kérelem” tárgyú e-mail alapján megállapítható, hogy az NGEÁ Igazgatósága a partnerátvételi kérelem utólagos benyújtása esetére úgy rendelkezett, hogy az átvevő franchise-partner (Diesel-Tank Kft.) ugyanannyi ügyfelet adjon át az átadó franchise-partner (AGRO-SZUPPORT Kft.) részére, mint ahány ügyfél esetén a növényvédő gép felülvizsgálatot előzetes jóváhagyás nélkül elvégezte. Az e-mail előzményei alapján a Diesel-Tank Kft. arra hivatkozott az ügyfél átvétele tekintetében, hogy a vizsgáztatott gépek tulajdonosával régi partneri kapcsolatban állnak, illetve a vizsgáztatást velük

¹³⁴ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 17. pontja.

¹³⁵ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 18. pontja.

¹³⁶ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 11. kérdés.

¹³⁷ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 19. pontja.

¹³⁸ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 12. kérdés.

szerették volna elvégeztetni.¹³⁹ A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ennek az e-mailnek nem lett következménye, mivel [SZEMÉLYES ADAT] nem kérte az ügyfélátadást.¹⁴⁰

146. A [SZEMÉLYES ADAT] által az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre 2022. január 14-én 9 óra 45 perckor küldött „Fwd: Re: Partnerátvétel” tárgyú e-mail előzményeiben Négy Pecsét Kft. részéről [SZEMÉLYES ADAT] további indokolást kért a Hajnalpír Kft.¹⁴¹ ügyfélátvételéhez való hozzájárulás érdekében („Ezen partnerátvételi kérelmek száma, valamint a kért vizsgálatok egyidejűsége, az elmúlt évek gyakorlatának tükrében kissé meglepő. Szeretném kérni okszerűségének indoklását. Üdvözlettel: [SZEMÉLYES ADAT]. ui.: Amit itt most kérsz, az közel 1 millió forint.”).¹⁴² Az NGEÁ Igazgatósága részéről [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és titkos másolatban a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre 2022. január 14-én 10 óra 3 perckor küldött „Fwd: Re: Partnerátvétel” tárgyú e-mailben kifogásolta, hogy [SZEMÉLYES ADAT] a partnerátvétellel kapcsolatban fenntartásokat fogalmazott meg, és jelezte, hogy a partnerátvétel jóváhagyását az NGEÁ Igazgatósága központilag intézi ebben az esetben.¹⁴³ [SZEMÉLYES ADAT] a MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán úgy nyilatkozott, hogy ilyen lépésre szigorúan véve egyébként az NGEÁ Igazgatóságnak, illetve a MANOK-Növényorvos Kft.-nek nem volt joga.¹⁴⁴
147. [SZEMÉLYES ADAT] a 2022. január 17-én 11 óra 14 perckor kelt „Partnerátvétel” tárgyú e-mailben válaszul elnézést kért, és jelezte, hogy korábban több megkeresést is átirányított egy másik franchise-partnerhez, a Dráva-Jet Kft.-hez („[n]agyon sok megkeresést kaptam Somogy megyéből az elmúlt két évben. Két baráti család kivételével mindenkit átirányítottam a Dráva-Jet-hez, szerintem helyesen tettem.”)¹⁴⁵

IV.3.6. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. NYILATKOZATAI

148. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a franchise-hálózat kialakításakor a kezdeti cél az volt az akkori jogszabályi környezetnek megfelelően, hogy egy teljes országot lefedő rendszert építsenek ki, amely az adott területre vonatkozó működési jog kizárólagosságán túlmenően a feladatellátás kötelezettségét is megadja a franchise-partnereknek. Erre azért volt szükség, mert sok esetben a gépek elszórva találhatóak az ország területén, amely azon túlmenően, hogy irreális kiszállási költséget generálhat, a vizsgáló állomásnak sem feltétlenül gazdaságos, azonban a feladatot a MANOK-

¹³⁹ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 20. pontja.

¹⁴⁰ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 13. kérdés.

¹⁴¹ A Hajnalpír Kft. a [SZEMÉLYES ADAT] érdekeltiségébe tartozó, családi vállalkozás.

¹⁴² VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 21. pontja.

¹⁴³ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 22. pontja.

¹⁴⁴ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 15. kérdés.

¹⁴⁵ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 23. pontja.

Növényorvos Kft. úgy akarta ellátni, hogy egy kieső, nem gazdaságos felülvizsgálat megrendelője se kerüljön hátrányos helyzetbe.¹⁴⁶

149. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2016-ban az volt az elképzelése a vállalkozásnak, hogy megyénként egy-egy franchise-partner lesz majd kijelölve, mert a kormányhivatalok általi hatósági ellenőrzések is megyei alapon történnek, és emiatt kézenfekvő volt, hogy megyénként alakítsák ki az ellátási területeket.¹⁴⁷
150. Az eljárás alá vont vállalkozás előadása szerint felvetődött, hogy választható legyen az állomás a megrendelés alkalmával, de az informatikai rendszer átalakítása túl költségesnek bizonyult, ráadásul teljesen kaotikus lett volna a megrendelések nagy része. A rendszer indulásakor a megrendelők többnyire már a megrendelést megelőzően felvették a kapcsolatot a MANOK-Növényorvos Kft.-vel, amikor jelezte az eljárás alá vont vállalkozás, hogy amennyiben a megjegyzés rovatba a megrendelők feltüntetik, hogy mely állomással szeretnék a vizsgálatot elvégeztetni, úgy erre lehetőséget biztosítanak. Mivel azonban a megrendelőkkel minden esetben kommunikál az állomás telefonon a megrendelés leadása után is, lehetőség volt tájékoztatni a megrendelőket erről később is.¹⁴⁸
151. A 2016-os nagyobb mennyiségű megrendelést követően komoly visszaesés következett be, majd a 2019-es év végi megrendelésszámban megmutatkozó emelkedés hozta ki ismét a területen kívüli tevékenységgel kapcsolatos probléma fontosságát. Ezen időpontig a MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint minden esetben konstruktívan és rugalmasan igyekezett kezelni a helyzetet, mindkét érintett állomás (az ügyfelet *átvevő*, területen kívül eljáró és az NGEÁ-szabályzatok alapján a saját területéhez tartozó ügyfelet *átadó* franchise-partner) bevonásával. A felmerült kérdésekre 2020-ban próbált meg választ adni a MANOK-Növényorvos Kft. az újonnan belépő jogbérletbe vevők franchise-szerződéseinek módosításával, valamint a koordinálás és ellenőrzés hatékonysága miatt a partnerátvételi rendszer bevezetésével, amelyet később két ízben¹⁴⁹ módosítottak.¹⁵⁰ Ezt megelőzően a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a partnerátvétellel kapcsolatos kérdéseket próbálták konstruktívan és rugalmasan kezelni az érintett állomások (az *átvevő* és az *átadó* franchise-partner) bevonásával.¹⁵¹
152. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a partnerátvételi kérelmet az ügyfél (megrendelő) nem is látta, ezzel neki nem volt dolga.

¹⁴⁶ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

¹⁴⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 22. kérdés.

¹⁴⁸ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

¹⁴⁹ A „partnerátvételtől” szóló igazgatói utasítás 2020. június 1. napjától hatályos 02/03/2020. számú módosítása, valamint a „partnerátvételtől” szóló igazgatói utasítás 2020. december 1. napjától hatályos 03/03/2020. számú módosítása.

¹⁵⁰ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

¹⁵¹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal 5. bekezdés.

A partnerátvétel okát így minden esetben az átvevő franchise-partnernek kellett megadni. A megrendelőnél a MANOK-Növényorvos Kft. adott esetben azért érdeklődött a partnerátvétel okával kapcsolatban, hogy jobban átlássák, miért kéri az átvételt, de ennek az átvételi eljárás szempontjából nem volt jelentősége, ha az ügyfél nem közölte kérelmének okát, az sem volt akadálya az átvételnek.¹⁵²

153. A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy emlékei szerint egy olyan eset volt – talán 2022-ben –, amikor az ügyfél eredeti kérésétől eltérő franchise-partnerhez került (a Hajnalpír Kft. helyett az INTERAT Zrt.-hez), mivel az átadó franchise partner nem akarta átadni a megrendelőt, de ezt végül sikerült leegyeztetni az ügyféllel, akinek csak az volt fontos, hogy a felülvizsgálat minél hamarabb megtörténjen.¹⁵³ [SZEMÉLYES ADAT] nyilatkozata szerint ugyanakkor nem emlékszik olyan esetre, hogy az ügyfelet hátrányosan érintette volna a partnerátvétellel kapcsolatos belső egyeztetés.¹⁵⁴
154. A MANOK-Növényorvos Kft. nevében nyilatkozó [SZEMÉLYES ADAT] emlékei szerint egy-két olyan eset volt, hogy az átadó megtagadta volna az „átadást” (a megrendelő más ellátási területtel rendelkező jogbérletbe vevő részére történő átengedését) olyan esetben, amikor az átvevő franchise-partner kérte az átadást.¹⁵⁵
155. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata¹⁵⁶ szerint a franchise rendszerben ezidáig két eset volt, amikor a franchise partnerek a területi szabályokat megszegtek. A két eset mindegyikében a „károsult” állomás értesítette az NGEÁ Igazgatóságot.
156. Az eljárás alá vont vállalkozás szerint az egyik esetben „[...] [SZEMÉLYES ADAT] (Agro-Szupport Kft. – Miskolc) jelezte, hogy a Nyíregyházi Agroker Zrt. tulajdonában lévő Agrokert Kft. ([SZEMÉLYES ADAT]) több esetben a saját partneri körében lévő, egyébiránt telephelyeik alapján a miskolci állomás területére eső megrendeléseket gyűjtnek, egyes esetekben a vizsgálatokat már el is végezték.” A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ezt legfőképpen úgy teheték meg, hogy még használatban voltak a papír alapú megrendelő lapok, melyek használatát ezen esetet követően az eljárás alá vont véglegesen megtiltotta. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint egyébként ezen esetben „[...] az Igazgatóság megbeszélést kezdeményezett az ügy rendezésére a két állomással, melyet gyorsan és megnyugtatóan tudtunk rendezni, mindkét fél egyetértésével. A károsult fél nem tartott igényt kártérítésre, így szóbeli figyelmeztetéssel értek véget a megbeszélések.”¹⁵⁷

¹⁵² VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 10. kérdés.

¹⁵³ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 10. kérdés.

¹⁵⁴ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 10. kérdés.

¹⁵⁵ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 25. kérdés.

¹⁵⁶ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 4. oldal 1. bekezdése.

¹⁵⁷ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3-4. oldal.

Az „*adminisztratív rendszert*” a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint pedig úgy sikerült kijátszani, hogy a megrendelő telephelyeként a kívánt szolgáltató telephelyét jelölték meg. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint ugyanakkor ezt a „hibát” javították, oly módon, hogy az informatikai rendszer később jelezte, ha a megrendelő valamely franchise-partner telephelyét / székhelyét adta meg. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ez a tanúsítványok, valamint a hatósági adatbázisok okán mindenképpen kritikus, ugyanakkor ez a „szűrő” egy informatikai hiba miatt a versenyfelügyeleti eljárás folyamatban léte alatt nem működött.¹⁵⁸

157. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a másik esetben „[...] az Agro-Zákány Kft. (Berettyóújfalu) képviselői jelezték, hogy a Diesel-Tank Kft. (Verpelét) több gépet mért le a területükön, melynek adminisztrációja csúszott, így a rendszer sem jelezte a panasz beérkezését. A Diesel-Tank Kft. később tervezte benyújtani a Partnerátvételi kérelmeket, melyek értelemszerűen nem kerültek (volna) elfogadásra. Az ügyben az Igazgatóság Határozatban¹⁵⁹ állapította meg a szabályszegést és a szankciókat. A szankció ez esetben ugyanannyi gép károsult állomás részére történő ingyenes átadása lett volna, melytől a károsult állomás (Agro-Zákány Kft.) eltekintett.”¹⁶⁰ A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint elejét kívánta venni annak, hogy utólag nyújtsanak be partnerátvételi kérelmet a franchise partnerek.¹⁶¹ Az ezzel kapcsolatos e-maileket és társasági határozatot a MANOK-Növényorvos Kft. nyújtotta be a Gazdasági Versenyhivatal részére.¹⁶²
158. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint továbbá az NGEÁ Igazgatósága csak formai okból utasított el partnerátvételt, tartalmilag, érdemben nem vizsgálta a franchise partnerek egymás közötti partnerátvételi igényét.¹⁶³

IV.3.7. ÖSSZEGRZÉS

159. A franchise szerződések alapján tehát az NGEÁ-hálózatban alkalmazott **területi kizárólagosság** a hálózathoz tartozó jogbérletbe vevők között járási szinten osztotta fel az ország területét, mint érintett földrajzi piacot. A MANOK-Növényorvos Kft. és a jogbérletbe vevők között megkötött jogbérleti szerződések egyes rendelkezései, valamint a MANOK-Növényorvos Kft. egyoldalú jognyilatkozatai abszolút területi védelmet alakítottak ki az NGEÁ-hálózaton belül. Később ezen területi kizárólagosság megerősítésére került sor a 2019-től érzékelhető keresletnövekedés és versenynyomás fokozódása miatt. A jogalkotó 2019. július 20. napjával hatályosan megszigorította a

¹⁵⁸ VJ/20-70/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás, 1. bekezdés.

¹⁵⁹ A MANOK-Növényorvos Kft. elküldte a nevezett határozatot a VJ/20-15/2022. számon iktatott adatszolgáltatás 7. számú mellékleteként.

¹⁶⁰ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 4. oldal.

¹⁶¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 13. kérdés.

¹⁶² VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 6-7. számú melléklet.

¹⁶³ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 12. kérdés.

növényvédelmi gépek felülvizsgálatára vonatkozó előírásokat, továbbá 2020-tól fokozódtak a növényvédelmi gép tulajdonosokat érintő hatósági ellenőrzések is. Mindez keresletnövelő hatással járt, amely megjelent az NGEÁ-hálózat megrendelés-állományában is, és amelynek egyik következménye lett, hogy az NGEÁ-hálózaton belül több vitás helyzet alakult ki az ellátási területen kívül történő eljárások miatt. A „partnerátvételi rendszer” célja a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint éppen az volt, hogy az egyre többször előforduló, ellátási területen túli megrendelések „fogadását” szabályozzák.

160. A jogbérleti szerződésekben foglalt rendelkezések alapján a franchise-partnerek nem voltak jogosultak az ellátási területükön kívül eljárni, a szerződések szövege pedig nem tett különbséget aktív és passzív értékesítés között. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a franchise rendszer első éveiben évente kb. 3-4 partnerátvételt kellett sorolni,¹⁶⁴ amely azt is jelzi, hogy a franchise-partnerek tiszteletben tartották egymás területét. E szerződéses rendelkezést a MANOK-Növényorvos Kft. – az országos ellátási területtel rendelkező, de nagyrészt inaktív franchise-partnerekkel (G&G Növényvédelmi Kft., Pannon Egyetem, Nyíregyházi Egyetem) kötött szerződések kivételével – valamennyi franchise-szerződésben alkalmazta 2016. április 1. napjától 2023. december 31-éig.
161. A MANOK-Növényorvos Kft. által bevezetett partnerátvételi rendszer 2020. május 1. napjától hatályos rendelkezései alapján az ellátási területen kívüli szolgáltatásnyújtást az eredetileg illetékes jogbérletbe vevő indokolás nélkül megakadályozhatta,¹⁶⁵ a partnerátvételi rendszer későbbi módosítása pedig kifejezetten ellenérdekeltté tette a jogbérletbe vevőket az ellátási területen kívül történő szolgáltatásnyújtás vonatkozásában, mivel ilyen esetekben bevételük 25%-ról le kellett mondaniuk. A későbbi módosítások alapján továbbá a partnerátvételi szabályokat be nem tartó franchise-partner a vizsgálati díjának 100%-át volt köteles átengedni az „átadó” franchise-partner részére.

IV.4. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. ÁLTAL ELŐIRT ÉS A FRANCHISE-HÁLÓZAT KERETÉBEN ALKALMAZOTT DÍJTÉTELEK

IV.4.1. A FELÜLVIZSGÁLATI DÍJAKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK A FRANCHISE RENDSZERBEN

162. 2016-ot megelőzően¹⁶⁶ a Nébih, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 1. számú mellékletének 9.1.2.2. pontja a növényvédelmi felülvizsgálati díjat egységesen 40.000,- Ft-ban állapította meg, míg a hozzá tartozó rendszer fenntartásra irányuló díj mértéke az 1. számú melléklet 9.1.2.3. pontja alapján

¹⁶⁴ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés 16. oldal.

¹⁶⁵ Lásd a fenti 98. pontot.

¹⁶⁶ 2012. július 1. napjától.

4.000,- Ft volt, így egy felülvizsgálat gépektől függetlenül 44.000,- Ft összegbe került a megrendelőknek.¹⁶⁷

163. A későbbiekben a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint e tételek a rendeletből törlésre kerültek.¹⁶⁸ Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozatával ellentétben a Nébih, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 1. számú mellékletének 9. pontja jelenleg is tartalmazza a permetezőgépek időszakos felülvizsgálatának díját,¹⁶⁹ valamint az időszakos felülvizsgálati rendszer fenntartásának díját.¹⁷⁰ A Gazdasági Versenyhivatal erre vonatkozó kérdésére a MANOK-Növényorvos Kft. úgy nyilatkozott, hogy az NGEÁ-hálózat nem ezeket az összegeket követi, továbbá [SZEMÉLYES ADAT] úgy tudta, hogy ezeket a tételeket korábban törölték a jogszabályból.¹⁷¹
164. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2015 végén alkották meg a saját díjtételüket.¹⁷² A MANOK-Növényorvos Kft. a franchise-hálózat tagjaival 2016-tól kezdődően különböző módokon, illetve különböző dokumentumokba foglalt szabályok alapján állapodott meg a franchise-partnerek által a hálózat keretében nyújtott szolgáltatásaikért felszámolható árak mértéke tekintetében. 2016. április 1. és 2017. március 31-e között az NGEÁ árlistáját a MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek között megkötendő franchise szerződések 3. számú melléklete tartalmazta. Később az árlistákat a MANOK-Növényorvos Kft. e-mail útján juttatta el a franchise-partnerek részére, illetve azt mindenki számára hozzáférhetővé tette a franchise hálózat honlapján (www.ngea.hu).
165. Az árakra vonatkozó előírások az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata¹⁷³ szerint a kezdeti szabályokhoz képest a következőképp módosultak:
- i. 2017. április 1-től egyes díjtételek a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával folytatott egyeztetés alapján csökkentésre kerültek, valamint sajátosságuk okán bevezetésre kerültek a légi járműre szerelt növényvédelmi berendezések kiszállási díjtételei is;
 - ii. 2019. július 20. napján a díjtáblából törlésre került a növényvédő gépek önkéntes időközi vizsgálatának díjtételei, illetve a részvizsgálati díjak, mivel azok

¹⁶⁷ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 3. oldala.

¹⁶⁸ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 3. oldala.

¹⁶⁹ 9.1.2.2. alpont, 40.000,- Ft.

¹⁷⁰ 9.1.2.3. alpont, 4.000,- Ft.

¹⁷¹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 16. kérdés.

¹⁷² VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 13. kérdés.

¹⁷³ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 2. oldala.

alkalmazására megrendelés hiányában nem került sor. A tanúsítási díj (6.000,- Ft), mely minden esetben fizetendő, a jobb átláthatóság érdekében beolvasztásra került a felülvizsgálati díjakba, melyek így 6.000,- Ft-tal emelkedtek;

- iii. 2020. június 1-jén a franchise-hálózat keretében létrehoztak egy új díjtételt (kitelepülési díj), amely a vizsgahelyszínre való kitelepülés és működés költségeit hivatott fedezni. Ezt a fix összeget az ügyfelek között annyifelé kell osztani, ahány gép vizsgálata adott helyszínen elvégezhető. Emellett egyes részvizsgálati díjak újra felkerültek a díjtáblába;
 - iv. 2021. január elsején a vizsgálati díjaknál 40%-os, míg a kiszállási díjnál mérsékeltebb emelést alkalmazott a MANOK-Növényorvos Kft. A kitelepülési díj, a növényvédő gép azonosító jel kiadásának díja, valamint a részvizsgálati díjak nem kerültek módosításra;
 - v. 2022. augusztus 10-étől érvényes díjtáblában az aktuális üzemanyagárak szintjével korrigálták a kiszállási díjat.
166. A vizsgált időszakban az árlista módosításait a MANOK-Növényorvos Kft. e-mail útján küldte el a franchise-hálózat tagjainak, a jogbérletbe vevők továbbá e-mail útján tájékoztatást kaptak arról is, ha az ONGNY.hu tárhelyre feltöltésre kerül az új díjtétel.¹⁷⁴ A mindenkor aktuális árlista a franchise partnerek részére az e-mail útján történő kihirdetéssel vált alkalmazandóvá.¹⁷⁵
167. A megrendelők az aktuális árlistát a MANOK-Növényorvos Kft. weboldalán a „letöltések” menüpont¹⁷⁶ alatt találták meg.¹⁷⁷ A megrendelők emellett megrendeléskor is kaptak egy automatikus üzenetet, visszaigazolást, amelyben egy link szerepelt, amely a honlapra mutat.¹⁷⁸
168. Az NGEÁ-hálózat keretében a franchise partnerek a MANOK-Növényorvos Kft. magyarázata értelmében az alábbi díjtételeket alkalmazták, számíthatták fel a megrendelők felé a vizsgált időszakban:¹⁷⁹

¹⁷⁴ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 14. kérdés.

¹⁷⁵ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 20. kérdés.

¹⁷⁶ <https://ngea.hu/letoltesek/> „Aktuális áraink” menüpont (utolsó megtekintés időpontja: 2024. május 6).

¹⁷⁷ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 3. oldala.

¹⁷⁸ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 14. kérdés.

¹⁷⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 15. kérdés.

- i. felülvizsgálati díj: ez a franchise partner által a megrendelőnek kiszámlázott díj, amit a franchise partner szabadon határoz meg a díjtétel maximumának figyelembevételével;
- ii. önkéntes időközi vizsgálat díjtétele: ez a díj a nem teljeskörű, a megrendelő által önként vállalt felülvizsgálat ellenszolgáltatásaként került meghatározásra. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ilyen vizsgálatra nem került sor, így ez a díjtétel 2019. július 20-án törlésre került;
- iii. részvizsgálati díj: ezt a díjat akkor alkalmazták a franchise-partnerek, amikor megtörtént egy teljeskörű felülvizsgálat, amelynek során valamilyen javítási igény merült fel, a javítást követően pedig – az ismételten lefolytatott felülvizsgálatáért – ez a csökkentett díj került kiszámlázásra. Ezt a díjat a franchise partner számlázta ki a megrendelő részére;
- iv. kiszállási díj: ez a tétel akkor kerül kiszámlázásra, ha nem az állomásra szállítják be a felülvizsgálandó gépet, hanem a franchise partnernek kell elmennie a megrendelőhöz. Amennyiben egy helyszínen több megrendelő gépe is van, akkor ez az egy kiszállási díj oszlik el a megrendelők között. A kiszállási díj a megtett kilométer alapján kerül kiszámításra, és azt a franchise partner számlázza ki;
- v. kitelepülési díj: ez a díj egy fix összeg, ami gyakorlatilag a felülvizsgálatra használt mobil állomás felállításának és üzembe helyezésének a díja. Ezt a díjtételt szintén a megrendelő részére számlázta ki a franchise partner. Amennyiben egy helyszínen több megrendelő gépe is megtalálható, akkor ez a kiszállási díj oszlik el a megrendelők között;
- vi. növényvédő gép azonosító jel kiadásának díja: a franchise partner akkor számolhatja fel a megrendelőnek ezt a díjat, amikor a felülvizsgálandó gép nem azonosítható be egyértelműen, és ilyenkor a Nébih-től kell beszereznie a franchise partnernek ezt az azonosítót.

169. Az árlistában szereplő aktuális árakat az NGEÁ Igazgatósága határozta meg és tette közzé.¹⁸⁰

¹⁸⁰ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 3. oldala.

170. Az árlistában nem szabályozott tevékenységek díjait a franchise-hálózat tagjai tetszőlegesen, saját üzletpolitikájuk szerint határozták meg.¹⁸¹ Ide tartozik például az alkatrész-értékesítés, szervizszolgáltatás, tanácsadás stb.¹⁸²
171. A jelen eljárás folyamán több franchise-partner megkeresésére is sor került az NGEÁ-hálózatban alkalmazott árak szabályozásával kapcsolatban.¹⁸³ Valamennyi megkeresett jogbérletbe vevő vállalkozás úgy nyilatkozott, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlistákban szereplő áraktól a megrendelők javára eltérhettek, azonban abban a válaszok nagy szórást mutattak, hogy ténylegesen mennyiben tértek el a közzétett árlistákban szereplő díjtételektől (a Szórásképp Kft. nyilatkozata¹⁸⁴ szerint például valamennyi felülvizsgálat esetén eltért, míg például az AGRO-ZÁKÁNY Kft.¹⁸⁵ minden esetben az árlistában szereplő árakat alkalmazta).

IV.4.2. IRATI BIZONYÍTÉKOK

172. A MANOK-Növényorvos Kft. benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére az NGEÁ-hálózat keretében a franchise-partnerekkel megkötött valamennyi jogbérleti szerződést,¹⁸⁶ amely szerződések 9.2. bekezdés 12) pontja vagy 7.2. bekezdés 12) pontja tartalmazott utalást az évente kiadott árlistára vonatkozóan, mely szerint a jogbérletbe vevő „[a] kiadott éves áraktól nem térhet el.”
173. Ezen szerződési kikötés betartásának ellenőrzésére a franchise szerződések lehetőséget biztosítottak a MANOK-Növényorvos Kft. számára: a franchise szerződések 12. pontja szerint ugyanis az eljárás alá vont vállalkozás ellenőrizhette a franchise partner „[...] hálózati tevékenységével kapcsolatos bizonylatokat, az üzleti és pénzügyi nyilvántartásokat, dokumentumokat [...]”, és ezen ellenőrzést a franchise partner „[...] elősegíteni és tőrni köteles [...]”.
174. A franchise-partnerekkel kötött jogbérleti szerződések 16. pontja mind az árak alkalmazására vonatkozó kötelezettség megsértését, mind az annak betartása ellenőrzésére irányuló tevékenység akadályozását szankcionálta. A szerződések a MANOK-Növényorvos Kft. számára a rendkívüli felmondás jogát biztosították a szerződést, ideértve az árakra vonatkozó kikötést – felszólítás ellenére – megszegő franchise partnerrel szemben, 60 napos felmondási idővel. Az eljárás alá vont továbbá azonnali hatállyal

¹⁸¹ VJ/20-13/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal.

¹⁸² VJ/20-13/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 4. oldal.

¹⁸³ VJ/20-54/2022. számú és VJ/20-56/2022. – VJ/20-59/2022. számú, valamint VJ/20-61/2022. – VJ/20-64/2022. számú adatszolgáltatások.

¹⁸⁴ VJ/20-54/2022. számú Szórásképp Kft. adatszolgáltatás.

¹⁸⁵ VJ/20-61/2022. számú AGRO-ZÁKÁNY Kft. adatszolgáltatás.

¹⁸⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32 – 47. számú mellékletei.

felmondhatta a franchise szerződést, ha a jogbérletbe vevő a MANOK-Növényorvos Kft. részéről történő ellenőrzést nem tette lehetővé vagy akadályozta.¹⁸⁷

175. A MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatása keretében benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatalnak a franchise-partnerekkel kötött jogbérleti szerződések későbbi módosításait is.¹⁸⁸
176. A MANOK-Növényorvos Kft. benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére az NGEÁ-hálózat keretében 2016-tól alkalmazott árlistákat.¹⁸⁹
177. [SZEMÉLYES ADAT] az NGEÁ Igazgatósága ([SZEMÉLYES ADAT]) e-mail címről 2021. november 18-án 19 óra 5 perckor „Tájékoztató” tárgyú e-mailben ismeretlen címzettek részére – a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata alapján a franchise-partnereknek¹⁹⁰ – elküldte a növényvédő gépek felülvizsgálatának 2022. január 1-től érvényes díjait tartalmazó árlistát („Aktuális árak 2022.01.01-től” elnevezésű dokumentum) és egy tájékoztató szöveget („Tájékoztató (11.18) 03_05_2021” elnevezésű dokumentum), PDF-fájlformátumban.¹⁹¹ A mellékelt tájékoztató többek között leírja, hogy 2022. január 1-től új, emelt díjszabás kerül bevezetésre, amely e tájékoztatóval egyidejűleg került publikálásra. A tájékoztató szankciókra utalva rögzíti, hogy azt a jogbérletbe vevőknek szükséges tüzetesen áttanulmányozni. A tájékoztató előírja továbbá, hogy egyes felülvizsgálatok esetén bizonyos díjtételek nem kerülhetnek kiszámlázásra („*Szántóföldi növényvédő berendezések esetén tetszőlegesen választható a keresztirányú eloszlás vizsgálat, valamint az egyedi szórásteljesítmény vizsgálat is a meghatározott szabályoknak megfelelően, azokra ugyanazon díjtétel vonatkozik azon megjegyzéssel, hogy keresztirányú eloszlás vizsgálat esetén felszámolható a kitelepülési díj, míg egyedi szórásteljesítmény vizsgálat esetén ezen díjtétel nem kerülhet kiszámlázásra.*”).
178. A partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás 2. oldal 6. bekezdése alapján a „partnerátvétel” esetére az ellátási területén kívül eljáró „átvevő”, vizsgálatot végző franchise-partner által alkalmazandó díjszabás tekintetében is tartalmazott szabályozást: „*Jóváhagyott kérelmet követően a vizsgálatot végző állomás a vizsgálat elszámolásánál kedvezményt nem adhat, kiváltképpen a vizsgálati, illetve kiszállási díjak tekintetében.*”¹⁹² Az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazott partnerátvételi rendszer részletes ismertetését és elemzését a jelen határozat IV.3. fejezete tartalmazza.

¹⁸⁷ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32 – 72. számú mellékletek.

¹⁸⁸ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32 – 72. számú mellékletek.

¹⁸⁹ VJ/20-13/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1-6. számú mellékletek.

¹⁹⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 20. számú kérdés.

¹⁹¹ VJ/20-33/2022. számú bizonyíték-összefoglaló 1. pontja.

¹⁹² VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 2. oldal.

179. [SZEMÉLYES ADAT] 2017. május 17-én 21 óra 22 perckor „jelentés” tárgyú e-mailben elküldi a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara részére ([SZEMÉLYES ADAT]) a növényvédő gépek időszakos műszaki felülvizsgálatáról szóló jelentést.¹⁹³ Ezen dokumentumban arra történik utalás, hogy az árlistában szereplő árak maximált áraknak tekinthetők: „[a] vizsgáztatás díjtételei maximalizált díjtételek, melyekből engedményt adhatnak az alállomások, és melyek mértéke saját hatáskörbe tartozik (pl. a telephely több gép vizsgálatára történő használatát engedélyező megrendelő jelentős engedményt kap”.

IV.4.3. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. NYILATKOZATAI

180. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a cél minden esetben az volt, hogy az NGEÁ rentabilitásának fenntarthatósága érdekében valós segítséget nyújthassanak szolgáltatásukkal a termelőknek, mely lehetőség szerint közel azonos színvonalon érhető el az egész országban. Ennek szellemében a lehetőségeikhez mérten az árakat sem a piaci környezet, inkább ezen kompromisszumos nézet határozta meg, főként, hogy az NGEÁ-hálózat fenntarthatósága, annak indulása óta meglehetősen kérdéses, az ellenkampányok pedig számos ponton alaptalanul ártottak az alapvető céljaik és módszereik piac általi megértésének.¹⁹⁴
181. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a franchise partnerek döntöttek arról, hogy mekkora összeget számláznak ki a megrendelők felé a növényvédelmi gépek felülvizsgálatáért.¹⁹⁵
182. A MANOK-Növényorvos Kft. több ponton kiemelte,¹⁹⁶ hogy az árlistában szereplő tételek maximalizált árak voltak, így az abban foglalt tevékenységek elvégzéséért kiszámlázott nettó díjak nem lehettek nagyobbak az árlistában meghatározott mértéknél. Előadása szerint a díjtáblában szereplő ártól az NGEÁ tagja lefelé tetszés szerint eltérhettek. Ez azt jelenti, hogy a megrendelő már a megrendelés pillanatában tudhatta, hogy adott szolgáltatásért maximálisan mennyit fog fizetni.
183. A vizsgálat erre irányuló kérdésére azonban a MANOK-Növényorvos Kft. nem tudta megnevezni azt a belső szabályzatot vagy a jogbérletbe vevőkre nézve kötelező egyéb jellegű dokumentumot, amely azt a szabályt tartalmazta, hogy a díjtáblában szereplő árak maximált árak, illetve, hogy az azoktól a jogbérletbe vevők csak lefelé térhetnek el. Az eljárás alá vont vállalkozás előadása szerint ugyanakkor „[...] ez van a köztudatban, és a gyakorlatban is így használták a franchise partnerek.”¹⁹⁷

¹⁹³ VJ/20-34/2022. sz. Magyar Növényvédelmi Mérnöki és Növényorvosi Kamara bizonyíték-összefoglaló 1. pontja.

¹⁹⁴ VJ/20-13/2022. számú MANO-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldala.

¹⁹⁵ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 13. kérdés.

¹⁹⁶ VJ/20-13/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. és 4. oldal; VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 13. kérdés.

¹⁹⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

184. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint 2023. május 1. napja óta az NGEÁ weboldalán található felülvizsgálati díjtétel dokumentumban¹⁹⁸ egyértelműen feltüntetik, hogy a megjelölt árak a maximum kiszabható árakat tartalmazzák.¹⁹⁹ Ezt megelőzően a weboldalon elérhető díjtétel-dokumentumban ez nem jelent meg.²⁰⁰
185. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint továbbá nem érkezett hozzájuk kifogás, panasz azzal kapcsolatban, hogy valamely franchise partner magasabb árat alkalmazott volna, mint az általuk megjelölt díjtétel, de olyan esetekről tudnak, amikor jelentős kedvezményeket adott a jogbérletbe vevő.²⁰¹ Egyes állomások továbbá sokáig egyáltalán nem alkalmaztak kiszállási díjat, vagy komoly kedvezményeket biztosítottak, amennyiben valamely megrendelő segítette adott telephelyre több megrendelt felülvizsgálat elvégzésének koordinálásában.²⁰²
186. Olyan esetben, ha egy állomás vezetője alacsonynak találta volna a díjakat, úgy volt rá példa, hogy jelzéssel élt a MANOK-Növényorvos Kft. felé, így felülvizsgálva a problémát adott vizsgálati díjtétel korrigálása megtörtént. Azonban volt olyan eset is, amikor adott franchise-partner jelezte, hogy egyáltalán nem kíván kiszállási díjat számlázni.²⁰³
187. A MANOK-Növényorvos Kft. a franchise-partnerek számlázási rendszerébe nem lát bele, így mivel ilyen irányú nyilvántartással nem rendelkezik, kizárólag a megrendelők bejelentése alapján juthatna olyan információhoz, hogy nem a díjszabás szerint történt a számlázás, azonban ilyen irányú panaszra még nem volt példa.²⁰⁴ Mindezek alapján az eljárás alá vont vállalkozás az árlistában szereplő tételek be nem tartása tekintetében gyakorlattal nem rendelkezik, ugyanakkor bejelentés esetén a túlszámlázást kivizsgálják, és a Szervezeti és Működési Szabályzat, illetve a franchise szerződés vonatkozó pontjai szerint járnának el.²⁰⁵
188. A partnerátvételtől szóló 1/2020. számú igazgatói utasításnak az alkalmazandó árakra vonatkozó rendelkezései vonatkozásában a MANOK-Növényorvos Kft. részéről ifj. [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy nem emlékszik, hogy miért kötöttek ki fix árat a partnerátvétel esetére.²⁰⁶
189. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a partnerátvételtől szóló 1/2020. számú igazgatói utasítás és annak későbbi módosításai irányadók voltak, az azokban foglaltakat

¹⁹⁸ VJ/20-83/2022. számú feljegyzés.

¹⁹⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

²⁰⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 18. kérdés.

²⁰¹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

²⁰² A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 4. oldala.

²⁰³ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 4. oldala.

²⁰⁴ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 4. oldala.

²⁰⁵ A MANOK-Növényorvos Kft. VJ/20-13/2022. számú adatszolgáltatásának 5. oldala.

²⁰⁶ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés.

kövezték a franchise partnerek. Arra nem volt példa, hogy a franchise partner kifogásolta volna, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. ilyen utasítást küldött. Arra sem volt példa, hogy valamely franchise partner az igazgatói utasítás tartalmát kifogásolta volna.²⁰⁷ [SZEMÉLYES ADAT] előadása szerint az igazgatói utasítást ő készítette, arról ő döntött.²⁰⁸

190. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ugyanakkor a partnerátvételtől szóló 1/2020. számú igazgatói utasításban foglalt előírás betartásának ellenőrzésére a MANOK-Növényorvos Kft.-nek nincs lehetősége, mivel a franchise partnerek árképzésére nincs ráhatása.²⁰⁹

IV.4.4. ÖSSZEGRZÉS

191. A MANOK-Növényorvos Kft. és a jogbérletbe vevők között megkötött jogbérleti szerződések egyértelmű kikötést tartalmaztak az alkalmazandó árak tekintetében (a jogbérletbe vevő „[a] kiadott éves áráktól nem térhet el”), amely szerint a jogbérletbe vevők szerződésszerű magatartás tanúsítása esetén a MANOK-Növényorvos Kft. által kiadott éves árlisták tartalmától nem térhetnek el. A MANOK-Növényorvos Kft. e szerződéses rendelkezést valamennyi franchise-szerződésben szerepeltette 2016. április 1. napjától kezdődően.
192. A vizsgálat által megkeresett franchise-partnerek egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a gyakorlatban eltérhettek a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlistáktól, azonban megállapítható, hogy ennek ellenére egyes franchise-partnerek árazásuk során egyáltalán nem, vagy csak minimálisan tértek el az azokban szereplő áráktól. A megrendelők részére hozzáférhető árlisták szintén pontos (eltérést nem engedő) árákként hivatkoztak a bennük foglalt díjtételekre. A megrendelő észszerűen nem feltételezhette, hogy az ily módon közzétett árak vonatkozásában lehetősége van érdemi kedvezmények kialakulására.
193. A MANOK-Növényorvos Kft. által 2020. május 1. napjától hatályosan a „partnerátvételtől szóló igazgatói utasítással” bevezetett partnerátvételi rendszer tovább erősítette és újabb szankciókkal látta el a jogbérletbe vevők árazására vonatkozó korlátozást, megerősítve, hogy az ún. átvevő franchise-partner nem térhet el a MANOK-Növényorvos Kft. által kihirdetett és közzétett árlistában megjelölt áráktól.
194. A MANOK-Növényorvos Kft. 2023 májusában kiegészítette az árlistáját annak egyértelmű rögzítésével, hogy az árlista a maximum kiszabható árakat tartalmazza.

²⁰⁷ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés.

²⁰⁸ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés.

²⁰⁹ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 21. kérdés.

IV.5. A FRANCHISE RENDSZERBŐL KILÉPŐ VÁLLALKOZÁSOKKAL SZEMBENI VERSENYTILALMI KIKÖTÉS

IV.5.1. A VONATKOZÓ SZERZŐDÉSES KIKÖTÉS TARTALMA

195. A MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise partnerek között megkötött franchise szerződések olyan versenytilalmi kötelezettséget²¹⁰ tartalmaztak, amely szerint a franchise szerződés megszűnése esetén (azaz a szerződés megállapodással vagy egyoldalú nyilatkozattal történő megszüntetése esetén egyaránt) az a vállalkozás – korábbi franchise partner –, amelynek megszűnik a jogbérleti jogviszonya a MANOK-Növényorvos Kft.-vel, a franchise szerződés megszűnése után öt évig nem folytathat az NGEÁ hálózat tevékenységéhez hasonló tevékenységet.
196. 2016 óta a franchise-szerződések többségében ez a kikötés a 11.2. bekezdésben szerepelt. Két esetben²¹¹ a szerződés 7.2. bekezdés (15) pontja tartalmazta ezt a versenytilalmi kötelezettséget.
197. A franchise-szerződések 11.2. bekezdésében alkalmazott szöveg nem volt pontosan azonos valamennyi, a MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek által megkötött szerződésben, azonban versenyjogi szempontból valamennyi alkalmazott kikötés a következő jellegadó ismérvekkel rendelkezett:
- a. A franchise hálózattól bármilyen okból kiváló / kilépő franchise partner öt évre eltiltásra kerül az NGEÁ-hálózat által nyújtott szolgáltatásokkal versengő szolgáltatások nyújtásától;
 - b. A volt franchise partner e versenytilalmi kötelezettség megsértése esetén 20.000,- EUR kötbért köteles megfizetni a MANOK-Növényorvos Kft. részére.
198. A franchise-szerződésekben alkalmazott szövegek összehasonlítását a VJ/20-84/2022. számú vizsgálati jelentés 6. sz. melléklete tartalmazza.
199. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. nem alkalmazta a versenytilalmi kötelezettséget a Pannon Egyetemmel és a Nyíregyházi Egyetemmel szemben, e franchise-partnerekkel kötött szerződésekben nem szerepelt olyan kikötés, amely szerint a volt franchise-partner nem nyújthatott volna versengő szolgáltatást azt követően, hogy a MANOK-Növényorvos Kft.-vel fennálló jogbérleti jogviszonya megszűnik.
200. Az előző bekezdésben említett kivételtől eltekintve valamennyi franchise-szerződés tartalmazta a következő kikötést:

²¹⁰ A vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 306/2022. (VIII. 11.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 13. pontja.

²¹¹ Az Agro-Zákány Kft.-vel és a Szóráskép Kft.-vel kötött, 2016-ban kelt franchise-szerződések.

„A Franchise átvevő tevékenységével nem teremthet konkurenciát a Franchise átadónak,²¹² más kapcsolódó tevékenységet csak a Franchise átadó írásos hozzájárulásával végezhet, és a szerződés megszűnése után 5 évig a Hálózat tevékenységéhez hasonló tevékenységet nem folytathat.” (kiemelés a Gazdasági Versenyhivatal által)

201. A MANOK-Növényorvos Kft. által kötött franchise szerződések 11.2. bekezdése túlnyomórészt a következő megfogalmazást tartalmazza:

„Nem vehet részt olyan vállalkozás tevékenységében, melynek tevékenysége a technológiát másolja, összetéveszthető vele, vagy annak bármi módon versenyhelyzetben áll. A Jelen Franchise Szerződés alkalmazásában versenyhelyzetben állónak minősül minden olyan személy, vagy vállalkozás, amely növényvédő gép kereskedelmével, vagy annak ügynöki kereskedelmével, ahhoz kapcsolódó szolgáltatás nyújtásával, valamint növényvédő gép a Rendelet, vagy bármely más jogszabály alapján kötelező ellenőrző vizsgára való felkészítésével foglalkozik.”

IV.5.2. IRATI BIZONYÍTÉKOK

202. [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről 2019. december 4-én 23 óra 32 perckor „Szerződés” tárgyú e-mailt²¹³ küldött az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre és másolatban [SZEMÉLYES ADAT] részére. Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail cím [SZEMÉLYES ADAT] tartozik, aki az [SZEMÉLYES ADAT]. A [SZEMÉLYES ADAT] tartozik, aki az [SZEMÉLYES ADAT].²¹⁴Az e-mail törzsszövegében [SZEMÉLYES ADAT] kifogásolta a franchise szerződés 11.2. pontját arra tekintettel, hogy a vállalkozásának a franchise hálózattól történő kiválás esetén az öt éves „általános” eltiltás nagyon hosszú lenne, különösen a magas befektetési költségek fényében (*„A 11.2 pontban szereplő 5 éves "általános" eltiltás nagyon sok az investálás fényében, ha esetleg valamilyen okból nem lenne harmonikus a kapcsolat, még abba sem hagyhatjuk a közös munkát, hogy önállóan menjünk tovább.”*).
203. [SZEMÉLYES ADAT] 2020. január 7-én 14 óra 25 perckor [SZEMÉLYES ADAT] részére küldött „Re: Szerződés” tárgyú e-mailje²¹⁵ törzsszövegében ezzel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a versenytilalmi kötelezettségnek a szerződésben foglalt tartalommal való szerepeltetése a védett ismeret védelme miatt szükséges (*„A versenyjogi korlátozások tekintetében jogszabályi és érdekképviseleti okok miatt is kötöttek vagyunk. Mivel jelentős a know how, mely átadásra kerül, így egy esetlegesen kilépő szervezet igen jelentős*

²¹² Az Agro-Zákány Kft.-vel és a Szóráskép Kft.-vel kötött szerződés szerint „Rendszergazda”.

²¹³ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 24. pontja.

²¹⁴ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 19. kérdés.

²¹⁵ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 26. pontja.

konkurenciaként jelenik meg, melytől a hálózatot védenünk kell. Szerződés aláírását követően kötelességünk az Önök jogait és érdekeit éppúgy védeni mint az összes többi partnerét, így a közös érdekek miatt nem tartok a "nem-harmonikus" munkakapcsolattól.")

204. Megállapítható, hogy az AGROÁZIS-MON Kft. által 2020. március 20-án aláírt franchise szerződés tartalmazta az általa korábban kifogásolt 11.2. pontot.²¹⁶
205. Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről az Agromechanika Kft. franchise-partner részére ([SZEMÉLYES ADAT]) 2020. március 26-án 13 óra 20 perckor küldött „Re: Szerződés” tárgyú e-mail előzményeiből kitűnik, hogy az Agromechanika Kft. kifogásolta a tárgyi versenytilalmi kikötés megszegése esetére előírt 20.000,- EUR összegnek megfelelő forintösszegben megállapított „kártérítést”. Az e-mail mellékletében szereplő Word-fájl 11.2. pontjához írt megjegyzésben [SZEMÉLYES ADAT] jelezte, hogy ez a kikötés minden szerződésben szerepel, a „*jogászok állapították meg*”, azt nem tudja módosítani.²¹⁷
206. Megállapítható, hogy az Agromechanika Kft. által 2020. május 6-án aláírt franchise szerződés tartalmazta az általa korábban kifogásolt 11.2. pontot.²¹⁸
207. A MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek által kötött franchise szerződéseket, valamint azok módosításait a MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás keretében benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére.²¹⁹

IV.5.3. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. KAPCSOLÓDÓ NYILATKOZATAI

208. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a franchise szerződések 11.2. bekezdéseiben rögzített versenykorlátozás alóli mentességről, bár írásos dokumentum nem született, az eljárás alá vont vállalkozás többször jelezte, hogy a szerződés preambuluma szellemében bármelyik franchise partner bármikor korlátozás nélkül kiléphet a rendszerből. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint mindezek alapján „*bármiféle szankcionálás, vagy a szerződés betűihez való túlzott ragaszkodás tisztességtelen magatartás lenne, melyre nincs szándék*”,²²⁰ továbbá e korlátozó rendelkezések alkalmazására sosem került sor.²²¹
209. A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy védeni szeretnék volna azt a know-how-t, amit átadtak a franchise partnereknek. Az NGEÁ-hálózat létrehozását megelőzően nem volt korábban más, aki országos szinten felülvizsgálatot végzett volna, így fontos volt a MANOK-Növényorvos

²¹⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 70. számú melléklete.

²¹⁷ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 26. pontja.

²¹⁸ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 72. számú melléklete.

²¹⁹ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

²²⁰ VJ/20-19/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 4. bekezdése.

²²¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

Kft. részére, hogy akit kiképeztek, az ne az ő technológiájukkal szálljon ki, és legyen a versenytársuk. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a „*know-how védelme volt a cél.*”²²²

210. A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán úgy nyilatkozott továbbá, hogy a jogász (külsős ügyvéd) találta ki az öt éves eltiltási időtartamot és a 20.000,- EUR kötbér rendelkezést, és az eljárás alá vont vállalkozás ezt nem kérdőjelezte meg.²²³

IV.6. A SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁSHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK BESZERZÉSE KÖRÉBEN ALKALMAZOTT ELŐÍRÁSOK

IV.6.1. A VONATKOZÓ ELŐÍRÁS TARTALMA

211. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint a franchise hálózat kialakítása során fokozottan figyeltek annak precizitására és megbízhatóságára. Kiemelt jelentősége van a felülvizsgálatok precíz elvégzéséhez szükséges felszereléseknek, amely magában foglalja a műszereket, a gépjárművet, annak berendezését és számos kiegészítőt is. Ahhoz pedig, hogy a hálózat tagjainak megjelenése megfelelően uniformizálható legyen, az arculati elemek szintén fontos részét képezik a know-how-nak.²²⁴
212. A MANOK-Növényorvos Kft. ennek megfelelően elkészített egy felszereléslistát, amelyet minden partnere számára rendelkezésre bocsátott, és az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint – mivel sok esetben a franchise-partnerek számukra ismeretlen termékeket kellett, hogy beszeressenek – segítséget nyújtott a jogbérletbe vevők számára a beszerzések lebonyolításában.²²⁵
213. A jogbérletbe vevőkkel kötött szerződés²²⁶ 8.1. pontja alapján a MANOK-Növényorvos Kft. meghatározhatta az NGEÁ-hálózatba került termékek körét, előírhatta az alkalmazott technológiákat és a kötelezően felhasznált anyagokat. A franchise szerződés 9.2. pontja szerint pedig a jogbérletbe vevő köteles volt a MANOK-Növényorvos Kft. által kötelezően előírt anyagokat és eszközöket beszerezni.
214. A MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatása keretében benyújtotta az „Alállomás felszereléslistája és annak tájékoztató árai” elnevezésű dokumentumot, amely a franchise-partnerek által beszerzendő eszközöket tartalmazza (a továbbiakban: Beszerzési Lista).²²⁷ A MANOK-Növényorvos Kft. ügyfélmeghallgatásán [SZEMÉLYES ADAT] úgy nyilatkozott, hogy ez a dokumentum nagy valószínűséggel 2016-ban készült, így az árak

²²² VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

²²³ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

²²⁴ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás második oldal 1. bekezdés.

²²⁵ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás második oldal 3. bekezdés.

²²⁶ VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 32 – 72. számú mellékletek.

²²⁷ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklete.

szempontjából már nem volt hatályos, a benne szereplő eszköztételek azonban még ekkor is ugyanazok voltak,²²⁸ továbbra is azokat írta elő, illetve ajánlotta a MANOK-Növényorvos Kft. az NGEÁ-hálózat keretében.

215. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata alapján elsősorban a franchise partner részéről járt költséggel, hogy megkezdhesse az NGEÁ-hálózatban a működését. Ez a költség 2016-ban nagyságrendileg 20 millió forint volt, 2023-ban pedig nettó 45 millió forint körüli összeget foglalt magában (amennyiben minden eszköz új, ideértve a jogbérletbe vevő által használt gépjárművet is). A költség legnagyobb tétele a vizsgálóberendezés és tartozékainak összessége, a gépjármű és a fő műszerek voltak.²²⁹

IV.6.2. A FELÜLVIZSGÁLATHOZ HASZNÁLT ESZKÖZÖK

A felülvizsgálatra használt mérőeszköz

216. A MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatásában foglaltak szerint a műszerek képezik a felülvizsgálatok gerincét, és ez teszi ki a franchise partnerek által megvalósítandó beruházás legnagyobb részét is. Jelenleg két olyan gyártó képviselteti magát Magyarországon, amely a szabványnak megfelelő műszereket forgalmaz. Az egyik cég a belga székhelyű AAMS BV, a másik pedig a német székhelyű Herbst-Prüftechnik e.K. Mindkét gyártónak egy-egy márkaképviselő / kizárólagos forgalmazója van Magyarországon (az AAMS BV esetén a Farmcenter Kft., míg a Herbst Prüftechnik e.K. esetén a Prüfland Kft.).²³⁰
217. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint e gyártókon kívül nincs olyan gyártó a környező országokban és Európában, amely olyan gépet gyártana, amely megfelelne a felülvizsgálati tevékenység folytatására vonatkozó műszaki szabványelőírásoknak.²³¹
218. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása alapján – azt követően, hogy előzetesen az AAMS BV termékeivel szerelte fel az első felülvizsgálati állomást – az uniformitás és megbízhatóság okán a franchise hálózatot a Herbst Prüftechnik e.K. műszerekkel szerelték fel.²³² A MANOK-Növényorvos Kft. által benyújtott Beszerzési Lista szerint a beszerzendő gép a Sprayer Test 1000, amely az irányított beszerzés kategóriájába esik, a dokumentumban beszállítóként a Prüfland Kft. van megjelölve.²³³ A Herbst Prüftechnik gyártó termékeit Magyarországon kizárólag a Prüfland Kft.-től lehet beszerezni. A

²²⁸ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés c. alkérdés.

²²⁹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 22. kérdés.

²³⁰ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás harmadi oldal 2. bekezdés.

²³¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

²³² VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás harmadik oldal 3-5. bekezdések.

²³³ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklete.

Prüfland Kft. tagja és ügyvezetője [SZEMÉLYES ADAT], aki egyben a Szóráskép Kft. tagja és ügyvezetője is. A Szóráskép Kft. 2016. április 1. napjától az NGEÁ-hálózat tagja.

219. A MANOK-Növényorvos Kft. kiemelte, hogy nem kizárólag Herbst Prüftechnik e.K. termékekkel dolgoztak a hálózatban, mivel például a Négy Pecsét Kft. anyagi okok miatt nem tudta megvásárolni azokat, így ez a vállalkozás AAMS berendezéseket használt. Ezen túlmenően a Pannon Egyetem és a Nyíregyházi Egyetem is vegyes gyártmányú műszerekkel rendelkezett.²³⁴

A felülvizsgálatra használt mérőeszköz tartozékai

220. A felülvizsgálatra használt mérőeszköznek három tartozéka van: az egyedi fűvókavizsgáló, a W-Lan kapcsolat a fűvókavizsgálóhoz, valamint a szivattyúvizsgáló bőrrönd. E tartozékok a MANOK-Növényorvos Kft. által a Gazdasági Versenyhivatal részére benyújtott Beszerzési Lista szerint az „irányított beszerzés” kategóriájába tartoztak, beszerzésük kötelező volt, a beszállító pedig mindegyik eszköz esetében a Prüfland Kft.

„Csónak”

221. Az ún. „csónak” a növényvédő gépek felülvizsgálatához szükséges gumi kármentő, egy speciális medence,²³⁵ amelynek fő feladata a vizsgálati víz összegyűjtése.
222. Az eszköz a MANOK-Növényorvos Kft. által a Gazdasági Versenyhivatal részére benyújtott Beszerzési Lista szerint az „irányított beszerzés” kategóriájába tartozott, beszerzése kötelező volt, a beszállító pedig a Prüfland Kft.²³⁶
223. A MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatásában foglaltak szerint ezt az eszközt a franchise partnerek vagy a Mazug Ponyva Bt.-től szerezték be, amely vállalkozás szerepel a MANOK-Növényorvos Kft. listáján,²³⁷ illetve a Prüfland Kft.-től szerezhettek be egy helyettesítő, magasabb árú eszközt. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ugyanakkor mind a Prüfland Kft.-től, mind pedig a Mazug Ponyva Bt.-től beszerzett eszközt használták az NGEÁ-hálózat tagjai.²³⁸

Autó matricázása

224. A Beszerzési Lista „irányított beszerzés” kategóriájában szerepel az „autó matricázás” szolgáltatás is, amelynél beszállítóként az Autodekor.hu Bt. volt megjelölve. Az autók

²³⁴ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal 6. bekezdése.

²³⁵ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás negyedik oldal 2. bekezdése.

²³⁶ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás negyedik oldal 2. bekezdése.

²³⁷ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet.

²³⁸ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás negyedik oldal 1-2. bekezdések.

matricázása a dobozos, teljes felszerelést szállító gépjárművek külső megjelenésének egységesítésére szolgált.²³⁹

225. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint az Autodekor.hu Bt. kedvezményes áron nyújtotta a matricázás szolgáltatását. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint ugyanakkor ezzel a lehetőséggel nem mindegyik franchise partner élt.²⁴⁰

Munkaruhák

226. Az „irányított beszerzés” kategóriájába tartoztak a kötelező munkaruhák is. Beszállítóként a MANOK-Növényorvos Kft. volt megjelölve a dokumentumban. Az eljárás alá vont vállalkozás a munkaruhákat a Revanstex Kft.-vel tervezte meg, és gyártatta le. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint hamar kiderült, hogy nem indokolt minden esetben a kötelező munkaruhák használata, így minden állomás akkor és annyi munkaruhát rendelt, amennyit akart, a kérés csak annyi volt az állomások felé, hogy lehetőség szerint mindenki viselje munka közben a munkaruhák valamely elemét / elemeit, ami mindig legyen megfelelő állapotban. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint továbbá az utóbbi években nem volt szükség munkaruha rendelésre, a hálózat zsugorodása miatt, a franchise partnerek évek óta nem vásároltak munkaruhát.²⁴¹

IV.6.3. IRATI BIZONYÍTÉKOK

227. Az [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címről 2019. november 25-én 9 óra 35 perckor „Re: Franchise szerződés_felmerülő kérdések” tárgyú e-mailben a MANOK-Növényorvos Kft. elküldte a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail címre a „Tájékoztató kalkuláció végleges 2019” elnevezésű Excel-dokumentumot. A dokumentum az egyes beszerzendő eszközöket tartalmazza, megjelölve, hogy beszerzésük kötelező-e vagy opcionális (C oszlop), továbbá, hogy mely vállalkozás az adott eszköz szállítója (F oszlop). A dokumentum tartalmazza az adott eszköz minimum, illetve maximum árát is (D és E oszlopok).²⁴² A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a [SZEMÉLYES ADAT] e-mail cím a Tarani Kft. jogbérletbe vevő ügyvezetőjéhez tartozik.²⁴³ E dokumentumot PDF-formában a MANOK-Növényorvos Kft. is benyújtotta a Gazdasági Versenyhivatal részére²⁴⁴ (az eljárás alá vont vállalkozás által benyújtott dokumentum több tétel esetén alacsonyabb árakat tartalmazott).
228. A MANOK-Növényorvos Kft. által benyújtott franchise-szerződések olyan kikötést tartalmaztak, amely előírta a franchise-partner részére, hogy az ún. Műszaki Szabványban

²³⁹ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás negyedik oldal 4. bekezdése.

²⁴⁰ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás negyedik oldal 5. bekezdése.

²⁴¹ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás ötödik oldal 1-2. bekezdések.

²⁴² VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 27. pontja.

²⁴³ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 27. kérdés.

²⁴⁴ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet.

szereplő technikai eszközöket mással nem helyettesítheti.²⁴⁵ A MANOK-Növényorvos Kft. benyújtotta²⁴⁶ az előző pontban említett, az NGEÁ-hálózat „Műszaki Szabvány” elnevezésű dokumentumát (a továbbiakban: Műszaki Szabvány) is, amely azon paramétereket foglalja magában, amelyeknek az állomások által üzemeltetett műszerek és eszközök maradéktalanul kötelesek voltak megfelelni.²⁴⁷ A Műszaki Szabvány 2016-tól kezdődően volt hatályos.²⁴⁸ A Műszaki Szabvány az egyes eszközöknél I. és II. típus alatt meghatározta azokat a gyártókat, amelyek eszközeit a franchise-partnernek használnia kell.

IV.6.4. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. KAPCSOLÓDÓ NYILATKOZATAI

229. Az eljárás alá vont vállalkozás előadása szerint a „beszerzési kötelezettség” inkább „beszerzési iránymutatás” volt, hiszen erről külön szabályzat, vagy egyéb rendelkezés nem született, külön szerződést sem a beszállítókkal, sem pedig az állomásokkal nem kötött, a MANOK-Növényorvos Kft. abból profitot vagy más előnyt nem szerzett, illetve másnak sem szerzett, ráadásul több esetben el is tértek tőle a franchise-partnerek.²⁴⁹
230. A MANOK-Növényorvos Kft. az ügyfélmeghallgatásán úgy nyilatkozott, hogy a franchise partnerek által kötelezően beszerzendő tételek közül nincs olyan eszköz, amit a MANOK-Növényorvos Kft. forgalmazna, értékesítene.²⁵⁰ Az olyan tétel esetén is, ahol a MANOK-Növényorvos Kft. van a Beszerzési Listában megjelölve mint beszállító, a MANOK-Növényorvos Kft. csak „összeköti” a tényleges beszállítót a franchise partnerrel.²⁵¹
231. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint azért a Herbst Prüftechnik gépeit használták az NGEÁ-hálózaton belül, mert „[...] olcsóbb, jobb és egyszerűbb a kezelése.” [üzleti titok]²⁵²
232. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a fent ismertetett, a Beszerzési Listán szereplő egységek, eszközök beszerzésével kapcsolatban nem lépett fel egyik franchise-partnerrel szemben sem a beszerzési szabályok megszegése miatt.²⁵³ A vállalkozások betartották az eszközbeszerzésre vonatkozó szabályokat, így elsősorban azt, hogy a Sprayer Test 1000 eszközt és annak tartozékait vásárolták meg. Több franchise partner használt az NGEÁ-hálózaton belül más típusú gépet így a Négy Pecsét Kft., a

²⁴⁵ pl.: VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 44. számú melléklet 12-13. oldal 9.2. bekezdés 9) - 10) pontjai; VJ/20-10/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 70. számú melléklet 10-11. oldal 9.2. bekezdés i)-j) pontja.

²⁴⁶ VJ/20-10/2020. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 24. számú melléklet

²⁴⁷ A Műszaki Szabvány 3. oldal 1. bekezdés (1) pontja.

²⁴⁸ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 28. kérdés.

²⁴⁹ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal 6. bekezdés.

²⁵⁰ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 26. kérdés.

²⁵¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 26. kérdés.

²⁵² VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

²⁵³ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 6. oldal 3. bekezdése.

Nyíregyházi Egyetem és a Pannon Egyetem²⁵⁴ is, de velük szemben a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint nem emelt kifogást emiatt.²⁵⁵

233. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint a vállalkozás csak ahhoz ragaszkodott, hogy a franchise partnerek a Sprayer Test 1000 eszközt szerezzék be. Ugyanakkor az ezen eszközhöz tartozó tartozékok (egyedi fűvókavizsgáló, W-Lan kapcsolat a fűvókavizsgálóhoz, szivattyúvizsgáló bőrönd) más vizsgáloberendezéssel nem voltak kompatibilisek, így a jogbérletbe vevőknek a tartozékokat is ugyanattól a forgalmazótól (a Prüfland Kft.-től) kellett beszerezniük, amely forgalmazó a Sprayer Test 1000 eszközt értékesítette.²⁵⁶
234. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a Műszaki Szabvány elnevezésű dokumentum azokat a metrológiai adatokat tartalmazta, amelyeknek meg kellett felelnie a franchise-partner által használt gépeknek. E feltételeket az Országos Mérésügyi Hivatal²⁵⁷ határozta meg.²⁵⁸
235. A MANOK-Növényorvos Kft. a Műszaki Szabványt 2016 óta nem aktualizálta. Nyilatkozata szerint ez a dokumentum azért készült 2016-ban, mert ekkor – a Nébih-hel történt egyeztetés alapján – egy olyan rendszert kellett kialakítani, ami megfelelt a Földművelésügyi Minisztérium és a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Mezőgazdasági Gépesítési Intézete, valamint a Nébih számára is. Ezt követően, 2019-ben jogszabályba foglalták a szabványokat,²⁵⁹ így ez a dokumentum relevanciáját veszítette, ezért sem került aktualizálásra, de 2019-ig is csak tájékoztató jelleggel alkalmazták.²⁶⁰ A gyakorlatban ezt a szabályzatot a franchise partnerek nem alkalmazták, mivel mindegyik jogbérletbe vevő a „Beszerzési Listában” foglaltakhoz igazodott.²⁶¹

²⁵⁴ VJ/20-17/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. oldal utolsó bekezdése.

²⁵⁵ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 30. kérdés.

²⁵⁶ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

²⁵⁷ 2018. január 1-től hatályosan „mérésügyi hatóság” (A Hivatalos Mérésügyi Nemzetközi Szervezet létesítése tárgyában Párizsban, 1955. évi október hó 12-én kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1958. évi 24. törvényerejű rendelet XL. cikk 3. §-a szerinti hatóság). A Budapest Főváros Kormányhivatalának egyes ipari és kereskedelmi ügyekben eljáró hatóságként történő kijelöléséről, valamint a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 365/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 12. § (1) bekezdésében a Kormány mérésügyi hatóságként a mérésügyi feladatkörben eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalt jelölte ki.

²⁵⁸ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 29. kérdés.

²⁵⁹ A Növényvédelmi Rendelet 2019. július 20-tól hatályos 35. § (2) bekezdése.

²⁶⁰ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 28. kérdés.

²⁶¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 29. kérdés.

V.

AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VÁLLALKOZÁS ÁLLÁSPONTJA

V.1. AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT VIZSGÁLAT SORÁN TETT ÉSZREVÉTELEI

236. Az eljárás során az eljárás alá vont részletes észrevételeket tett az egyes vizsgált magatartások kapcsán, amelyeket a jelen határozat a megállapított tényállással összefüggésben a fentiekben ismertet.
237. Az eljárás alá vont a vizsgálat során úgy nyilatkozott, hogy az NGEÁ hálózat 2024 júniusának végével megszűnik.²⁶² Ezzel összefüggésben 2024. június 30-ával az NGEÁ-hálózat minden szerződése, valamint a növényvédő gépek időszakos műszaki felülvizsgálatával kapcsolatos minden tevékenysége hivatalosan és teljeskörűen megszűnt. Ezzel egyidőben a www.ngea.hu valamint a www.ongny.hu domain alatt található webfelületek is leállításra kerültek.
238. A franchise hálózat megszüntetésének oka, hogy annak rentábilis fenntartásához több vizsgálat elvégzésére lett volna szükség, ennek hiányában – a szolgáltatás magas szakmai színvonala mellett – a rendszer nem volt fenntartható.²⁶³

V.2. AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT ÉSZREVÉTELEI AZ ELŐZETES ÁLLÁSPONTRA²⁶⁴

239. A MANOK-Növényorvos Kft. a piaci részesedések számításával összefüggésben kifejtette, hogy téves az érintett piac leszűkítése azokra a felülvizsgálat elvégzésére kötelezettekre, amelyek a hatósági ellenőrzések és szankciók hiányának ellenére, jogkövető magatartást tanúsítva elvégeztették a növényvédő gépek műszaki felülvizsgálatát. Véleménye szerint a növényvédő gépek nagy része a vizsgálaton nem esett át, így a piac valódi mérete, így az NGEÁ-hálózat piaci részesedése sem állapítható meg, az azonban biztosan kijelenthető, hogy az jóval kisebb az előzetes álláspontban szereplő értékhez képest.
240. Az eljárás alá vont kifejtette, hogy az NGEÁ-hálózat teljes kialakításáig nem jutottak el, és a hálózat létrehozása során nem terjedt ki figyelmük a versenyjog előírásaira. A MANOK-Növényorvos Kft. ezért úgy nyilatkozott, hogy nem vitatják a jogsértést, és annak egyetlen jogi vonatkozását sem, azonban annak szándékosságát mindenképpen, tekintettel arra, hogy a deklarált cél minden esetben a feladat megoldása volt a jogszabályokkal és szabványokkal teljesen összhangban, a legnagyobb szakmai gondosság mellett, a megrendelők (termelők) feltétlen javára. Ezek alapján sosem volt cél a géptulajdonosok bárminemű megkárosítása, sőt, inkább a hálózat tagjai hoztak nem kevés

²⁶² VJ/20-73/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

²⁶³ VJ/20-93/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás.

²⁶⁴ VJ/20-97/2022.

áldozatot azok javára, a szakmaiság érvényesülésének és a megrendelő megelégedettségének érdekében.

241. A MANOK-Növényorvos Kft. kifejtette, hogy az NGEÁ-hálózat felépítéséhez soha semminemű állami forrást, vagy egyéb támogatást nem kaptak, az a szakmailag elkötelezett beruházók finanszírozásával jöhetett létre. A MANOK-Növényorvos Kft. finanszírozása mindig is nagyon szűk keretek között mozgott, és az éves eredménye kizárólag annak volt köszönhető, hogy az abban dolgozók időszakonként tiszteletdíjban és költségtérítésben sem részesültek, noha feladataikat folyamatosan ellátták, ahogy az ügyvezető sem kapott sem tiszteletdíjat, sem költségtérítést. Az így összegyűlt tőkét azért kuporgatták össze, hogy a rendszert képesek legyenek fejleszteni, hiányosságait kiküszöbölni. Ehhez, valamint véleményük szerint a jogsértés valós piaci hatásához képest a megállapított bírság összegét – mely több évi eredménnyel egyenlő – erősen túlzónak ítélik, főként, hogy célja kizárólag a „büntetés”, nem pedig a rendszer, vagy az élelmiszerbiztonság bárminemű jobbítása.

V.3. AZ ELJÁRÁS ALÁ VONT EGYEZSÉGI ELJÁRÁS KERETÉBEN TETT NYILATKOZATA²⁶⁵

242. Az előzetes álláspont kiadását követően, az eljáró versenytanács felhívására²⁶⁶ a MANOK-Növényorvos Kft. egyezségi eljárásban vett részt. Az egyezségi eljárás eredményeként az eljárás alá vont egyezségi nyilatkozatot tett, az előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan elismerve a jogsértő magatartást, ideértve a megállapított tényállást és annak jogi értékelését.

VI.

JOGI HÁTTÉR

243. A Tpv. 1. § (1) bekezdése szerint e törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint – a VI. Fejezetben szabályozott magatartások kivételével – a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepének (a továbbiakban együtt: vállalkozás) Magyarország területén tanúsított piaci magatartására, kivéve ha törvény eltérően rendelkezik. E törvény hatálya alá tartozik továbbá – az Európai Gazdasági Térségen kívül tanúsított II. és III. Fejezet szerinti magatartások kivételével – a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet.
244. A Tpv. 11. §-a szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztisztviselőnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a továbbiakban együtt:

²⁶⁵ VJ/20-100/2022.

²⁶⁶ VJ/20-96/2022.

megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A Tpv. 11. § (2) bekezdése alapján ez a tilalom vonatkozik különösen a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására; d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.

245. A Tpv. 13. §-a szerint nem esik a tilalom alá a megállapodás, ha csekély jelentőségű. Nem versenytársak közötti megállapodás esetén csekély jelentőségű a megállapodás [Tpv. 13. § (2) bekezdés b) pont], ha a megállapodást kötő feleknek a tőlük nem független vállalkozásokkal együttes piaci részesedése külön-külön az érintett piacok egyikén sem haladja meg a 2018. január 1. előtt hatályos szabályozás szerint a tíz százalékot, 2018. január 1. után hatályos szabályozás alapján a tizenöt százalékot.
246. A Tpv. 13. § (2b) bekezdése szerint a fenti küszöbértéket meg nem haladó piaci részesedésnek a megállapodás hatályának időtartama alatt, ha pedig az egy évnél hosszabb, minden naptári évben teljesülnie kell.
247. A Tpv. 13. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor nem alkalmazható az (1) bekezdés a versenytársak közötti olyan megállapodásra vagy összehangolt magatartásra, amelynek célja a verseny korlátozása, megakadályozása vagy torzítása, így többek között a vételi vagy eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározása, illetve a piac felosztása, ideértve a versenyeztetéssel kapcsolatos összejátszást.
248. A Tpv. 13. § (3) bekezdésének 2017. június 13-tól hatályos szabályai alapján a Tpv. *de minimis* szabályai alapján nem minősülnek csekély jelentőségűnek azok a nem versenytársak közötti megállapodások, amelyek közvetlenül vagy közvetve a vételi vagy az eladási árak rögzítésére irányulnak.
249. A Tpv. 16. §-a szerint a megállapodások meghatározott csoportjait a Kormány rendeletben mentesítheti a 11. §-ban foglalt tilalom alól. A Kormány a megállapodások csoportos mentesüléséről a törvény 17. §-ában foglalt szempontok figyelembevételével rendelkezhet.
250. A Tpv. 17. §-a szerint mentesül a 11. §-ban foglalt tilalom alól a megállapodás, ha
- a) az hozzájárul a termelés vagy a forgalmazás észszerűbb megszervezéséhez, vagy a műszaki vagy a gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet vagy a versenyképesség javulásához;
 - b) a megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz, illetve az üzletfélhez jut;
 - c) a gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg; és
 - d) nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.

251. A Tpvt. 20. §-a szerint annak bizonyítása, hogy a megállapodás a tilalom alól a 16. § vagy a 17. § alapján mentesül, azt terheli, aki a mentesülésre hivatkozik.
252. A Tpvt. 76. § (1) bekezdés e) pontja alapján az eljáró versenytanács megállapíthatja a jogsértés tényét, k) pontja alapján pedig bírságot szabhat ki.
253. Az eljáró versenytanács a Tpvt. 78. §-a alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. A Tpvt. 78. § (1b) bekezdése alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tizenhárom százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A Tpvt. 78. § (3) bekezdése alapján a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Ugyanezen § (5) bekezdése szerint ha a bírságot a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagja önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bírság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére.
254. A Tpvt. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, ha az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

VII.

JOGI ÉRTÉKELÉS

VII.1. AZ ALKALMAZANDÓ JOG

255. A Tpvt. 1. §-a alapján a törvény tárgyi hatálya alá az üzletszerű gazdasági tevékenység tartozik. A törvény alkalmazásában gazdasági tevékenység: nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében történő termelő, vagy szolgáltató tevékenység folytatása. Ezen törvényes feltételeknek azonban együttesen kell fennállniuk, bármelyikük hiánya esetén a gazdasági tevékenység nem állapítható meg. Versenyjogi értelemben tehát az tekinthető vállalkozónak, aki üzletszerű tevékenységét nyereség- vagy vagyonszerzés

céljából végzi.²⁶⁷ Megjegyzendő, hogy a piaci magatartás tanúsításának nem szükséges feltétele az, hogy annak eredményeként a vállalkozás nyereséghez (profithoz) jusson.²⁶⁸ A tárgyi hatály megállapítása során annak elemzése szükséges, hogy az eljárás alá vont által tanúsított magatartás piaci magatartásnak tekinthető-e, azaz rendelkezett-e a vállalkozás megfelelő autonómiával magatartása alakítása tekintetében.

256. Jelen ügyben az eljárás alá vont vállalkozás Magyarországon hivatalosan nyilvántartott, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, amely autonóm módon alakítja ki piaci, üzleti magatartását.
257. Az eljáró versenytanács utal arra, hogy ugyan a vizsgált időszak egészében – a III.3. fejezetben bemutatott ágazati előírások szerint – érvényesültek különös jogszabályi előírások, amelyek érintették a szolgáltatásnyújtás kereteit az érintett piacon, ugyanakkor ezen jogszabályi előírások nem vonták el a MANOK-Növényorvos Kft. döntési szabadságát az NGEÁ-hálózat kialakítása, feltételeinek meghatározása és működtetése során, így nem merül fel, hogy a vizsgálattal érintett magatartások ne lennének piaci magatartásnak tekinthetők.
258. Ebből következően a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás piaci magatartásnak tekinthető, így az eljárás alá vont magatartására kiterjed a Tpvt. tárgyi hatálya.
259. A Tpvt. területi hatálya kiterjed a vállalkozások Magyarország területén tanúsított piaci magatartására, illetve a külföldön tanúsított magatartásokra is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet.
260. A Gazdasági Versenyhivatal a jelen eljárásban az eljárás alá vont által Magyarország területén tanúsított magatartást vizsgálja, amelynek keretében Magyarországon működtetett növényvédelmi berendezések felülvizsgálatát végzi, így magatartásának hatásai Magyarországon érvényesülnek, erre tekintettel az eljárás alá vont magatartására kiterjed a Tpvt. területi hatálya.
261. A feltárt tényállás alapján 2016. április 1-től 2023. december 31-éig állapítható meg jogsértés, amely folyamatosnak tekinthető, ebből kifolyólag a Tpvt. 68. §-a szerinti korlátozás nem alkalmazható. Ennek alapján a Tpvt. időbeli hatálya kiterjed az eljárás alá vont magatartására.

²⁶⁷ Legf. Bír. Kf.II. 27.706/1997/3., VJ/228/1995.

²⁶⁸ VJ/83/1998.

VII.2. A GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL HATÁSKÖRE, ILLETÉKESSÉGE

262. A Tpvt. 44. § (2) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárást a Gazdasági Versenyhivatal folytatja le. A Gazdasági Versenyhivatal illetékességét a Tpvt. 45. §-a állapítja meg.
263. Az eljárás alá vont vállalkozás magatartására a Tpvt. 11. §-a alkalmazandó. Megjegyzendő mindazonáltal, hogy tekintettel a Tpvt. 11. §-ának és az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ.) 101. cikkének szövegezésbeli azonosságára, az eljáró versenytanács a Tpvt. 11. §-ba ütközés megítélésakor is figyelemmel van az EUMSZ. 101. cikkére és az ahhoz kapcsolódó joggyakorlatra.²⁶⁹

VII.3. ÉRINTETT PIAC

264. A versenykorlátozó célú megállapodások esetében az érintett piacot a megállapodásban részes felek magatartása határozza meg, amennyiben is versenyellenes tevékenységüket e piacra összpontosítják.²⁷⁰

²⁶⁹ A C-32/11. sz. Allianz Hungária Biztosító Zrt. és társai kontra GVH ügyben az Európai Bíróság 2013. március 14-én hozott ítéletének 15. pontja szerint a Kúria az alábbiak szerint foglalt állást az EUMSZ. 101. cikkének és a Tpvt. 11. §-ának viszonya kapcsán:

„A Legfelsőbb Bíróság először is megállapítja, hogy a Tpvt. 11. §-a (1) bekezdésének szövege szinte teljesen megegyezik az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésének szövegével, és a Tpvt. 11. §-ának értelmezése – amely rendelkezés a szóban forgó megállapodások tekintetében irányadó- a jövőben ugyancsak hatással lesz az EUMSZ. 101. cikk e tagállamban történő értelmezésére. E bíróság egyébiránt kiemeli, hogy nyilvánvaló érdek fűződik ahhoz, hogy az uniós jog rendelkezései vagy fogalmai egységes értelmezést kapjanak.”

vagy lásd még a C-542/14. sz. SIA VM Remonts és társa kontra Lett Versenytanács ügy 17. szakaszát:

„a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében egyértelmű európai uniós érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések elkerülése érdekében egységesen értelmezzék az uniós jogból vett rendelkezéseket vagy fogalmakat, függetlenül attól, hogy milyen körülmények között alkalmazzák őket (lásd különösen: 2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 20. pont; 2014. december 4-i FNV Kunsten Informatie en Media ítélet, C-413/13, EU:C:2014:2411, 18. pont; 2015. november 26-i Maxima Latvija ítélet, C-345/14, EU:C:2015:784, 12. pont).”

²⁷⁰ T-71/03. sz. Tokai Carbon kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [EBHT 2005., 10. o.] 90. pontja

265. Az Európai Bíróság²⁷¹ és a Gazdasági Versenyhivatal joggyakorlata²⁷² is azt támasztja alá, hogy a versenyhatóság az érintett piac meghatározása során jogosult azon termékek körét az érintett piacként meghatározni, amivel kapcsolatban a felek a megállapodást megkötötték. A Gazdasági Versenyhivatal és a bíróságok következetes gyakorlata értelmében az érintett piac meghatározása a versenykorlátozó célú megállapodások és összehangolt magatartások esetében jellemzően a csekély jelentőség megállapítása szempontjából bírhat relevanciával.
266. A jelen eljárásban a vizsgálat tárgyát a MANOK-Növényorvos Kft. által működtetett, jogszabály alapján kötelezően igénybe veendő növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység ellátása céljából alakult franchise rendszert megalapozó franchise-szerződésekben alkalmazott egyes szerződéses kikötések képezik, így – a III. fejezetben részletesen bemutatott körülmények és elemzés alapján – érintett termékpiacnak a jogszabály alapján kötelezően igénybe veendő növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység magyarországi piaca tekinthető.
267. Érintett földrajzi piacként Magyarország területe azonosítható, tekintettel arra, hogy az érintett tevékenység szabályozása országos, és a MANOK-Növényorvos Kft. által kialakított hálózat az ország egész területét lefedi.

²⁷¹ T-71/03, 74/03, 87/03, 91/03 egyesített ügy, 90. pont. In so far as Tokai alleges that the Commission erred in defining the worldwide market as being that for isostatic graphite in blocks and cut blocks, its plea is manifestly irrelevant. It is not the Commission which arbitrarily chose the relevant market but the members of the cartel in which Tokai participated who deliberately concentrated their anti-competitive conduct on unmachined products, that is isostatic graphite in blocks and cut blocks.), COMP/C.39181 ügy, 263. pont.[The Commission is entitled to base its description of the relevant market in cartel cases on the conduct of the participating undertakings. At paragraph 90 of its judgment in Tokai Carbon and others v Commission, (Joined Cases T-71/03, T-74/03, T-87/03 and T-93/03 Tokai Carbon and others v. Commission [2005] ECR I-10, paragraph 90.) the Court of First Instance states: “It is not the Commission which arbitrarily chose the relevant market but the members of the cartel in which [the Applicant] participated who deliberately concentrated their anti-competitive conduct on [the identified] products.” The Commission equally recalls that following the consistent jurisprudence of the Community courts (See for example Case T-38/02 Groupe Danone v Commission , [2005] ECR II -4407, paragraph 99, and Case T-48/02 Brouwerij Haacht NV v Commission, [2005] ECR II-5259, paragraph 58 and the jurisprudence cited in these paragraphs.) the Commission was, in the circumstances, under no duty to define the relevant market, given that the agreements or concerted practices in question were liable to affect trade between Member States and had as their object the restriction and distortion of competition within the common market.]

²⁷² A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 2023. 14.3. A megállapodással érintett piacot maguk a megállapodásban részes vállalkozások határolják be azzal, hogy versenyellenes magatartásukat tudatosan terjesztik ki a termékek, illetve szolgáltatások meghatározott körére. (Vj/3/2008.)

VII.3. AZ ÉRTÉKELÉS KERETEI

VII.3.1. MEGÁLLAPODÁS ÉS ÖSSZEHANGOLT MAGATARTÁS

268. A versenyjogi értékelés kapcsán leszögezendő, a vállalkozások közötti megállapodások, összehangolt magatartások versenyjogi megítélésének kiindulópontja azon követelmény, hogy a vállalkozások piaci döntéseiket önállóan hozzák meg, mellőzve a versenytársaikkal akarategységben tanúsított piaci magatartást. A piaci szereplőknek saját maguknak, önállóan kell kialakítaniuk a piacon általuk alkalmazott politikát, követett magatartást, s ez az elvárás meggátol minden közvetlen vagy közvetett kapcsolatot az egymástól független piaci szereplők között.
269. Versenyjogi szempontból nem akkor jön létre egy, a Tpvt. 11. §-ába ütköző megállapodás, ha azt a szerződő felek polgári jogi vagy társasági jogi alapon érvényesen aláírják, hanem akkor, amikor a megállapodásban rögzítettekre vonatkozóan a felek közötti akarategyezség megállapítható. A versenyjogi értelemben tiltott megállapodáshoz nem szükséges feltétel, hogy az polgári jogi vagy társasági jogi értelemben érvényes legyen, illetve az sem, hogy az bármilyen írásbeli formát öltön.²⁷³ Szükséges és egyben elegendő feltétel, ha az érintett felek akarategyezsége megállapítható, vagy a felek megállapodásra utaló magatartást tanúsítanak.
270. A versenyjog nemcsak a megállapodás révén, hanem az összehangolt magatartással megvalósuló versenykorlátozásokat is tiltja annak érdekében, hogy a versenykorlátozás tilalma a megállapodás szintjét (és formáját) el nem érő, de ugyanúgy tudatos versenykorlátozást magában hordozó összehangolt vagy egyeztetett magatartásokra is kiterjedjen. A versenyjog így tilalmazza a vállalkozások közötti koordináció azon fokát is, amely ugyan nem éri el a megállapodás szintjét, de a gyakorlatban a vállalkozások versenyt veszélyeztető kooperációját jelenti, a vállalkozások közötti együttműködés olyan formáját, amely a verseny, a verseny kockázatainak (azok egy részének) helyébe lép (szándékozik lépni).
271. A versenyjogi gyakorlat szerint *„a vállalkozások magatartása egymástól való függetlenségének követelménye kizár minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatot a piaci szereplők között, amelynek célja vagy hatása a versenytársak piaci magatartásának befolyásolása, vagy a saját maga által követendő magatartás feltárása a versenytársak előtt. A kartellmagatartások (megállapodás, összehangolt magatartás, döntés) az egyeztetés révén kizárják a piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanságot. Így a vállalkozások közötti kapcsolatfelvétel célja, vagy hatása, a vállalkozások piacon tanúsított magatartásának összehangolása, kizárja a vállalkozások által követett magatartások*

²⁷³ Lásd például Fővárosi Ítélet 2.Kf.27.564/2007/18. számú ítéletét, vagy a Törvényszék T-41/96. sz. Bayer kontra Európai Bizottság ügyben 2000. október 26-án hozott ítéletét, T-49/02-T-51/02. sz. Brasserie Nationale SA és társai kontra Európai Bizottság ügyben 2005. július 27-én hozott ítéletét.

*autonóm, egymástól függetlenül tanúsított, spontán, párhuzamos jellegének a megállapíthatóságát.*²⁷⁴

272. Ha egy vállalkozás versenytársai előtt felfedi az általa a piacon a jövőben tanúsítandó magatartást (pl. alkalmazni kívánt árait, felmerült költségeit, kapacitásait, ügyfélállományára vonatkozó egyéb adatokat stb.) és versenytársait – jövőbeni magatartásuk befolyásolása céljából – ugyanezen magatartásra buzdítja, észszerűen feltételezheti, hogy versenytársai az általa közölt információknak megfelelő magatartást fognak tanúsítani, vagy legalábbis figyelembe fogják venni azokat a piacon követett magatartásuk meghatározásakor. Mindez azt eredményezi, hogy az érintett vállalkozások a verseny kockázatai helyébe a köztük lévő kooperációt léptetik.
273. Végezetül megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy nincs kiemelt jelentősége, hogy a vállalkozások által tanúsított magatartások megállapodásnak vagy összehangolt magatartásnak minősülnek-e, azaz nem a vállalkozások által tanúsított magatartás formája a döntő tényező, hanem annak tartalma. Ezzel kapcsolatban utal az eljáró versenytanács a következő ítéleti megállapításra: „Így az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy noha az EK 81. cikk megkülönbözteti az „összehangolt magatartás” fogalmát a „vállalkozások közötti megállapodás”, illetve a „vállalkozások társulásai által hozott döntés” fogalmától, ezt azért teszi, hogy az e rendelkezésben szereplő tilalmakat a vállalkozások piaci magatartása összehangolásának különböző formáira kiterjessze (lásd különösen: *Imperial Chemical Industries kontra Bizottság ítélet*, 48/69, EU:C:1972:70, 64. pont; *Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet*, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 112. pont; *Asnef-Equifax és Administración del Estado ítélet*, EU:C:2006:734, 32. pont), és így elkerülje, hogy a vállalkozások kivonhassák magukat a versenyszabályok hatálya alól kizárólag azon forma miatt, amelyben e magatartást egyeztetik.”²⁷⁵ Hasonlóképpen, a Versenytanács következetes gyakorlata szerint „[e]gy magatartás megítélése nem függ attól, hogy az megállapodás vagy összehangolt magatartás, vagy mindkettő eredményeként alakult-e ki.”²⁷⁶

VII.3.2. A VÁLLALKOZÁSOK FÜGGETLENSÉGE

274. A versenyjogban vállalkozásnak minősül minden gazdasági tevékenységet folytató jogalany, függetlenül jogállásától és finanszírozási módjától. Az eljárás alá vont vállalkozás, gazdasági tevékenységét figyelembe véve, versenyjogi értelemben kétségtől vállalkozásnak minősül.

²⁷⁴ A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.798/2006/7. sz. ítélete a VJ/74/2004. sz. ügyben.

²⁷⁵ C-382/12. P Mastercard és társai kontra Európai Bizottság ügyben 2014. szeptember 11-én hozott ítélet ECLI:EU:C:2014:2201, 62-63. pontok

²⁷⁶ Ld. a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv-t.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 2023, 11.1. pont (VJ/145/2001.)

275. A versenykorlátozó megállapodások tilalma kiterjed az egymással horizontális viszonyban lévő (versenytárs) vállalkozások, valamint a vertikális viszonyban álló vállalkozások közötti magatartásokra is. A tilalom ugyanakkor csak az egymástól független vállalkozások közötti megállapodásokra vonatkozik, mivel potenciálisan csak ennek lehet versenyellenes célja vagy hatása.
276. A vállalkozások egymástól való függetlensége a Tpv. 15. §-a alapján értékelendő, miszerint nem függetlenek az egy vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások, valamint azok a vállalkozások, amelyeket ugyanazok a vállalkozások irányítanak.
277. Jelen versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont vállalkozás és franchise rendszerbe tartozó partnerei között létrejött megállapodást vizsgálja. Ezen partnerek az eljárás alá vont vállalkozástól függetlenek, így a megállapodás független vállalkozások között jött létre.
278. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a közérdek védelme nem indokolja, hogy a versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont franchise rendszerbe tartozó partnereire is kiterjedjen. A prevenció szempontjából elegendő a versenykorlátozó gyakorlatokat kezdeményező és meghatározó, a franchise rendszert kialakító vállalkozás magatartásának vizsgálata és marasztalása, amely a jelen ügyben a MANOK-Növényorvos Kft.-t jelenti. A franchise rendszerben részt vevő – ebből következően az eljárás alá vonthoz képest a franchise rendszer kialakítása szempontjából aszimmetrikus viszonyban lévő – jogbérletbe vevők egyikének a magatartása sem tekinthető olyan súlyúnak és intenzitásúnak, amely indokolta volna az eljárásba ügyfélként történő bevonásukat.

VII.3.3. A CÉL ALAPÚ JOGSÉRTÉSEK FOGALMA ÉS A VERTIKÁLIS MEGÁLLAPODÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

279. A „cél általi” versenykorlátozás fogalmát csak a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos típusaira lehet alkalmazni, amelyek a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy nem szükséges a hatásaik vizsgálata. A cél általi versenykorlátozás fogalmát megszorítóan kell értelmezni.²⁷⁷
280. Bár a vertikális megállapodások természetüknél fogva gyakran kevésbé károsak a verseny szempontjából, mint a horizontális megállapodások, bizonyos körülmények között azonban különösen magas korlátozó potenciállal is rendelkezhetnek, így az a körülmény, hogy valamely megállapodás vertikális megállapodásnak minősül, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy „cél általi” versenykorlátozást valósítson meg.²⁷⁸

²⁷⁷ Id. 2015. november 26-i Maxima Latvija ítélet, C-345/14, EU:C:2015:784, 18. pont; 021. november 18-i Visma Enterprise ítélet, C-306/20, EU:C:2021:935, 60. pont.

²⁷⁸ Id. C-306/20 sz. „Visma Enterprise” SIA-ügyben 2021. november 18-án hozott ítélet [ECLI:EU:C:2021:935] 61. pontját.

281. Az annak meghatározásához szükséges lényeges jogi kritérium, hogy valamely – akár horizontális, akár vertikális – megállapodás tartalmaz-e „cél általi versenykorlátozást”, annak megállapításában áll, hogy az ilyen megállapodás önmagában elegendő károssági fokot mutat a verseny tekintetében.²⁷⁹
282. Annak értékelése érdekében, hogy e feltétel teljesül-e, e feltétel rendelkezéseinek tartalmát és az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi háttérrel kell megvizsgálni, amelybe e kritérium illeszkedik. E háttér értékelése keretében figyelembe kell venni továbbá az érintett termékek vagy szolgáltatások jellegét, valamint az érintett piac vagy piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit is.²⁸⁰
283. A magatartás gazdasági és jogi összefüggéseinek elemzése ugyanakkor arra korlátozódhat, ami feltétlenül szükségesnek bizonyul a cél általi versenykorlátozás fennállásának megállapításához.²⁸¹
284. A megállapodás végrehajtásának módja is felfedheti a versenykorlátozó célt, még ha a megállapodás nem is tartalmaz erre utaló kifejezett rendelkezést.²⁸² A résztvevők szándékára vonatkozó bizonyíték nem szükséges feltétel. Egy versenykorlátozó céllal rendelkező megállapodás akkor is tiltott, ha a megállapodásban részes felek vagy azok egyike soha nem szándékozott azt betartani, vagy végrehajtani.²⁸³
285. A joggyakorlat alapján versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét. Ilyen magatartásnak minősül például az áröngzítés, a piacfelosztás vagy a kibocsátás korlátozása, hiszen ezen magatartások az erőforrások nem megfelelő elosztását eredményezik és csökkentik a fogyasztói jólétet.²⁸⁴

²⁷⁹ 2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 43. pont; 2021. november 18-i Visma Enterprise ítélet, C-306/20, EU:C:2021:935, 61. pont; 2023. június 29-i Super Bock Bebidas SA ítélet, C-211/22, ECLI:EU:C:2023:529, 34. pont.

²⁸⁰ 2023. június 29-i Super Bock Bebidas SA ítélet, C-211/22, ECLI:EU:C:2023:529, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

²⁸¹ 2016. január 20-i Toshiba Corporation kontra Bizottság ítélet, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 29. pontja.

²⁸² Lásd az Európai Bizottságnak az EK Sz. 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló iránymutatásának (a továbbiakban: 101. (3) iránymutatás) 22. pontját.

²⁸³ C-209-215. és 218/78. sz. egyesített ügyek Van Landewyck kontra Bizottság [EBHT. 1980., 3125. o.]; T-304/02. sz. ügy Hoek Loos NV kontra Bizottság [EBHT. 2006., II-1887. o.]; 56. és 58/64. sz. ügy Consten and Grundig kontra Bizottság [EBHT. 1966., 299. o.]; C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P-C-252/99. P. és C-254/99. P. sz. egyesített ügyek, Limburgse Vinyl Maatschappij NV (LVM) és mások kontra Bizottság [EBHT 2002., I-8375. o.] 509. pont; T-39/92. és T-40/92. sz. egyesített ügyek, Groupement des cartes bancaires "CB" et Europay International SA kontra Bizottság, [EBHT 1994., II-49. o.] 87. pont;

²⁸⁴ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv-t.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 2023; 11.46.

286. A Tpv. 16. §-a szerint a megállapodások meghatározott csoportjait a Kormány rendeletben mentesítheti a 11. §-ban foglalt tilalom alól.
287. A vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 205/2011. (X. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Régi Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet), illetve a 2022. szeptember 1-től hatályos, a vertikális megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló 306/2022. (VIII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Új Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet, illetve együtt Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet) 2. § (1) bekezdése szerint a vertikális korlátozást tartalmazó vertikális megállapodás mentesül a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó, a Tpv. 11. §-ában meghatározott tilalom alól. A Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § a) pontja szerint a mentesülés nem alkalmazható arra a vertikális megállapodásra, amelynek célja közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a megállapodásban részt vevő vállalkozások ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt a vevő lehetőségeinek korlátozása az általa alkalmazott eladási ár meghatározásában, ide nem értve a szállító lehetőségét legnagyobb vagy ajánlott eladási ár meghatározására, feltéve, hogy az nem eredményez – a megállapodásban részt vevő vállalkozások bármelyike általi nyomásgyakorlás vagy ösztönzés következményeként – rögzített vagy legkisebb eladási árat. A Régi Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § b) pontja szerint továbbá a mentesülés nem alkalmazható arra a vertikális megállapodásra sem, amelynek célja közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a megállapodásban részt vevő vállalkozások ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt annak korlátozása, hogy a vevő milyen területen – ide nem értve a telephelyére vonatkozó esetleges korlátozás lehetőségét –, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a megállapodás szerinti terméket vagy szolgáltatást, kivéve ba) a szállító számára fenntartott vagy a szállító által egy másik vevőnek juttatott kizárólagos területen vagy kizárólagos ügyfélcsoportnak történő aktív értékesítés korlátozását. Hasonlóképpen, az Új Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdés b) pontja szerint a mentesülés nem alkalmazható arra a vertikális megállapodásra sem, amelynek célja közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a megállapodásban részt vevő vállalkozások ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt – amennyiben a szállító kizárólagos forgalmazási rendszert működtet – annak a területnek vagy azoknak vevőknek a korlátozása, ahol vagy akiknek a kizárólagos forgalmazó a szerződés szerinti termékeket vagy szolgáltatásokat aktívan vagy passzívan értékesítheti, kivéve a szállító számára fenntartott vagy a szállító által legfeljebb öt másik kizárólagos forgalmazó számára kijelölt területen vagy vevőcsoport számára történő, a kizárólagos forgalmazó és közvetlen vevői általi aktív értékesítés korlátozását.

VII.3.4. A FRANCHISE-MEGÁLLAPODÁSOK VERSENYJOGI VONATKOZÁSAI

288. A franchise-szerződések önmagukban nem ellentétesek a versennyel, e szerződéseknek a Tpv. 11. § (1) bekezdésével való összeegyeztethetősége nem dönthető el absztrakt módon,

annak jogszerűsége az adott szerződés rendelkezéseitől és gazdasági összefüggéseitől függ.²⁸⁵

289. A franchise-megállapodások védjegyekkel vagy megjelölésekkel, valamint áruk felhasználására és forgalmazására, illetve szolgáltatásnyújtásra szolgáló know-how-val kapcsolatos szellemi tulajdonjogokra vonatkozó licenciákat tartalmaznak. A szellemi tulajdonjogok licenciába adásán túl a jogbérletbe adó a jogbérletbe vevő részére általában kereskedelmi vagy technikai segítséget is nyújt a megállapodás időtartama alatt. A licencia és a segítségnyújtás elválaszthatatlan elemei a franchise tárgyát képező üzleti módszerek. A franchise-adó részére a franchise-vevő általában franchise-díjat fizet az adott üzleti módszer használatáért. A franchise lehetővé teszi a franchise-adó számára, hogy termékeit – korlátozott mértékű beruházással – egységes hálózaton keresztül forgalmazza. Az üzleti módszer szolgáltatásán felül a franchise-megállapodások általában a forgalmazott termékre vonatkozó különböző vertikális korlátozások kombinációit tartalmazzák, így különösen szelektív forgalmazást és/vagy versenytilalmat.²⁸⁶
290. A franchise-megállapodások útján felállított forgalmazási rendszerek adott esetben tartalmazhatnak vertikális korlátozásokat, a franchise rendszerek működéséhez feltétlenül szükséges rendelkezések azonban a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalom hatályán kívül esőnek tekinthetők.²⁸⁷
291. A franchise-megállapodásokban foglalt vertikális korlátozások értékelésére az adott franchise-megállapodás jellegéhez legszorosabban kapcsolódó forgalmazási rendszerre alkalmazandó szabályok felhasználásával kerül sor, így a kizárólagos forgalmazásra vonatkozó elvek alapján kell értékelni az olyan franchise-megállapodásokat, amelyek nem hoznak létre zárt hálózatot, azonban területi kizárólagosságot adnak, továbbá védelmet biztosítanak a többi jogbérletbe adó általi aktív értékesítésekkel szemben.²⁸⁸
292. A Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 2. § (3) bekezdése alapján az (1) bekezdés szerinti mentesülés kiterjed a szellemi tulajdonjogoknak a vevőre történő átruházására vagy a szellemi tulajdonjogi oltalom tárgyának vevő általi hasznosítására vonatkozó rendelkezést tartalmazó vertikális megállapodásra, feltéve, hogy az ilyen rendelkezés

²⁸⁵ Pronuptia de Paris GmbH kontra Pronuptia de Paris Irmgard Schillgallis ügyben 1986 január 28-án hozott ítélet [ECLI:EU:C:1986:41] 27. pontja.

²⁸⁶ A vertikális korlátozásokról szóló bizottsági iránymutatás (165) bekezdés.

²⁸⁷ Lásd a C-32/11. sz. Allianz Hungária Biztosító Zrt. és társai kontra Gazdasági Versenyhivatal ügyben 2013. március 14-én hozott ítélet [ECLI:EU:C:2013:160] 15. pontját

Lásd ehhez kapcsolódóan pl.: a 161/84. sz. Pronuptia-ügyben 1986. január 28-án hozott ítélet [ECLI:EU:C:1986:41] 33. pontját, valamint a vertikális korlátozásokról szóló bizottsági iránymutatás (166) bekezdését.

²⁸⁸ A vertikális korlátozásokról szóló bizottsági iránymutatás (167) bekezdés.

- a) nem az érintett megállapodás elsődleges tárgyát képezi,
- b) közvetlenül a termékeknek vagy a szolgáltatásoknak a vevő vagy annak ügyfelei által történő felhasználásához, eladásához vagy viszonteladásához kapcsolódik, valamint
- c) a szerződés szerinti termék vagy szolgáltatás tekintetében nem tartalmaz az e rendelet alapján nem mentesülő korlátozással azonos célú versenykorlátozást.

293. A Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 2. § (3) bekezdése alapján így a rendelet (1) bekezdés szerinti mentesülés kiterjed a franchise szerződések alapján a jogbérletbe vevő és a jogbérletbe adó között létrejött jogviszony alapján folytatott gazdasági tevékenységre, illetve szolgáltatásnyújtásra is, kivéve a kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében megállapított 30%-os piaci részesedés feletti részesedés, továbbá a különösen súlyos korlátozások miatt nem mentesülő megállapodások és a nem mentesülő korlátozások esetén.

VII.4. A VIZSGÁLT MAGATARTÁSOK ÉRTÉKELÉSE

VII.4.1. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT.-NEK A MŰKÖDÉSI TERÜLET FELOSZTÁSÁRA VONATKOZÓ MAGATARTÁSA ÉRTÉKELÉSE – TPVT. 11. § (2) BEKEZDÉS D) PONT

294. Az eljáró versenytanács az alábbiakban azt értékeli, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. által az NGEÁ-rendszer keretében alkalmazott, területi korlátozásokkal kapcsolatos magatartása megvalósította-e a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontja szerinti tényállást, megsértve ezzel a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
295. Az NGEÁ-rendszer működésére vonatkozó, a franchise szerződések fent bemutatott rendelkezéseiben testet öltő szabályozás Magyarország területét az egyes partnerekhez rendelt működési területekre osztotta a franchise-partnerek között. A franchise-partnerek főszabályként csak a saját működési területükön lévő, felülvizsgálattal érintett növényvédő eszközökre vonatkozó megrendeléseket teljesíthették, a területükön kívül elhelyezkedő eszközök felülvizsgálatának elvégzésére – erre vonatkozó, jóváhagyott partnerátvételi kérelem hiányában – nem voltak jogosultak. A franchise-partnerek kivételes esetben láthatták el a saját működési területükön kívül található eszközök mérését, felülvizsgálatát.
296. A franchise-szerződésekben szereplő rendelkezések az ellátási területen kívüli eljárás minden esetére azonnali felmondási jogot biztosítottak a MANOK-Növényorvos Kft. részére. Ezt megerősíti a MANOK-Növényorvos Kft. kapcsolódó nyilatkozata is.²⁸⁹ E tilalom a vizsgált időszakban valamennyi franchise-szerződésben szerepelt.
297. A franchise-partnerek működési területen kívüli szolgáltatásnyújtásának 2020-ig nem volt szabályozott eljárásrendje a franchise-hálózaton belül, így a jogbérletbe vevők és az NGEÁ Igazgatósága eseti alapon kezelték azokat az eseteket, amikor valamely jogbérletbe vevő a

²⁸⁹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

számára kijelölt működési területen kívül kívánt kiszolgálni egy megrendelőt. Ebből kitűnik az is, hogy e szabályok érvényesítésére az eljárás alá vont aktívan lépéseket is tett.

298. 2020-ban a franchise-szerződések módosításával és az ún. „partnerátvételi rendszer” igazgatói utasítással történő bevezetésével azonban a MANOK-Növényorvos Kft. új eljárásrendet vezetett be az esetleges területen kívüli szolgáltatásnyújtással kapcsolatos kérdések szabályozása érdekében. A franchise-partnerek az igazgatói utasításban foglaltak kötelező erejét a rendelkezésre álló adatok alapján nem kifogásolták, és azt saját magatartásukkal, valamint az általuk kialakított gyakorlattal jóváhagyólag elismerték.
299. A MANOK-Növényorvos Kft. által a franchise-partnerek részére 2020. március 10-én 14 óra 9 perckor küldött „Tájékoztató partner átadásról” tárgyú e-mail²⁹⁰ törzsszövegében továbbá arra kérte a jogbérletbe vevőket, hogy amíg az eljárásrend (a későbbi partnerátvételtől szóló igazgatói utasítás) el nem készül, addig ne szolgáljanak ki az ellátási területükön kívül megrendelőket. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint ez az átmeneti időszak 2020. május 1-ig tartott, ugyanakkor nem ellenőrizték a kérés betartását,²⁹¹ továbbá a jelen eljárás sem tárt fel ezzel kapcsolatos bizonyítékot.
300. 2020. május 1-től ahhoz, hogy a franchise-partner működési területén kívül eljárhasson, minden esetben az átadó franchise-partner és az NGEÁ Igazgatóságának jóváhagyása is szükséges volt.
301. Az ún. partnerátvétel megakadályozása – mind formai, mind pedig tartalmi okból – több ponton lehetséges volt ezen eljárásrend szerint:
- i. a partnerátadó franchise-partner az adott kérvényhez való hozzájárulását indok nélkül megtagadhatta;
 - ii. az NGEÁ Igazgatóság köteles volt elutasítani a kérelmet, amennyiben nem helyes formában, és / vagy hiányos tartalommal került beküldésre, és / vagy az indoklást az Igazgató és az Igazgatóhelyettes együttesen nem tartották elfogadhatónak.
302. A „partnerátvételtől” szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás vonatkozó rendelkezései teljes döntési szabadságot adtak azon franchise-partner részére, amelynek kijelölt területéhez az adott ügyfél tartozik, a tekintetben, hogy az ügyfelet más franchise-partner kiszolgálhatja-e vagy sem. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy a jóváhagyás megtagadását az ügyfél-átadásra felkért franchise-partner (amely jogbérletbe vevő működési területéhez tartozik az adott ügyfél) nem volt köteles megindokolni. A kialakított partnerátvételi szabályozás alapján továbbá az érintett, átadó

²⁹⁰ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 10. pontja.

²⁹¹ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 3. kérdés.

franchise-partner mellett az NGEÁ Igazgatósága is meg tudta akadályozni a partnerátvételt a franchise rendszeren belül.

303. A franchise-hálózat szabályozása, tehát a franchise szerződésekben foglalt, a IV.3. fejezetben bemutatott kikötés nem tett különbséget a területi kizárólagosság vonatkozásában a tekintetben, hogy az adott jogbérletbe vevő aktívan eljár-e a működési területén kívüli ügyfél megszerzése érdekében (aktív értékesítés területi korlátozása), vagy a működési területén kívüli megrendelő maga kereste-e meg a szolgáltatás igénybevétele érdekében a nem illetékes jogbérletbe vevőt (passzív területi korlátozás). A vonatkozó szerződési kikötés mindkét esetkörben tiltotta a területen kívüli szolgáltatásnyújtást, tehát a jogbérletbe vevő akkor sem volt jogosult automatikusan kiszolgálni egy ügyfelet, ha esetleg az ügyfél saját maga kezdeményezte nála a növényvédelmi felülvizsgálatot. A feltárt bizonyítékok alapján ezen tilalmat a franchise partnerek is a passzív értékesítésre is kiterjedő korlátozásként értelmezték, amelyet jól példáz a 134. és a 147. pontokban bemutatott két levelezés is, amely szerint több jogbérletbe vevő elutasította náluk jelentkező, ám a részükre rendelt területen kívül működő vállalkozások megkeresését permetezőgépfelülvizsgálat elvégzésére.
304. A franchise-partnerek így nem csak az illetékességi területükön kívüli aktív ügyfél-akvizitálástól voltak eltiltva, hanem a passzív értékesítéstől történő eltiltás – ezáltal **abszolút területi korlátozás**²⁹² – is érvényesült, az ez alóli mentesüléshez pedig külön engedélyért kellett folyamodni a MANOK-Növényorvos Kft. keretében működő NGEÁ Igazgatósághoz, valamint a másik, érintett franchise-partnerhez.
305. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy 2020. december 1-jétől az a jogbérletbe vevő, amely a franchise-hálózat szabályzatában kikötött (a passzív értékesítésre is kiterjedő) értékesítési korlátozás ellenére az átadó franchise-partner, valamint az NGEÁ Igazgatóságának jóváhagyása nélkül kiszolgált olyan ügyfelet, amely saját maga kereste meg a növényvédelmi gép felülvizsgálata iránti szolgáltatás igénybevétele céljából (adott esetben kifejezetten erre irányuló ügyfélszerzési aktivitás nélkül), az NGEÁ-hálózat szabályozása alapján az alábbi szankciókkal volt sújtható:
- i. a jogbérletbe vevő az Igazgatóság részére a vizsgálati díj²⁹³ 100%-át volt köteles megfizetni, úgy, hogy az Igazgatóság a vizsgálatot végző franchise partner havi fizetendő franchise díját adott összeggel megemelte, mellyel párhuzamosan a szabálysértés okán befolyó vizsgálati díjak 70%-ának megfelelő összeget levonta a károsult franchise-partner havi fizetendő franchise díjából;

²⁹² Id. 56/64. és 58/64. sz. Consten és Grundig ügyben 1966. július 13-án hozott ítéletet (EBHT 1966., 429. o.)

²⁹³ A központi díjszabás szerinti vizsgálati alapidő, mely nem tartalmazza a kiszállási díjat, a kitelepülési díjat és a további szolgáltatások és alkatrészek díjait.

- ii. a MANOK-Növényorvos Kft. a franchise szerződésekben szereplő kikötések (a szerződések 16.3. bekezdés (i) pontja) alapján a franchise szerződést egyoldalúan és azonnali hatállyal jogosult volt felmondani.
306. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint két esetben került sor arra, hogy a franchise-partnerek a területi szabályokat megszegték (lásd jelen határozat 155. – 157. pontjait).
307. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a franchise-partnerek között több alkalommal konfliktust jelentett a működési területen kívüli ügyfélkiszolgálás. A vizsgálat által feltárt elektronikus levelezés alapján az AGRO-SZUPPORT Kft. franchise-partnerben például az az elvárás fogalmazódott meg, hogy akkor jár el helyesen, ha a működési területén kívüli franchise-partnerek megkeresését elutasítja ([SZEMÉLYES ADAT]: „[e]ngem is megkeresett már több barátom más megyéből, hogy vizsgáztassuk le a gépét. Én az ilyen megkereséseket mindig elhárítottam.”).²⁹⁴ Ilyen elvárásra utal a Négy Pecsét Kft. által küldött e-mail is, melyben [SZEMÉLYES ADAT], a Négy Pecsét Kft. ügyvezetője úgy nyilatkozik, hogy több, a működési területén kívülről érkező megkeresését is átirányított az adott ügyfelek tekintetében illetékes Dráva Jet Kft.-hez („[n]agyon sok megkeresést kaptam Somogy megyéből az elmúlt két évben. Két baráti család kivételével mindenkit átirányítottam a Dráva-Jet-hez, szerintem helyesen tettem.”).²⁹⁵
308. A vizsgálat továbbá olyan irati bizonyítékot is fellelt, amelyből kitűnik, hogy az NGEÁ Igazgatósága kezdetben formai okokból nem engedélyezte az ügyfélnek az adott franchise-partner működési területén kívül történő kiszolgálását.²⁹⁶ A partnerátvétel ebben az esetben a MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint azonban végül teljesült, mivel a formai okból hibás partnerátvételi kérelmet minden esetben előbb vagy utóbb javították a franchise partnerek,²⁹⁷ azaz a formai okból történő elutasítás sosem volt végleges.
309. Az eljáró versenytanács szerint további korlátozást jelentett a területen kívüli passzív értékesítés szempontjából, hogy a „partnerátvételtől” szóló 1/2020. számú igazgatói utasítás 2. módosításának hatálybalépését követően (2020. december 1. napjától) az a franchise-átvevő, amely a működési területén kívül telephellyel rendelkező ügyfelet kívánt kiszolgálni, az átadó franchise-partnernek a vizsgálati díj 25%-át köteles volt megfizetni, oly módon, hogy az NGEÁ Igazgatósága az átadó állomás havi fizetendő franchise-díját a megadott összeggel csökkentette, míg ugyanezzel az összeggel a vizsgálatot végző állomás

²⁹⁴ Id. jelen határozat 134. pontját.

²⁹⁵ VJ/20-33/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. bizonyíték-összefoglaló 23. pontja.

²⁹⁶ Jelen határozat 144. pontja.

²⁹⁷ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 12. kérdés.

franchise díját megemelte. Ez a szabályozás szintén csökkentette a franchise-partnerek azirányú érdekeltségét, hogy ellátási területükön kívüli ügyfeleket szolgáljanak ki.

310. Az eljáró versenytanács végül kiemeli, hogy a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú igazgatói utasítás 2. oldal 6. bekezdése alapján a fent ismertetett partnerátvétel esetén az átvevő franchise-partner a MANOK-Növényorvos Kft. által előírt árlistában szereplő árakat volt köteles alkalmazni.²⁹⁸ Ezáltal az az ügyfél, aki a saját választása szerint az ellátási területén kívüli franchise-partnertől kívánta igénybe venni a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló szolgáltatást, elesett az esetleges árkedvezmény megszerzésének lehetőségétől. A jelen fejezetben tárgyalt területi korlátozás és a jelen határozat következő fejezetében értékelt árrögzítés együttes alkalmazása így az adott ügyfél választási szabadságát korlátozta, amely a megállapodás versenykorlátozó jellegét erősíti.
311. A fentiek alapján tehát az NGEÁ-hálózatot alkotó franchise szerződésekben szereplő, valamint a partnerátvételi kérelem szabályozásával kapcsolatos utasításokban alkalmazott kikötésekben megvalósuló megállapodás alapján a franchise partnerek a vizsgált időszakban komoly korlátozásokkal és szankciók lehetőségével szembesültek akkor, amikor a számukra a franchise szerződésben meghatározott területen kívül kívántak szolgáltatást nyújtani úgy, hogy az érintett ügyfelek maguk vették fel a kapcsolatot az érintett jogbérletbe vevővel.
312. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fentiek alapján az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazandó területi felosztásra vonatkozó, a jogbérleti szerződésekben foglalt kikötések, valamint a jogbérletbe vevők működési területükön kívül történő eljárás esetén alkalmazandó, a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás és annak későbbi módosításai útján bevezetett, a passzív értékesítést is tiltó területi korlátozás a Tpvt. 11. § (2) bekezdés d) pontjába ütköző módon piacfelosztást valósított meg.
313. A joggyakorlat alapján versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét. Ilyen magatartásnak minősül például az árrögzítés, a piacfelosztás vagy a kibocsátás korlátozása, hiszen ezen magatartások az erőforrások nem megfelelő elosztását eredményezik és csökkentik a fogyasztói jólétet.²⁹⁹ Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált, a passzív értékesítés tilalmára kiterjedő területi felosztás mint piacfelosztás is a joggyakorlatba illeszkedő módon cél szerinti jogsértésnek minősül, különös tekintettel a MANOK-Növényorvos Kft.-nek a vizsgált időszakban fennállt jelentős piaci részesedésére, a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának piacát

²⁹⁸ Id. részletesen a jelen határozat következő fejezetét.

²⁹⁹ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései, 2023, 11.46.; Európai Unió Bírósága, C-172/14. sz. ügy, (ING Pensii); ECLI:EU:C:2015:484, 32.

jellemző rugalmatlan keresleti viszonyokra, a franchise-szerződésekben és a partnerátvételtől szóló igazgatói utasításban foglalt kikötések tartalmára.

314. A MANOK-Növényorvos Kft. az élénkülő keresleti, és ennek következményeként élénkülő kínálati viszonyok hatására továbbá 2020 májusától igyekezett erősíteni a franchise-partnerek részére biztosított területi kizárólagosságot a partnerátvételi rendszer bevezetésével, amely szintén a verseny korlátozására irányuló objektív törekvést tükröz.
315. Jelen ügyben a megállapodások és egyeztetések tartalmát megvizsgálva az eljáró versenytanács szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy az eljárás alá vont nyilvánvaló törekvése volt az NGEÁ-rendszerben részt vevő vállalkozások között a verseny korlátozása; ennek keretében pedig annak biztosítása, hogy az egyes felülvizsgáló állomások egymás területén ne nyújtsanak szolgáltatást, még akkor sem, ha nem lépnek fel aktívan a területen kívüli ügyfelek megszerzése érdekében. Ezt plasztikusan szemléltetik a tényállásban bemutatott e-mailek is.
316. Normál piaci körülmények között az NGEÁ-hálózat tagjai versengő ajánlatokat tudtak volna tenni a lehetséges ügyfeleknek – akár az árak, akár a szolgáltatás egyéb tényezői szempontjából –, amelyre a jelen fejezetben értékelt magatartás miatt nem volt lehetőségük, hiszen komoly szankciókkal szembesülhettek akkor, ha a szerződésben kikötött területen kívül működő ügyfeleknek nyújtottak szolgáltatást (még akkor is, ha ezen ügyfeleket nem aktívan keresték, hanem az ügyfél részéről érkező kéréseket kezelték). A passzív értékesítés tilalmára is kiterjedő területi védelem ezért azt eredményezte, hogy az egyes jogbérletbe vevők nem versenyeztek az ügyfelekért, mivel minden lehetséges ügyfél csak a területi alapon kijelölt franchise partnerhez fordulhatott a permetezőgép felülvizsgálat elvégzése kapcsán, függetlenül attól, hogy a kínált kondíciók és a szolgáltatásnyújtás minősége vagy egyéb szempontok alapján – a piacfelosztás hiányában – megfontolta volna-e a franchise rendszerbe tartozó más vállalkozás igénybevételét.
317. Lényeges, hogy e korlátozást egy új, fejlődésben lévő piacon tanúsította egy mindvégig jelentős piaci részesedésű (kezdetben monopol helyzetben lévő) vállalkozás, amely szintén erősíti, hogy a magatartás a verseny szerkezetére káros volt.
318. Az eljáró versenytanács már e ponton is rögzíti, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. e fejezetben értékelt, a passzív értékesítés korlátozását megvalósító magatartása a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdés b) pontja alapján különösen súlyos korlátozásnak tekinthető, amelyre a célzatos jogsértés megállapítása körében az eljáró versenytanács szintén figyelemmel van.
319. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a versenykorlátozó magatartás 2016. április 1. napjától – így az első franchise-szerződés megkötésének időpontjától – kezdődően 2023. december 31-éig fennállt, tekintettel a jogbérleti szerződések 16.3. bekezdés (i) pontjában foglalt általános tilalomra. Az eljáró versenytanács jelzi azt is, hogy 2020. március 10.

napjától³⁰⁰ – a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú igazgatói utasítás bevezetéséről szóló tájékoztató e-mail³⁰¹ keltének időpontjától – az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazott területi korlátozás versenykorlátozó jellege és így a versenykorlátozás súlya tovább erősödött.

320. Az eljáró versenytanács rögzíti azt is, hogy a rendelkezésre álló irati bizonyítékok alapján – így különösen az NGEÁ Igazgatósága és a megrendelők közötti levelezés³⁰² tartalma szerint – az NGEÁ Igazgatósága ténylegesen nem tiltotta meg, hogy az ügyfél adott esetben az általa kiválasztott, ugyanakkor az általa megjelölt „telephelyétől” eltérő működési területtel rendelkező franchise-partnertől vegye igénybe a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló szolgáltatást. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint továbbá nem került sor a jogbérleti szerződés azonnali hatállyal történő felmondására azon okból, hogy valamely franchise-partner a számára kijelölt ellátási területen kívül járt el, továbbá a „partnerátvételtől” szóló igazgatói utasítás 2. számú módosításáról szóló 03/03/2020. számú igazgatói utasítás³⁰³ 2. oldal 10. bekezdésében, illetve 3. oldal 14. bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazására sem került sor.³⁰⁴ Ezzel ellentétes bizonyítékot a jelen eljárás sem tárt fel. Ugyanakkor, a franchise szerződésekben kikötött szankciók súlyuk révén – azok tényleges alkalmazása nélkül is – alkalmasak arra, hogy az NGEÁ tagjainak magatartását meghatározzák.
321. Az eljáró versenytanács végül hivatkozik arra, hogy az e fejezetben értékelt jogsértés elkövetését a MANOK-Növényorvos Kft. egyezségi nyilatkozatában elismerte.
- 322. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján megállapítja, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. 2016. április 1. napjától 2023. december 31-éig az általa működtetett NGEÁ franchise rendszer keretében alkalmazott, a növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység területi alapon történő, a passzív értékesítés korlátozására irányuló kikötések révén a piac felosztására irányuló versenykorlátozó célú jogsértést tanúsított, megvalósítva ezáltal a Tpvt. 11. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt tényállást, megsértve a Tpvt. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.**

VII.4.2. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. ÁRAK RÖGZÍTÉSÉRE VONATKOZÓ MAGATARTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE – TPVT. 11. § (2) BEKEZDÉS A) PONTJA

323. Az eljáró versenytanács az alábbiakban azt értékeli, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítést tanúsított-e az NGEÁ-rendszer

³⁰⁰ Id. különösen jelen határozat 138. pontját.

³⁰¹ Id. jelen határozat 137. pontját

³⁰² Id. jelen határozat 142. pontját.

³⁰³ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. számú melléklete.

³⁰⁴ Id. jelen határozat 98. pontját.

keretében működő vállalkozások által a felülvizsgálat kapcsán érvényesített díjak vonatkozásában.

324. A fentiek szerint a MANOK-Növényorvos Kft. két összefüggésben is korlátozta, hogy az NGEÁ hálózatba tartozó vállalkozások milyen áron nyújthatják szolgáltatásaikat. Egyrészt általánosságban valamennyi szolgáltatásra kiterjedő módon előírta az általa kialakított árlistákban szereplő árak alkalmazását, másrészt pedig – az előző fejezetben értékelt jogsértéshez kapcsolódóan – a partnerátvétel keretében is rögzítette az átvevő által alkalmazható árakat.

325. Az eljáró versenytanács az alábbiakban az árrögzítés mindkét formáját értékeli.

A jogbérleti szerződésekben és a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlistákban szereplő árrögzítés

326. A MANOK-Növényorvos Kft. és a jogbérletbe vevők között megkötött valamennyi franchise-szerződésben³⁰⁵ – a vizsgált időszak egészében – szerepelt olyan kikötés, amely szerint a jogbérletbe vevők nem voltak jogosultak eltérni a kiadott éves ártól („[a] kiadott éves ártól nem térhet el”).

327. A MANOK-Növényorvos Kft. továbbá egyoldalú jognyilatkozatai (pl. igazgatói utasítás, tájékoztatás) útján a franchise-szerződésekben foglalt rendelkezések alapján jogosult volt az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazandó árak vonatkozásában kötelező érvényű szabályozást alkotni, amely alkalmas volt arra, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. és a franchise-partnerek között fennálló, a jogbérleti szerződéseken alapuló konszenzuális viszonyt alakítsa. A jogbérletbe vevők a MANOK-Növényorvos Kft. egyoldalú jognyilatkozatainak érvényességét vagy kötelező erejét nem vitatták,³⁰⁶ így azok tartalma a jogbérleti jogviszonyuk tartalmának részévé vált.

328. A MANOK-Növényorvos Kft. több ilyen egyoldalú jognyilatkozatot is kibocsátott az NGEÁ-hálózat működése során, amelyek közül a franchise-hálózat keretében alkalmazandó árak tekintetében a „Növényvédő gépek felülvizsgálatának díjai” elnevezésű dokumentumok, valamint a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás és annak későbbi módosításai bírnak relevanciával.

329. A MANOK-Növényorvos Kft. a www.ngea.hu honlapon közzétette a franchise-hálózat keretében igénybe vehető szolgáltatások árait. A megrendelők a vizsgálatok elvégzését az www.ongny.hu weboldalon található megrendelő űrlap kitöltésével kezdeményezhették. A www.ongny.hu honlap az NGEÁ weboldaláról (www.ngea.hu) egy link útján volt

³⁰⁵ A jogbérleti szerződések 9.2. bekezdés 12) pontjában vagy 7.2. bekezdés 12) pontjában.

³⁰⁶ VJ/20-36/2022. számú jegyzőkönyv 20. kérdés.

elérhető.³⁰⁷ A megrendelő így a növényvédelmi gép felülvizsgálatának megrendelését, valamint az árakról való tájékoztatást ugyanazon honlapról tudta elintézni.

330. A MANOK-Növényorvos Kft. nyilatkozata szerint a kezdetben a franchise-szerződések mellékletében szereplő, majd később az NGEÁ weboldalán, valamint a franchise-partnerek részére e-mail útján elküldött díjtételben meghatározott tételek maximalizált árak, így ezen tevékenységek elvégzéséért kiszámlázott nettó díjak nem lehetnek nagyobbak az árlistában meghatározott mértéknél.³⁰⁸ Ezt az állítást megerősíti a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara és a MANOK-Növényorvos Kft. által jegyzett, a fenti 179. pontban idézett dokumentum is.
331. A vizsgálat által adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzések útján megkeresett franchise-partnerek adatszolgáltatásai egyöntetűek a tekintetben, hogy az árlistákban szereplő áraktól a franchise-partnerek eltérhettek, illetve, hogy az csak az általuk felszámítható maximális ellenszolgáltatás mértékét tartalmazta.³⁰⁹ A franchise-partnerek többsége az adatszolgáltatásaikban elküldött számviteli bizonylatokkal igazolt módon változó mértékben, de ténylegesen el is tért az árlistában szereplő áraktól.
332. Ugyanakkor az eljáró versenytanács – különösen az NGEÁ-rendszert alkotó szerződések tartalma alapján – az eljárás alá vont előző bekezdésekben írt védekezését nem fogadta el. A MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett és a franchise-partnerek által kötelező erejűnek tekintett árlistákban ugyanis – az eljárás alá vont által is elismert módon³¹⁰ – nem szerepelt arra vonatkozó kitétel, hogy az abban megjelölt árak maximális árakat tartalmaztak volna; a szerződés ezzel épp ellentétes rendelkezést tartalmaz, azaz a meghatározott áraktól sem lefelé, sem felfelé nem lehet eltérni. Az eljáró versenytanács szerint, ha a MANOK-Növényorvos Kft. a jogbérletbe vevőket a megrendelők részére felszámítható maximális árak tekintetében kívánta volna csak orientálni, azt egyszerűen megtehetette volna világos, ezirányú szövegezésű megállapodással vagy egyoldalú jognyilatkozattal.
333. A versenyfelügyeleti eljárás során kifejtett, jogbérletbe vevők által is támogatott „utólagos” jogértelmezés (mely szerint az éves árlistákban szereplő árakat nem kötelező árnak tekintették) nem képes érdemben módosítani az írásos szerződés és egyoldalú jognyilatkozatok tartalmát.³¹¹

³⁰⁷ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.; <https://ongny.hu/megrendelolap/>

³⁰⁸ VJ/20-13/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 3. és 4. oldal.

³⁰⁹ VJ/20-54/2022. számú Szóráskép Kft. adatszolgáltatás; VJ/20-56/2022. – VJ/20-59/2022. számú adatszolgáltatások; VJ/20-62/2022. – VJ/20-64/2022. számú adatszolgáltatások.

³¹⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 17. kérdés.

³¹¹ Id. VJ/7-178/2008. számú versenytanácsi határozat 48. pontja.

334. Az eljáró versenytanács rögzíti, hogy amennyiben a megrendelők kizárólag az NGEÁ honlapjáról tájékozódtak a franchise-hálózat keretében alkalmazott árakról, alappal következtethettek arra, hogy a franchise-partnerek szolgáltatásait kizárólag az árlistában szereplő árakon tudják igénybe venni, ettől eltérő tájékoztatás hiányában értelemszerűen nem számolhattak a listában szereplő ártól való eltérés (így akár a megrendelő javára történő eltérés) lehetőségével.

A partnerátvételtől szóló igazgatói utasítás és az abban foglalt árrögzítés

335. A partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás 2. oldal 6. bekezdése alapján az a franchise-partner, amely működési területén kívül járt el,³¹² a növényvédelmi gép felülvizsgálataért felszámított ellenszolgáltatás meghatározásánál nem adhatott kedvezményt, kiváltképpen a vizsgálati, illetve kiszállási díjak tekintetében.³¹³ Ilyen esetekben a működési területén kívül eljáró franchise-partner a rá vonatkozó franchise-szabályozás alapján nem térhetett el az NGEÁ Igazgatósága által elfogadott és közzétett árlistában szereplő ártól.
336. A partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás 2. oldal 6. bekezdése a „partnerátvétel” esetén az átvevő franchise-partnerekre nézve kötelező erővel írta elő az árlistában meghatározott tételek alkalmazását, ekkor tehát az árlistában rögzített ártól eltérni nem lehetett. Ez az előírás így a működési területén kívül eljáró franchise-partner részére kötelezően előírta az ún. partner-átvétel útján általa is kiszolgálható megrendelőkkel szemben alkalmazandó ár pontos mértékét.
337. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet, hogy az NGEÁ-hálózaton belül az egyes franchise-partnerek részére meghatározott működési (földrajzi) terület volt kijelölve, a franchise-partnerek pedig e működési területen kívüli szolgáltatásnyújtásban – figyelemmel a jelen határozat előző fejezetében írtakra – tilalommal, illetve korlátozással szembesültek a vizsgált időszakban. A partnerátvételtől szóló igazgatói utasítás 2. oldal 6. bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a franchise-partnerek tehát további korlátozással, illetve szankcióval szembesültek, amennyiben a saját működési területükön kívül kívántak szolgáltatást nyújtani. A kikötés tehát a területi felosztás megerősítését is szolgálta.
338. Bár az előzőek szerint az eljárás alá vont valamennyi esetben rögzítette a szolgáltatásnyújtás során alkalmazható árakat, a megállapított tényállás alapján ezen előírás betartatása érdekében aktív lépéseket az eljárás alá vont nem tett. A partnerátvétel kapcsán bevezetett, a kedvezményadás megtiltására vonatkozó szabályokkal a MANOK-Növényorvos Kft. megerősítette és további szankciókkal (a vizsgálati díj 25%-ának

³¹² Id. a jelen határozat VII.4.1. fejezetét.

³¹³ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 1. számú melléklet 2. oldal.

átengedése, illetve a tilalom megszegése esetén az elvégzett vizsgálatból származó bevétel teljes elvonása) látta el az általa bevezetett árrogzítést.

A jogbérleti szerződésekben és a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlistákban szereplő árrogzítás, valamint a partnerátvételtől szóló igazgatói utasításban foglalt árrogzítás együttes értékelése

339. A fentiekre figyelemmel a MANOK-Növényorvos Kft. és az NGEÁ-hálózat tagjai között megállapodás jött létre a franchise szerződések alapján nyújtott szolgáltatás árai vonatkozásában, amelynek megfelelően a jogbérletbe vevők nem alakíthatták szabadon az általuk nyújtott szolgáltatás árazását, sem a számukra rendelt területeken, sem pedig azokon kívül.
340. Annak eldöntése körében, hogy egy adott árrogzítás cél szerinti korlátozást valósít-e meg, a vertikális megállapodásban alkalmazott árrogzítést jelentő ajánlott viszonteladási árak esetén a jogi és gazdasági háttérrel és az érintett piac általános működését és szerkezetét is figyelembe kell venni. A jogi elemzés során abból kell kiindulni, hogy a felek a szerződés rendelkezéseit betartják.
341. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlistákban, valamint a partnerátvételtől szóló igazgatói utasításban foglaltak – az NGEÁ-hálózat jelentős piaci részesedését³¹⁴ és a jogszabályi környezet miatt fennálló rugalmatlan keresleti viszonyokat, valamint a szerződésszegés szankcióit és az NGEÁ hálózaton kívül történő további szolgáltatásnyújtásra vonatkozó akadályt is figyelembe véve – korlátozták az NGEÁ-hálózaton belüli jogbérletbe vevők közötti (márkán belüli) árversenyt.
342. A MANOK-Növényorvos Kft. továbbá az élénkülő keresleti, és ennek következményeként élénkülő kínálati viszonyok hatására 2020 májusától igyekezett erősíteni a franchise-partnerek részére biztosított területi kizárólagosságot, amely érdekében pontosan rögzítette az ellátási területen kívül szolgáltatást nyújtó jogbérletbe vevő által felszámítható ellenszolgáltatás mértékét is, amely szintén a verseny korlátozására irányuló objektív törekvést tükröz.
343. A MANOK-Növényorvos Kft. által alkalmazott árlisták alkalmasak voltak arra, hogy a franchise-partnerek által alkalmazott árakat egy meghatározott szinthez igazítsák (megállapítható, hogy ez több franchise-partner esetében azt jelentette, hogy ténylegesen a közzétett árlistákban alkalmazott árakat alkalmazták). Az árlistákban szereplő áraktól történő eltérés tilalmát maguk a franchise-szerződések tartalmazták. A megrendelők szempontjából a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlista továbbá a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának tényleges ellenszolgáltatásáért fizetendő árként

³¹⁴ Lásd jelen határozat III.5. fejezetét.

volt értelmezhető, hiszen a honlapon „hirdetett ár” jellemzően a tulajdonképpeni értékesítési ár is egyben.³¹⁵

344. A MANOK-Növényorvos Kft. csak 2023. május 1. napjától egészítette ki az árlistában szereplő tételek maximális jellegére vonatkozó tájékoztatással az árlistát,³¹⁶ azt követően, hogy a jelen eljárás keretében a vizsgálat az alkalmazott árak tekintetében adatszolgáltatás teljesítésére hívta fel.³¹⁷
345. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen fejezetben tárgyalt árrögzítésnek a fentiekben bemutatott és értékelt piacfelosztást megvalósító rendelkezésekkel történő együttes alkalmazása a versenykorlátozó jelleget tovább erősíti azáltal, hogy korlátozta a franchise-partnerek között megvalósuló árversenyt, és egyúttal korlátozta a megrendelők választási szabadságát, így a verseny két fontos dimenzióját is érinti.
346. Ezen értékelést nem befolyásolja, hogy a fenti pontokban ismertetett árrögzítéstől a megrendelők javára történő eltérés esetére alkalmazott szankcióra, nyomásgyakorlásra utaló bizonyíték az eljárásban nem merült fel. Ugyanakkor, a fentiek szerint a vizsgált szerződésekben szereplő szankciók kilátásba helyezése kellő súlyú volt ahhoz, hogy a franchise partnereket az árak betartására készítse. Az a körülmény, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által előadottak szerint a MANOK-Növényorvos Kft. aktívan nem lépett fel az egyes jogbérletbe vevőkkel szemben, nem jelenti azt, hogy a vonatkozó szerződéses rendelkezések és egyoldalú jognyilatkozatok ne lettek volna hatályban.³¹⁸
347. A joggyakorlat alapján versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét. Ilyen magatartásnak minősül például az árrögzítés, hiszen ezen magatartások az erőforrások nem megfelelő elosztását eredményezik és csökkentik a fogyasztói jólétet.³¹⁹
348. A végfelhasználói / fogyasztói árak minimumának vagy pontos összegének vertikális vonatkozású rögzítése is a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjába ütközően versenykorlátozó célzatú magatartás. Az árképzés korlátozottsága folytán a jogbérletbe vevő, aki a franchise szerződés szerinti szolgáltatásokat kínál ügyfeleinek, az egyik legfontosabb versenyeszköz hatékony alkalmazásában kell, hogy korlátokat elszenvedjen.³²⁰
349. A tárgyi szerződéses kikötés, valamint az árlistában szereplő összegek meghatározása észszerűen befolyásolhatta a jogbérletbe vevők árképzését. Objektív szempontból, a

³¹⁵ Id. VJ/31-167/2021. számú versenytanácsi határozat 191. pontja.

³¹⁶ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 18. kérdés.

³¹⁷ VJ/20-11/2022. számú adatszolgáltatás teljesítésére felhívó végzés.

³¹⁸ Id. VJ/7-178/2008. számú versenytanácsi határozat 51. pontja.

³¹⁹ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2023. 11.46. pontja.

³²⁰ VJ/7-178/2020. számú versenytanácsi határozat 47. pontja.

MANOK-Növényorvos Kft. által kialakított és közölt árlisták, valamint a megkötött szerződések, kiadott igazgatói utasítások tartalma szerint a MANOK-Növényorvos Kft. meghatározta az NGEÁ-hálózatba tartozó vállalkozások által a növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység keretében alkalmazott árakat.

350. Normál piaci körülmények között a piaci ár a szolgáltatást nyújtó vállalkozások körében eltérően alakul az egyes saját költségek és költségstruktúra, tőkeerő, árrés, üzleti stratégia, az adott vállalkozás piaci ismeretei, tapasztalata, teljesítménye, az adott piaci körülmények, versenytársak árazása és egyéb szempontok alapján. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont által tanúsított magatartás egyértelműen a piac normál törvényszerűségeinek érvényesülése ellen hatott, ugyanis az mesterségesen orientálta a piaci szereplőket.
351. A rögzített árak a vállalkozások egyéni költségeitől, teljesítményük minőségétől függetlenül egységesíthetik az árakat, ami azt eredményezheti, hogy az alacsonyabb önköltséggel működni képes vállalkozások sem kényszerülnek áraik csökkentésére, sőt, lehetőségük sem lesz arra, hogy az árakat a rögzített ár alá vihessék. Ennélfogva, ezen árszintnek a piacon történő általános alkalmazása miatt az árak nem, illetve torzultan jelenítik meg a vállalkozások között szakmai alkalmasságban, üzleti megbízhatóságban, hatékonyságban megmutatkozó – a vállalkozások közötti versenyben meghatározó jelentőséggel bíró – különbségeket.³²¹
352. A magatartás jogi és gazdasági környezetét elemezve az eljáró versenytanács visszaül arra, hogy a megállapított tényállás szerint az eljárás alá vont, illetve az általa létrehozott NGEÁ-hálózat kezdetben monopol helyzetben volt, majd ezt követően is végig jelentős piaci részesedéssel bírt az érintett piacon, így az NGEÁ-hálózatba tartozó vállalkozások árképzési szabadságának korlátozásával az egész piac, illetve annak jelentős része tekintetében közvetlenül befolyást tudott gyakorolni a piaci árakra. Mint első piacra lépő és mint inkumbens szereplő, ezen árazási magatartásával akár az egész érintett piac árazását befolyásolni tudta.
353. Az eljáró versenytanács már e ponton is rögzíti, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. e fejezetben értékelt magatartása a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja alapján különösen súlyos korlátozásnak tekinthető, amelyre a célzatos jogsértés megállapítása körében az eljáró versenytanács szintén figyelemmel van.
354. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fentiek alapján az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazandó árakra vonatkozó, a jogbérleti szerződésekben foglalt kikötések, a MANOK-Növényorvos Kft. által közzétett árlisták, valamint a jogbérletbe vevők működési

³²¹ Ld. VJ-98/2004 (grafikus-kartell), VI. fejezet; ld. továbbá VJ-56/2003 (Debreceni Ügyvédi Kamara), VI. fejezet 20. pont.; ld. ezenkívül az Európai Bizottság 2004. június 24-i 2005/8/EK határozata a Szerződés 81. cikke szerinti eljárásban (COMP/38.549 – Belga Építész Kamara) 88. bek.

területükön kívül történő eljárás esetén alkalmazandó, a partnerátvételtől szóló 01/2020. számú, 2020. május 1. napjától hatályos igazgatói utasítás útján bevezetett ármegkötés a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontja szerinti árrögzítést valósít meg.

355. Az eljáró versenytanács szerint a MANOK-Növényorvos Kft.-nek a jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált, árrögzítést megvalósító magatartása 2016. április 1. napjától (az első franchise-partnereknek az NGEÁ-hálózathoz történő csatlakozásától) kezdődően 2023. május 1-ig folyamatosan fennállt.
356. Az eljáró versenytanács végül hivatkozik arra, hogy az e fejezetben értékelt jogsértés elkövetését a MANOK-Növényorvos Kft. egyezségi nyilatkozatában elismerte.
- 357. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján megállapítja, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. 2016. április 1. napjától 2023. május 1-ig az általa működtetett NGEÁ franchise rendszer keretében alkalmazott, az NGEÁ-hálózaton belül alkalmazandó árakra vonatkozó kikötések révén tiltott árrögzítést, így a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállást valósított meg, megsértve a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.**

VII.4.3. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. ÁLTAL ALKALMAZOTT VERSENYTILALMI KÖTELEZETTSÉGEK ÉRTÉKELÉSE

358. Az eljáró versenytanács az alábbiakban értékeli, hogy a jelen határozat IV.5. fejezetében bemutatott, az NGEÁ hálózathoz kilépő vállalkozások további szolgáltatásnyújtásra vonatkozó tilalmával kapcsolatos magatartás a Tpv. 11. § (2) bekezdés f) pontja szerinti jogsértést valósított-e meg.
359. A franchise hálózathoz kilépő vállalkozások kétféleképpen tudnak versenynyomást gyakorolni a MANOK-Növényorvos Kft.-re, valamint az általa működtetett NGEÁ-hálózatra: vagy közvetlenül nyújtanak növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló szolgáltatást a fogyasztók részére, vagy ezt valamely más vállalkozás tevékenysége keretében (például egy másik franchise hálózat franchise partnereként vagy alvállalkozóként) végzik. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a MANOK-Növényorvos Kft. által alkalmazott szerződéses tilalom mindkét esetre vonatkozott, az alábbiak szerint.
360. A franchise szerződés 11.2. bekezdésében foglalt tilalomból következett, hogy a volt franchise-partnerek a franchise szerződés megszűnését követően öt évig *más vállalkozás tevékenységének részeként nem folytathattak* a növényvédő gépek felülvizsgálatára irányuló tevékenységgel versenyző gazdasági tevékenységet. A franchise szerződés 11.2. bekezdésében foglalt tilalom megfogalmazásából az is következik továbbá, hogy a volt franchise-partnerek a franchise szerződés megszűnését követően öt évig *önállóan sem folytathattak* növényvédő gépek felülvizsgálatára irányuló tevékenységgel versenyző gazdasági tevékenységet. A franchise szerződés 11.2. bekezdésében foglalt versenytilalmi kötelezettség célja ugyanis nyilvánvalóan az volt, hogy a MANOK-Növényorvos Kft.

csökkentse a franchise hálózattól kiváló, volt franchise-partnerek részéről érkező versenynyomást a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló szolgáltatások piacán, azáltal, hogy versengő szolgáltatásnyújtásukat szerződéses úton öt éves időtartamra megtiltja. Ezért a franchise-szerződésekben szereplő, fent ismertetett kikötés az NGEÁ-hálózattól kiváló, kilépő volt franchise-partnerek valamennyi versengő szolgáltatásnyújtását megtiltotta, függetlenül attól, hogy ezt a szolgáltatást milyen módon, így akár közvetlenül, akár egy másik vállalkozás tevékenysége keretében, közvetett úton nyújtja.

361. A fenti pontokban ismertetett rendelkezésekbe foglalt, az NGEÁ-hálózat keretében alkalmazott versenytilalmi kötelezettség felveti a Tptv. 11. § (2) bekezdés f) pontjának sérelmét jelentő **piacra lépés akadályozását**. Az ugyanis korlátozta, illetve ellenőrzés alá vonta az NGEÁ-hálózat által nyújtott szolgáltatással versengő szolgáltatásokat értékesítő volt franchise-partnerek piacra lépési lehetőségeit. Ez a tilalom leszűkítette a növényvédelmi gépek tulajdonosainak választási lehetőségét, szerződéses úton korlátozva a volt franchise-partnerek által esetlegesen támasztandó versenynyomást.
362. A jelen fejezetben értékelt korlátozás a kialakult joggyakorlat alapján nem minősül cél szerinti jogsértésnek, így az eljáró versenytanács áttekintette, hogy kimutatható-e annak kapcsán versenykorlátozó hatás. Ennek szempontjai tekintetében a Vertikális Iránymutatás (278) bekezdésében foglaltak bírnak jelentőséggel. A feltárt tényállás alapján ugyanakkor nem állapítható meg egyértelműen, hogy e kikötés versenykorlátozó hatású-e, figyelemmel arra is, hogy az részben jogszerű célt hivatott szolgálni (a franchise rendszer keretében átadott know-how védelmét), továbbá hogy a jelen eljárás nem tárt fel arra vonatkozó bizonyítékot, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. az NGEÁ-hálózattól kilépő vállalkozással szemben szankciót alkalmazott volna, noha sor került a hálózattól történő kilépésre, illetve az sem egyértelmű, hogy e korlátozás pontosan milyen mértékű belépési korlátot állít az NGEÁ-hálózattól kilépő vállalkozások számára. E körben releváns az is, hogy a vizsgált jogsértéssel érintett időszakban az érintett piaci verseny élénkebbé vált, amit az eljárás alá vont piaci részesedésének érzékelhető csökkenése is jelez, így nyilvánvaló, hogy az eljárás alá vont nem volt képes kontroll alatt tartani az érintett piacra történő belépést.
363. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem látható, hogy további eljárási cselekmények alapján a versenykorlátozó hatás megfelelően bizonyítható volna, figyelemmel arra is, hogy a jelen eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal számos eszközzel élt a tényállás feltárása keretében, illetve az NGEÁ-hálózat megszüntetése miatt nem várható további, a versenykorlátozó hatást alátámasztó bizonyítékok felmerülése.
364. Hangsúlyozza ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy a jelen fejezetben vizsgált kikötés és az ahhoz kapcsolódó súlyos szerződéses szankciók kilátásba helyezése erősíthette az előző két fejezetben értékelt jogsértéseket és szolgálhatta azok hatékony betartatását az NGEÁ-hálózat tagjaival szemben. Ennek oka, hogy a piacfelosztást és / vagy az árrögzítést be nem tartó partnerekkel szemben a franchise szerződések alapján a szerződésbontás

szankcióját is kilátásba helyezte az eljárás alá vont, amely a partnerek számára azzal a kockázattal járt, hogy nem pusztán kikerültek az NGEÁ-rendszerből, hanem hosszú időre (öt évre) ellehetetlenülhetett az érintett piacon történő szolgáltatásnyújtásuk is, amely így erősíthette hajlandóságukat az előző két fejezetben értékelt korlátozás betartására.

365. A fentiek alapján az eljáró versenytanács a versenytilalmi kikötés kapcsán az eljárást megszüntette, mivel az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

VII.4.4. A MANOK-NÖVÉNYORVOS KFT. ÁLTAL ALKALMAZOTT BESZERZÉSI ELŐÍRÁS ÉRTÉKELÉSE

366. Az eljáró versenytanács e fejezetben azt értékeli, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. azon – a jelen határozat IV.6. fejezetében részletesen ismertetett – magatartása, amely szerint meghatározta, hogy az NGEÁ-hálózatba belépni kívánó vállalkozások az érintett piacon történő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges eszközöket milyen forrásból szerezhették be, megvalósította-e a Tpv. 11. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tényállást.
367. A MANOK-Növényorvos Kft. franchise-szerződésekben alkalmazott kikötések útján a jogbérletbe vevők által ellátandó, a növényvédelmi gépek felülvizsgálatára irányuló tevékenység szempontjából legjelentősebb eszköz – a mérőeszköz – vonatkozásában *de facto* egy gyártó gépére, valamint egy forgalmazóra szűkítette le a beszerzési lehetőségeket. A jelen eljárásban beszerzett adatok alapján a MANOK-Növényorvos Kft. kötelező módon előírta, hogy az NGEÁ-hálózat keretében végzett növényvédelmi gép-felülvizsgálati tevékenység folytatásához szükséges mérőberendezést (Sprayer Test 1000) mely forgalmazótól (beszállítótól) szerezzék be a jogbérletbe vevő. A MANOK-Növényorvos Kft. által előírt forgalmazó (beszállító) a Prüfland Kft. volt.
368. A Sprayer Test 1000 mérőberendezés tartozékainak kötelező beszerzését szintén előírta a MANOK-Növényorvos Kft. Nyilatkozata szerint e tartozékokat rábízták a franchise-partnerekre, hogy honnan szerezzék be, azonban kompatibilitási okok miatt ezek gyakorlatilag csak a Prüfland Kft.-től voltak beszerezhetőek, mivel más tartozékok e mérőberendezéssel nem lennének kompatibilisek.³²²
369. A MANOK-Növényorvos Kft. által előírt, a Beszerzési Listán szereplő termékek vonatkozásában fennálló beszerzési korlátozás kapcsán felmerül, hogy az korlátozta az NGEÁ-hálózatba tartozó jogbérletbe vevők cselekvési szabadságát.
370. A MANOK-Növényorvos Kft. által előadottak, valamint az érintett kikötések gazdasági és jogi hátterének elemzése alapján ugyanakkor nem zárható ki, hogy e kikötések közvetlenül kapcsolódhattak és szükségesek lehettek a megállapodás lényegi tárgyának

³²² VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

végrehajtásához,³²³ azaz az NGEÁ franchise hálózat működtetéséhez és a növényvédelmi gépek felülvizsgálatának jogszerű ellátásához.

371. A fent hivatkozott berendezés megfelel³²⁴ a Növényvédelmi Rendelet 35. § (2) bekezdésében megjelölt szabványcsalád megfelelő tagjának,³²⁵ továbbá [üzleti titok]³²⁶
372. Az NGEÁ-hálózatban alkalmazott beszerzési korlátozás továbbá a franchise hálózat lényegi tárgyának végrehajtásával arányos lehet, mivel a rendelkezésre álló információk alapján a szabványcsaládnak történő megfelelés hiányában az NGEÁ-hálózat nem tudott volna megfelelni a felülvizsgálati gépek ellenőrzésére irányuló tevékenységre alkalmazandó Növényvédelmi Rendelet 35. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi követelménynek, így e korlátozás objektíve szükséges, melynek hiányában a franchise hálózat céljának megvalósítása lehetetlen lett volna.³²⁷
373. Az eljáró versenytanács emellett megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az NGEÁ-hálózat egyes franchise partnerei nem az előírt mérőeszközt használták, ennek ellenére azonban nem lépett fel velük szemben a MANOK-Növényorvos Kft.³²⁸
374. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyan nem zárható ki, hogy a jelen fejezetben értékelte megállapodás versenykorlátozó hatásokkal járhatott, ugyanakkor az előzőekben bemutatott szempontok alapján, továbbá arra is figyelemmel, hogy a jelen eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal számos eszközzel élt a tényállás feltárása keretében, illetve az NGEÁ-hálózat idő közben megszüntetésre került, így nem várható további, a versenykorlátozó hatást alátámasztó bizonyítékok felmerülése.
- 375. A fentiek alapján az eljáró versenytanács a beszerzési források közötti választási lehetőségek korlátozására vonatkozó előírás kapcsán az eljárást megszüntette, mivel az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján nem volt megállapítható, hogy a magatartás jogsértő-e, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.**

VII.5. CSEKÉLY JELENTŐSÉG, CSOPORTMENTESSÉG, EGYEDI MENTESÜLÉS KÉRDÉSE

376. Mivel a fentiek szerint a MANOK-Növényorvos Kft. magatartása árrögzítést, illetve piacfelosztást valósított meg, az alábbiakban az eljáró versenytanács áttekinti, hogy a fentiek szerint cél szerinti jogsértést megvalósító árrögzítés, illetve piacfelosztás (VII.4.1.

³²³ Id. T-112/99. sz. Métropole Télévision (M6) and Suez-Lyonnais des Eaux, France Télécom and Télévision Française 1 SA (TF 1) kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [EBHT 2001., II-2459. o.] 72–79. pontjait.

³²⁴ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés b. alkérdés 17. oldal.

³²⁵ Jelenleg a permetezőgépek ellenőrzéséről szóló MSZ EN ISO 16122 2015. szabványnak.

³²⁶ VJ/20-42/2022. számú jegyzőkönyv 17. oldal 23. kérdés b. pontja.

³²⁷ Id. C-382/12 P. sz. MasterCard és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 91. pontja.

³²⁸ VJ/20-64/2022. számú Négy Pecsét Kft. adatszolgáltatás 5. bekezdése.

és VII.4.2. fejezet) kapcsán a *de minimis* szabályok, a vertikális csoportmentesség, illetve a Tpv. 17. §-a szerinti mentesülés szabályai alapján a mentesülés feltételei fennállnak-e.

VII.5.1. A DE MINIMIS SZABÁLYOK ALKALMAZÁSA

377. A fenti VI. fejezetben bemutatott szabályok alapján felmerülhet a megállapodás csekély jelentőségre tekintettel való mentesülése a Tpv. 13. §-a szerint.
378. A jelen eljárásban vizsgált és a fentiek szerint jogsértőnek tekintett megállapodás kapcsán ugyanakkor annak *de minimis* szabályok szerinti mentesülése nem lehetséges. Az eljárás alá vont piaci részesedése ugyanis – a III.5. fejezetben bemutatott elemzés alapján – a jogsértéssel érintett időszak egésze során jelentősen meghaladta a *de minimis* szabályok szerint előírt (10, illetve 15%-os) mértéket. A jelen eljárásban vizsgált árrögzítés kapcsán továbbá a csekély jelentőség alapján történő mentesülést kizárja a Tpv. 13. § (3) bekezdésének 2017. június 13-tól hatályos szabálya is.
379. A jelen eljárásban vizsgált magatartás *de minimis* szabályok alapján való mentesülése tehát kizárt.

VII.5.2. CSOPORTMENTESSÉG

380. A fentiek szerint a Tpv. 16. §-a szerint a megállapodások meghatározott csoportjait a Kormány rendeletben mentesítheti a 11. §-ban foglalt tilalom alól. A jelen eljárásban vizsgált magatartás kapcsán ezen szabályokat a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet szabályai tartalmazzák, amely szabályok a jelen eljárásban vizsgált korlátozások tekintetében lényegében változatlanok maradtak a jogsértéssel érintett időszak teljes tartama alatt.
381. A Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése szerint a 2. § szerinti mentesülés akkor alkalmazható, ha a szállító piaci részesedése nem haladja meg a 30%-ot azon az érintett piacon, ahol eladja a szerződés szerinti terméket vagy szolgáltatást, és a vevő piaci részesedése nem haladja meg a 30%-ot azon az érintett piacon, ahol a szerződés szerinti terméket vagy szolgáltatást vásárolja.
382. A Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdése rendelkezik azon esetekről, amikor a 2. § szerinti mentesülés – az eljárás alá vont vállalkozás piaci részesedésétől függetlenül – nem alkalmazható a vertikális megállapodásra (ez a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet szerinti különösen súlyos korlátozások kategóriája).
383. A III.5. pontban bemutatott elemzés alapján a MANOK-Növényorvos Kft. piaci részesedése a jogsértéssel érintett időszak teljes tartama alatt meghaladta a 30%-os mértéket, így a vizsgált jogsértések csoportmentességben való részesülése kizárt.
384. Kizárt továbbá a csoportmentességben való részesülés arra tekintettel is, hogy mindkét, jogsértőnek minősített korlátozás a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt különösen súlyos korlátozást valósít meg: az árrögzítés a Vertikális Csoportmentességi Kormányrendelet 7. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, míg a passzív

értékesítési tilalom révén megvalósuló piacfelosztás a b) pont ba) alpontja szerinti különösen súlyos korlátozásnak minősül. Különösen súlyos korlátozás esetén azok csoportmentességben való részesülése – piaci részesedéstől függetlenül – kizárt.

VII.5.3. EGYEDI MENTESÜLÉS

385. A Tpvt. 17. §-a szerint mentesül a 11. §-ban foglalt tilalom alól a megállapodás, ha a) az hozzájárul a termelés vagy a forgalmazás észszerűbb megszervezéséhez, vagy a műszaki vagy a gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet vagy a versenyképesség javulásához; b) a megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz, illetve az üzletfélhez jut; c) a gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg; és d) nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.
386. Azon állítás bizonyításának terhe, hogy a Tpvt. 17. § alkalmazásának feltételei teljesülnek, azon a vállalkozáson nyugszik, amely e kedvezményt igényli.
387. A cél szerinti jogsértést megvalósító, illetve csoportmentesség kedvezményében nem részesülő különösen súlyos korlátozások esetében a versenyre és a fogyasztókra gyakorolt káros hatás nyilvánvaló; mindazonáltal, a megállapodások mégis mentesülhetnek abban az esetben, ha a Tpvt. 17. §-ának feltételei mentén igazolható, hogy a korlátozással járó objektív előnyök az adott esetben nagyobbak a hátrányoknál, és hogy a haszon méltányos része eljut a fogyasztókhoz, miközben a megállapodás nem tartalmaz olyan korlátozásokat, melyek ezen célok eléréséhez nem szükségesek, illetve nem vezet a verseny megszűnéséhez.
388. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban az eljárás alá vont vállalkozás nem tett koherens előadást az egyedi mentesülés körében. Az eljáró versenytanács a MANOK-Növényorvos Kft. által az esetleges hatékonysági előnyökre vonatkozó, szórványosan előadott érveket az alábbi pontokban foglalja össze és értékeli.
389. A MANOK-Növényorvos Kft. előadása szerint a franchise-hálózat kialakításakor a kezdeti cél az volt, hogy egy teljes országot feledő rendszert építsenek ki, amely az adott területre vonatkozó működési jog kizárólagosságán túlmenően a feladatellátás kötelezettségét is megadja a franchise-partnereknek, mert sok esetben a növényvédelmi gépek elszórva találhatóak az ország területén, amely azon túlmenően, hogy irreális kiszállási költséget generálhat, a vizsgáló állomásnak sem feltétlenül gazdaságos, azonban a feladatot a MANOK-Növényorvos Kft. úgy akarta ellátni, hogy egy kieső, nem gazdaságos felülvizsgálat megrendelője se kerüljön hátrányos helyzetbe.³²⁹ Az eljárás alá vont vállalkozás előadása szerint továbbá felvetődött, hogy választható legyen az állomás a

³²⁹ VJ/20-15/2022. számú MANOK-Növényorvos Kft. adatszolgáltatás 2. oldal.

megrendelés alkalmával, de az informatikai rendszer átalakítása túl költségesnek bizonyult, ráadásul teljesen kaotikus lett volna a megrendelések nagy része.

390. Kiemelendő, hogy a kizárólagos forgalmazási rendszer alkalmazása önmagában nem versenyjogsértő. A nem gazdaságos felülvizsgálatok megrendelőinek kiszolgálása továbbá olyan célkitűzés, amely fogyasztói előnyökkel járhat, a MANOK-Növényorvos Kft. azonban nem igazolta, hogy az általa alkalmazott megoldások – a passzív értékesítésre is kiterjedő és árrögzítést is tartalmazó kizárólagossági rendszer – a Tpvt. 17. §-ban foglalt feltételek teljesítéséhez miért voltak szükségesek, illetve, hogy e feltételek teljesítéséhez pontosan milyen módon járultak hozzá.
391. A MANOK-Növényorvos Kft. továbbá maga is úgy nyilatkozott, hogy az abszolút területi kizárólagosságot erősítő partnerátvételi rendszer bevezetését a megnövekedett kereslet miatti megrendelésszám következtében előállt helyzet indokolta,³³⁰ nem pedig a fogyasztói előnyök szem előtt tartása.
392. A fentiek alapján a Tpvt. 17. §-ban szabályozott egyedi mentesülésnek a MANOK-Növényorvos Kft. jelen eljárásban vizsgált és jogsértőnek tekintett magatartása vonatkozásában nincs helye.

VII.6. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

393. Az eljáró versenytanács a fentiekre tekintettel a Tpvt. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján megállapította, hogy a MANOK-Növényorvos Kft. 2016. április 1. napjától 2023. december 31-éig az általa működtetett NGEÁ franchise rendszer keretében alkalmazott, a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenység területi alapon történő korlátozására, illetve 2016. április 1. napjától 2023. május 1-jéig a kötelező növényvédő gép felülvizsgálati tevékenységgel kapcsolatos árak meghatározására vonatkozó kikötések révén a piac felosztására és az árak rögzítésére irányuló versenykorlátozó célú jogsértést tanúsított, megvalósítva a Tpvt. 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjában foglalt tényállásokat, megsértve ezáltal a Tpvt. 11. § a) Tpvt. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
394. A MANOK-Növényorvos Kft. egyezségi nyilatkozatában e jogsértések elkövetését – a fenti értékeléssel azonos módon – elismerte. A jogi értékelés alátámasztására az eljáró versenytanács további bizonyítékként hivatkozik az eljárás alá vont vállalkozás által az egyezségi eljárás során tett, a jogsértésben való részvételét elismerő, kifejezett nyilatkozatára.
395. Az európai joggyakorlattal összhangban ugyanis a Tpvt. és az egyezségi eljárásról szóló, a 2/2018. számú közleménnyel módosított 10/2017. számú közlemény lehetővé teszi az egyezségi nyilatkozatok bizonyítékként való felhasználhatóságát, hiszen kifejezetten rendelkezik arról, hogy az csak jogszerű visszavonás esetében nem vehető figyelembe,

³³⁰ VJ/20-35/2022. számú jegyzőkönyv 23. kérdés.

illetve, hogy amennyiben az egyezségi eljárás az ügyfélnek felróhatóan befejeződik vagy megszakad, vagy a nyilatkozatot jogszerűtlenül vonja vissza, az bizonyítékként (továbbra is) felhasználható.³³¹ Az Európai Bizottság gyakorlatában szintén felhasználja bizonyítékként az egyezségi elismerő nyilatkozatokat.³³²

396. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vontnak a beszerzési források korlátozására és a franchise rendszerből kiváló vállalkozások versengő szolgáltatásnyújtásának korlátozására vonatkozó magatartása, illetve a 2016. április 1-jét megelőzően tanúsított magatartása tekintetében az eljárást megszüntette a Tpv. 60/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

VII.7. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

397. Az eljáró versenytanács a fenti megállapításokra tekintettel, a jogsértés megállapításán túlmenően a Tpv. 76. § (1) bekezdés k) pontja és 78. §-a alkalmazásával bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben.
398. Az eljáró versenytanács nem látott lehetőséget a Tpv. 78. § (8) bekezdése szerint figyelmeztetés alkalmazására, mivel az eljárás alá vont a különösen súlyos korlátozások körébe tartozó jogsértő magatartását hosszú időn át tanúsította, amellyel teljes körben a jelen eljárás megindítását követően sem hagyott fel, illetve jelentős – a jogsértéssel érintett időszak elején mintegy 100%-os – piaci részesedéssel rendelkezett.
399. A bírságösszeg megállapítása során az eljáró versenytanács a Tpv. rendelkezései mellett a Gazdasági Versenyhivatal által a bírságolás kapcsán követett illetve a jövőben követni kívánt joggyakorlatot összefoglaló, a jelen eljárás szempontjából alkalmazandó, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa

³³¹ A Tpv. 73/A. § (5) bekezdése értelmében: „Az egyezségi nyilatkozat a határozattal szembeni jogorvoslati határidő leteltéig és kizárólag akkor vonható vissza, ha az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának, illetve azt követően határozatának tartalma az egyezségi nyilatkozatban foglaltaktól érdemben eltér, ideértve azt az esetet is, ha a kiszabott bírság összege a (3) bekezdés c) pontja szerinti összeget meghaladja. Ebben az esetben a (3) bekezdés a) pontja szerinti elismerő nyilatkozat bizonyítékként nem vehető figyelembe.” Lásd továbbá az egyezségi eljárásról szóló közlemény 90. és 93. pontjait.

³³² Erre nézve lásd például a Bizottság döntését a Case COMP/38866 – Animal Feed Phosphates ügyben, melynek 52. pontja értelmében „The Commission relies on the whole body of evidence, including the clear and unequivocal acknowledgements by the settling parties of the facts and the legal qualification thereof contained in their settlement submissions, confirmed by them in their respective replies to the Statement of Objections.” (https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/38866/38866_1676_3.pdf), illetve C(2015) 432 final sz. döntését az AT.39861 – Yen Interest Rate Derivatives ügyben, melynek 97. pontja és annak a 86. lábjegyzete szerint: „In line with point 35 of Commission Notice on the conduct of settlement procedures ... the Commission has granted ICAP access to the settlement submissions made in this case. These submissions, including the acknowledgements contained in them, are corporate statements made by the relevant parties on the basis of [...]. The acknowledgements in the relevant settlement submissions corroborate the evidence on the file and are as such relied on by the Commission throughout the present Decision.” (https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39861/39861_4230_3.pdf)

Elnökének – az 1/2021. számú közleménnyel módosított – 1/2020. számú, az antitröszt típusú jogsértésekre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) volt tekintettel.

VII.7.1. A RELEVÁNS FORGALOM, JOGSÉRELEM SÚLYA ÉS A JOGSÉRTŐ ÁLLAPOT IDŐTARTAMA

400. A Bírságközlemény 8. pontja szerint a bírság meghatározásakor a Gazdasági Versenyhivatal főszabályként a jogsértő vállalkozás által a jogsértés időtartama alatt az érintett piacon elért vagy becsült – releváns – forgalom jogsértés súlyától függő mértékét veszi alapul. Ez biztosítja, hogy a jogsértéssel elért előnyhöz vagy okozott hátrányhoz, és a jogsértés időtartamához leginkább igazodó mértékű szankció kerüljön kiszabásra.
401. A releváns forgalom számítása körében az eljárás alá vont vállalkozásnak a jogsértés időtartama alatt Magyarországon elért nettó árbevételét az NGEÁ-hálózat tagjaitól a jogsértéssel érintett időszakban kapott díjak teljes összege jelenti, amely a fenti 18. pont szerint 121.699.000,- Ft.
402. A jogsértés súlya kapcsán az eljáró versenytanács figyelembe vette, hogy a jogsértőnek minősülő magatartások a versenyt legsúlyosabban veszélyeztető jogsértések csoportjába tartoznak mint a Vertikális Csoportmentességi Rendeletben nevesített különösen súlyos vertikális korlátozások, ugyanakkor a jelen esetben nem egy „kökemény” horizontális kartellról van szó. [Bírságközlemény 9. pont]
403. Az eljáró versenytanács a jogsértés súlyát növelő tényezőként azt is értékelte, hogy a szankciók kilátásba helyezése, a piacfelosztás kapcsán szofisztikált nyomkövetési és adminisztratív rendszer kialakítása a jogsértés intézményesítségét jelzi. Figyelembe vette ugyanakkor az eljáró versenytanács azt is, hogy tényleges szankciók alkalmazására nem került sor, illetve több vállalkozás az eljárás alá vont által meghatározott áraknál alacsonyabb árak mellett nyújtotta szolgáltatását, illetve korlátozott mértékben, de sor került arra, hogy az NGEÁ-hálózat tagjai a számukra kijelölt területen kívüli szolgáltatásnyújtásra is lehetőséget kaptak. [Bírságközlemény 10. pont]
404. A jogsértéssel elért előny megállapításához, számszerűsítéséhez a jelen eljárásban nem állnak rendelkezésre információk, így arra nem került sor, e körben tehát sem súlyosító, sem enyhítő körülmény figyelembevétele nem indokolt. [Bírságközlemény 11. pont]
405. A jogsértés piaci hatásával összefüggésben a Bírságközlemény 12. pontja a jogsértő vállalkozás érintett piaci részesedését helyezi a középpontba. E körben az eljáró versenytanács arra volt figyelemmel, hogy az eljárás alá vont által működtetett hálózat számottevő piaci részesedéssel rendelkezett a jogsértés teljes tartama alatt.
406. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a bírságszámítás során kiindulásként a fentiekben számszerűsített releváns forgalom 17%-át vette figyelembe az eljárás alá vont vállalkozás vonatkozásában.

VII.7.2. A MAGATARTÁS FELRÓHATÓSÁGA

407. A magatartás felróhatóságát az eljáró versenytanács a Bírságközlemény 13-15. pontja értelmében közepes fokúnak minősítette. A jelen eljárásban megállapított jogsértésben az eljárás alá vont a fentiek alapján szervező szerepet töltött be, továbbá a jogsértésben az eljárás alá vont vezető tisztségviselője közvetlenül érintett, annak megvalósításában aktívan részt vett. Ugyanakkor a kilátásba helyezett szankciók tényleges alkalmazására csak igen szűk körben került sor, illetve a jogsértéseket az eljárás alá vont az eljárás folyamatban léte alatt abbahagyta.
408. A fentiek alapján kalkulált bírság összege 23.792.155,- Ft lenne, amelyet az eljáró versenytanács az alábbiak szerint több lépcsőben csökkentett.

VII.7.3. EGYÉB SZEMPONTOK

Ismétlődés

409. Nem állapítható meg a jogsértés ismétlődő volta, így az eljáró versenytanácsnak ezt a körülményt nem kellett értékelnie. [Bírságközlemény, 16. pont]

Pénzügyi teljesítőképesség

410. A Bírságközlemény 20. pontja értelmében a kis- és középvállalkozások elismerése és a pénzügyi teljesítőképesség kiemelt szem előtt tartása mellett a Gazdasági Versenyhivatal fokozott figyelmet fordít arra, hogy minden vállalkozás esetében a kiszabott bírság azok pénzügyi teherbíráásával is arányos legyen, ne kizárólag a jogsértés súlyához igazodjon.
411. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény hatálya alá tartozik mint mikrovállalkozás, az eljáró versenytanács ezt a bírság kiszabásánál figyelembe vette, és a csökkentett bírságösszeget 21.723.272,- Ft értékben határozta meg.

Bírságmaximum

412. A Bírságközlemény 21-22. pontjai értelmében a bírság összegének meghatározása során a Gazdasági Versenyhivatal megvizsgálja, hogy az ügy valamennyi egyedi körülményére figyelemmel a fentiek szerint számított bírság a Tpv. 78. § (1b) bekezdése által meghatározott 13%-os felső határt átlépi-e.
413. A fentiek szerint számított bírságösszeg e bírságmaximumot meghaladná, így az eljáró versenytanács azt – az eljárás alá vont mikrovállalkozás jellegére tekintettel – a bírságmaximumot megközelítő mértékre (7 500 000 Ft) csökkentette. Indokolt a maximálisához közeli bírságösszeg alkalmazása, mivel az eljárás alá vont hosszabb ideig (közel egy évtizedig) tartó, többféle különösen súlyos korlátozást is magában foglaló magatartást tanúsított, és a jogsértéssel érintett időszak teljes ideje alatt jelentős piaci részesedéssel rendelkezett, továbbá a kiszabandó bírságnak kellő elrettentő erőt is kell szolgálnia.

A vállalkozás egyéb együttműködésének figyelembevétele

414. A fenti 9–10. pontokban foglaltak szerint az eljáró versenytanács felhívását követően az eljárás alá vont jelezte azon szándékát, hogy részt venne egyezségi eljárásban. Az egyezségi eljárás eredményeként az eljárás alá vont egyezségi nyilatkozatot tett, az előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan elismerve a jogsértő magatartást. Ezt követően az eljáró versenytanács megküldte kiegészítő előzetes álláspontját az eljárás alá vontnak. A kiegészítő előzetes álláspontra a MANOK-Növényorvos Kft. úgy nyilatkozott, hogy a kiegészítő előzetes álláspontban foglaltak megfelelnek az egyezségi nyilatkozatban rögzítetteknek.
415. Az egyezségi nyilatkozat benyújtására tekintettel a 413. pontban jelzett összegből 30%-os csökkentésre nyílt mód, mivel az eljárás alá vont által benyújtott egyezségi nyilatkozat jelentősen hozzájárult az eljárás gyorsításához, és az eljárás alá vont kisvállalkozásnak minősül.

VII.7.4. A KISZABOTT BÍRSÁG

416. A fentiek alapján az eljárás alá vontra kiszabott bírság összege – a közös álláspontban és az eljárás alá vont által benyújtott egyezségi nyilatkozatban megjelölt maximális bírságösszeggel egyezően – 5.250.000,- Ft.

VIII. EGYÉB ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

417. A Tpvt. 62/C. § (1) bekezdés alapján, ha a kötelezés jellege megengedi, részletekben történő teljesítés is megállapítható. A (2) bekezdés szerint a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a kötelezettséget megállapító döntést hozó vizsgálótól, illetve eljáró versenytanácstól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A (3) bekezdés alapján a fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére irányuló kötelezettség esetén is. A (4) bekezdés szerint pedig a teljesítési határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem rendelték el – a (2) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha az eljáró versenytanács elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás elrendeléséről is.
418. A fizetési kedvezmény iránti kérelmet a Bírságközlemény III.8. fejezetében foglalt szempontokra figyelemmel indokolni, és adatokkal, okiratokkal megfelelően alátámasztani szükséges.
419. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra az e fejezetben nem szabályozott

kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a végrehajtást a vizsgáló rendeli el.

420. A Tpv. 84/C. §-a értelmében, ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
421. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
422. A Tpv. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpv. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
423. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – a Dáptv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
424. A Dáptv. 19. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője.
425. A Dáptv. 19. § (5) bekezdése szerint, ha jogszabály egy nyilatkozat megtétele vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartást – vagy az elektronikus kapcsolattartás módját – kötelezővé teszi, az e követelménynek meg nem felelő nyilatkozat – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott esetek kivételével – érvénytelen.
426. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel

rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

427. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
428. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
429. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2024. december 12.

dr. Pánczél Márk
előadó versenytanács tag

dr. Gál Gábor
versenytanács tag

Váczai Nóra
versenytanács tag